Nº. 21952

Nieuwe Amsterdamsche Courant

71e Jaar

ALGEMEEN HANDELSBLAD

Het ALGEMEEN HANDELSBLAD verschijnt te Amsterdam des MORGENS en des AVONDS, behalve op enkele feestdagen. Voor het ABONNEMENT wende men zich tot het BUREEL, Boekhandelaren, Postkantoren, Kiosken of Krantombrengers. HOOFDAGENTEN: *Berlijn*, *Keulen*, enz., RUDOLF MOSSE; — *Brussel*, LEBÈGUE & CIE., AGENCE HAVAS; — *Frankfort a/M.*, G. L. DAUBE & Co.; — *Hamburg*, HAASENSTEIN & VOGLER A. G.; — *Parijs*, *Londen*, JOHN F. JONES & CIE.; - *Londen*, 110 St. Martin's Lane. W. C.; - STREET & Co., Cornhill 30; - *Kopenhagen*, AUG. J. WOLFF & Co.

Donderdag 7 Juli 1898.

Uitgevers-Directeuren: GEBROEDERS DIEDERICHS.

Het KWARTAAL kost voor Amsterdam *f* 6.-, voor andere plaatsen in Nederland *f* 7.- bij afzonderlijke zending en *f* 6.- bij gelijktijdige verzending van Ochtend- en Avondblad. — Eén Ochtendblad of Avondblad 5 Cents. ADVERTENTIËN: 1—5 regels brevierletter *f* 1.30 met inbegrip van Bewijsnommer, elke regel meer *f* 0.25. — INGEZ. MEDEDEELINGEN: regel *f* 0.50, bewijsnommer 5 cts. Aanvrage en vermelding van LIEFDEGIFTEN: regel *f* 0.15. Eene bepaalde plaats in het blad, door Inzenders voor hunne Advertentie opgegeven, wordt niet gewaarborgd.

Het auteursrecht v. d. inhoud van dit blad wordt verzekerd volgens de wet van 28 Juni 1881 (Stbl. nº. 124).

AVONDBLAD.

Eerste Blad.

Dit nommer bestaat uit twee bladen.

EDITIE VAN 4 UUR.

Buitenlandsch Overzicht.

Er is in Europa maar één meening over den toestand waarin Spanje thans gekomen is; doch in deze meening deelt Spanje niet. Het staat vast, zoo zeggen alle invloedrijke organen der openbare meening, in Engeland en Frankrijk, in Duitschland en Oostenrijk, in België en Nederland, dat Spanje thans vrede moet sluiten. Zoo zegt de *Voss. Ztg.*:

„Dat Spanje het bezit van Cuba kan behouden, is reeds lang als een onmogelijkheid erkend. Spanje bevindt zich in een toestand van financieele uitputting, waardoor het tot een duurzame krachtsinspanning niet in staat is, ook al kan het zich voor een oogenblik tot een krachtige en buitengewone actie inspannen. Spanje is niet alleen overladen met schuld, het bevindt zich ook in een toestand van voortdurenden economischen teruggang.

„Dat Spanje er in slagen zou Amerika te bedwingen, is een denkbeeld dat aan waanzin grenst.

„En waar de zaken zoo staan, moet men zeggen, dat iedere overwinning van Spaansche zijde den krijg onnoodig verlengt; dat ieder succes van Amerika de wenschelijke beëindiging van den oorlog bespoedigt.

„Daarom moet Spanje den nutteloozen strijd opgeven en vredesonderhandelingen aanknoopen, hetzij rechtstreeks te Washington, hetzij door tusschenkomst der mogendheden.

„Nog verzet zich de Spaansche trots tegen dit denkbeeld; nog antwoord Sagasta „Nooit!", op de vraag of de regeering vredesonderhandelingen zal aanknoopen.

„Maar in de staatkunde bestaat geen „Nooit."

Den strijd thans voort te zetten zou dwaasheid, waanzin, misdaad zijn, meent de *Voss. Ztg.* De nationale eer van Spanje is door de heroïsche verdediging van Santiago gered; dit wordt zelfs door de Amerikanen erkend. Thans moet de regeering te Madrid toegeven.

Evenzoo spreekt de *Times.* Het blad meent, dat Spanje na een heldhaftige verdediging ter neder geworpen is, en dat het geen andere keus heeft, dan vrede te vragen. Moeilijk zal dit zijn, maar het is niet eerloos. Want vriend en vijand erkent, dat de Spaansche troepen zoowel als de Spaansche vloot, het Spaansche volk, zoowel als de Spaansche regeering hebben gedaan! wat zij doen konden. Er is geen ontkomen aan het noodlot, dat den ondergang van Spanje — ten minste als koloniale mogendheid — met zich brengt.

De overige Engelsche bladen spreken op denzelfden toon. De *Morning Post* geeft Spanje den raad, onmiddellijk met de Vereenigde Staten in onderhandeling te treden.

De Fransche pers daarentegen, eveneens overtuigd van de noodzakelijkheid om aan den strijd een einde te maken, wil het sluiten van den vrede liever aan de bemiddeling der mogendheden opdragen. De *Lanterne* dringt er op aan, dat Frankrijk zonder verwijl zijn bemiddeling zal aanbieden. Het blad hoopt, dat Rusland het optreden van Frankrijk zal ondersteunen.

Ook de *Ind. Belge* dringt nogmaals aan op krachtig optreden der mogendheden. „Weigert de Spaansche regeering, dan moeten de mogendheden handelen. Doch het mag niet worden toegestaan dat de strijd onder zulke ongunstige en betreurenswaardige omstandigheden wordt voortgezet. Een dergelijk vergrijp tegen de humaniteit mag niet worden geduld. De mogendheden zijn verplicht de regeering te Madrid te doen begrijpen, dat het oogenblik van groote opofferingen is gekomen. Anders handelen, zou zijn den ondergang van Spanje te bevorderen."

Maar de Spaansche regeering is nog onbuigzaam.

„Er zijn op Cuba nog honderdduizend soldaten en vrijwilligers, die bereid zijn voor het vaderland te sterven," zeide Sagasta. En hij wees daarbij op den heldenmoed aan den dag gelegd door het handjevol troepen te Santiago. En na de zitting van den ministerraad, waarin de regeering erkennen moest dat Cervera verslagen, zijn vloot vernietigd en de admiraal zelf gevangen is, luidde nog het trotsche woord:

„Zoolang er nog een enkel Spaansch soldaat op Cuba is, zullen wij geen vredesonderhandelingen aanknoopen."

Want de regeering te Madrid ziet nog steeds niet in, dat de 3de Juli 1898 voor Spanje een *dies nefastus* is geworden, een dag, die lang bewaard zal blijven in de herinnering der volken. Op dien dag is de Spaansche heerschappij op Cuba onherroepelijk geknakt; het gevolg van het slechte bewind, van de wreedheid en onverschilligheid der gezaghebbers, van de staatkunde van uitbuiten en afpersen, van de corruptie onder de ambtenaren, van het starre conservatisme in het moederland, is op dien dag onafwendbaar gekomen over het Spaansche rijk.

Het bestuur over Cuba kon slechts met geweld, met groote opofferingen en met veel financieele verliezen worden gevoerd. Zulk een dwangbestuur kan niet stand houden. En op den 3den Juli is aan dien toestand een niet meer te herstellen slag toegebracht.

Reeds nu is de overspannen gevoeligheid van het Spaansche volk de oorzaak geworden van een uiterst gespannen toestand in het moederland. Wat zal dat worden, als de regeering volhoudt tot het uiterste, als de eischen van den overwinnaar steeds hooger en de middelen om daaraan te kunnen voldoen steeds geringer worden zullen? Reeds nu vreest men de ergste uitbarstingen; door nog langer tegenstand te bieden brengt de Spaansche regeering haar eigen bestaan niet alleen, maar ook dat van de monarchie, van de dynastie, in gevaar.

De houding van Duitschland in deze zaak geeft nog steeds aanleiding tot besprekingen en commentaren. Welke rol de Duitsche regeering speelt is nog niet duidelijk; maar van Engelsche zijde wordt die rol als zeer dubbelzinnig voorgesteld. De Duitsche pers daarentegen blijft volhouden, dat Duitschland evenmin de beginselen der strikte neutraliteit geschonden heeft als Engeland.

De oorzaak van dit alles ligt in het feit, dat bij het uitbreken van den oorlog de Duitsche regeering het onnoodig achtte de gewone verklaring van onzijdigheid af te leggen. Zij stond geheel buiten de beide partijen, en had ook vroeger, in den oorlog tusschen China en Japan, zoowel als in den Grieksch-Turkschen oorlog, zulk een verklaring onnoodig geacht.

Zoodra de admiraal Dewey zich naar Manilla begaf, werd het Duitsche eskader in die haven aanmerkelijk versterkt. De aanwezigheid van een vrij sterke flottille, onder bevel van een hooggeplaatst zeeofficier, admiraal Diederichs, baarde opzien, te meer daar voor de verdediging der Duitsche belangen op de Philippijnen zulk een machtsontwikkeling onnoodig was.

Van toen af werden in de Engelsche bladen voortdurend berichten gevonden, die de houding van Duitschland in een verkeerd licht stelden. Het moest den indruk maken, alsof Duitschland zoowel Spanje als de opstandelingen steunde en opzette tegen de V.S. Daarvoor kreeg Duitschland allerlei denkbeeldige belooningen; ook nu weer wordt aan de Engelsche bladen uit Shanghai gemeld, dat Spanje aan Duitschland een haven op de Philippijnen heeft afgestaan. Vroeger is daarvan of van het afstaan der Carolinen-eilanden, of iets dergelijks, ook al sprake geweest.

Natuurlijk werden zulke berichten van Duitsche zijde onmiddellijk tegengesproken. Maar daarbij bleef het.

Nu komt de *N.-Y. Herald* (Parijsche editie) met een nog zonderlinger verhaal aandragen. De Spaansche regeering zou de Sulu-eilanden aan Duitschland hebben afgestaan; dit zou op die eilanden autonomie invoeren, onder protectie van Spanje. In ruil daarvoor waarschijnlijk zal Duitschland tusschen beiden komen als de Amerikanen Manilla willen bombardeeren.

In hetzelfde nummer echter vinden wij de mededeeling, dat de verhouding tusschen Duitschers en Spanjaarden steeds meer gespannen wordt. En om nu eens goed te doen zien, dat de Spanjaarden niets meer van hem te verwachten hebben, heeft admiraal Diederichs een „onverklaarbare houding" aangenomen, zegt de *Herald.* Hij is nml. het Amerikaansche eskader, met de troepen-transporten, te gemoet gestoomd met zijn admiraalschip; heeft het gesalueerd met de vlag en begeleid naar de plaats waar de Amerikaansche schepen voor anker moesten liggen.

De *Voss. Ztg.* meent dat het noodig wezen kan, om Duitschland te verdedigen tegen de openlijke of bedekte aanvallen van die zijde. „Er moet iemand zijn", zegt het blad, „die er belang bij heeft vervreemding te doen ontstaan tusschen Duitschland en de V. S. en daarom de taak op zich genomen heeft wantrouwen te zaaien. Te vermoeden is het wel, wie dat wezen kan".

Doch Duitschland is en blijft neutraal. Het heeft trouwens meer reden om tegen Spanje dan tegen de V. S. vooringenomen te zijn.

„Spanje heeft ons in den laatsten tijd tweemaal zeer ernstig gekrenkt, eens door de dwaze en zeer onnoodige houding in de zaak der Carolinen-eilanden, de andere maal door zijn onoprechtheid bij de onderhandelingen over een handelsverdrag; met de Vereenigde Staten daarentegen staan wij sedert jaren op den besten en meest vriendschappelijken voet."

Wat de Duitsche regeering wil, kan de *Voss. Ztg.* niet zeggen, wijl het blad niet ingewijd is in de geheimen van het kabinet; maar dat zijn de anderen die er voortdurend over praten, ook niet.

„Doch wij beschouwen alle pogingen om het te doen voorkomen dat Duitschland met eenige mogendheid samenspant om Amerika te benadeelen, als boosaardige verzinsels. Amerika heeft geen aanleiding om te klagen over gebrek aan sympathie van Duitsche zijde.

„Dat die sympathie tot zulk een staat van geestdrift zal overgaan, dat wij afstand zullen doen van ons recht om ook op de Amerikaansche staatkunde critiek te oefenen, zal niemand van ons eischen".

De zaak-Dreyfus.

Dinsdag is op het Elysée een ministerraad gehouden onder leiding van president Faure, waar hoofdzakelijk van gedachten gewisseld is over de vraagstukken die zich kunnen voordoen bij de interpellatie van den afgevaardigde Castelin over de zaak-Dreyfus, die morgen in de Kamer aan de orde komt.

Gelijk te verwachten was, zal de minister van oorlog, Cavaignac, den interpellanten antwoorden. De minister van justitie, tot wiens departement de zaak eigenlijk behoort — zie ons tweede blad — zal zich alleen in het debat mengen, wanneer dit door het kabinet noodzakelijk wordt geacht. De heer Cavaignac heeft zijn collega's bekend gemaakt met den algemeenen geest van zijn antwoord.

De minister van justitie Sarrien heeft, naar aanleiding van het verzoek van mevr. Dreyfus, opgemerkt tegen een redacteur van de *Temps*, dat dit verzoek, waarin gewezen wordt op de mededeeling aan de rechters van geheime stukken buiten den beschuldigde en zijn verdediger om, niet inhoudt het *bewijs* dezer bewering, en dit bewijs zou noodzakelijk zijn om den minister het initiatief te doen nemen tot de verwijzing van de zaak voor het Hof van Cassatie.

De heer Sarrien heeft nog daaraan toegevoegd dat hij sedert Maandag begonnen is met het onderzoek van het dossier-Dreyfus, dat zeer lijvig is. Hij heeft aan dit onderzoek een deel van den nacht besteed en zal het voortzetten zoodat hij Donderdag vóór de interpellatie het geheele dossier zal hebben doorgewerkt. Bijgevolg kon de minister nog niet zeggen tot welk resultaat dit onderzoek zal leiden.

Onze Oost.

Gemengde berichten. De nieuwe vice-president van den Raad van Indië heeft nog meer teleurgestelden gemaakt dan men oorspronkelijk zoo gedacht heeft. Nu met den heer mr. De Meester het financieel element in den Raad uitteraard een overwegend karakter zal krijgen, is een tweede specialiteit van dien aard daarin niet meer gewenscht en zoo vertrok de oudste inspecteur N. J. Struik du Moulin, die zich hier vast voorbereid had op het directeurschap, gisteren weder met looden schoenen naar zijn standplaats (Soerabaija.) Voor den 5en September 1899 is er geen kijk meer op promotie. *(J.-B.)*

— De gouverneur-generaal is met zijne familie en met den gouverneur-generaal van Oost-Siberië, generaal Doukhorskoy, eenigen tijd geleden op het land Dramaga bij Buitenzorg geweest; het gezelschap heeft daar Liberia-koffie gedronken en den smaak daarvan voortreffelijk bevonden; de koffie was op het land in het établissement van den heer P. R. van Motman bereid.

— De inspecteur bij den post- en telegraafdienst alhier, de heer W. P. S. Jansen, is over Singapore naar Pontianak vertrokken, om aan het postkantoor aldaar een onderzoek in te stellen naar een aanzienlijk kastekort, hetwelk bij de overname van de kas door den opvolger van den kantoorchef aldaar W. Drijsdale, die in April naar Soerabaja werd overgeplaatst, werd geconstateerd. Het tekort bedraagt *f* 6000. *(J.-B.)*

BESLUITEN en BENOEMINGEN.

Civiel Departement.

Verleend: wegens langdurigen dienst, een jaar verlof naar Europa, aan den directeur der hoogere burgerschool te Soerabaja dr. K. H. Mertens; wegens langdurigen dienst, een jaar verlof naar Europa, aan den pastoor te Magelang (Kedoe) F. J. A. Voogel; wegens ziekte, een tweejarig verlof naar Europa, aan den landmeter der 3e klasse bij het kadaster J. C. C. van Driessche.

Belast: voor den duur van het aan dr. K. H. Mertens verleend verlof naar Europa, met ingang van 3 Juli 1898, met de waarneming der betrekking van directeur der hoogere burgerschool te Soerabaja, de leeraar in de staatswetenschappen en geschiedenis aan genoemde school, mr. J. Luijten.

Ontslagen: met ingang van 5 Juli 1898, op verzoek, eervol uit 's lands dienst, de resident van Tegal W. H. S. van Waning; wegens ziekte, eervol uit zijne betrekking, de commies der 2e klasse bij den post- en telegraafdienst P. C. Baaij.

Benoemd: tot commies der 3e klasse bij den post- en telegraafdienst, de adjunct-commies A. H. Rijkschroeff; tot ambtenaar bij de in- en uitvoerrechten en accijnzen, de hoofdopziener bij die middelen D. F. Liedermooij; tot stationschef der 2de klasse bij de expl. van staatsspoorw. op Java, de stationschef 3e kl. Ph. J. Hendriksz; tot commies 3e klasse bij den post- en telegraafdienst, de adjunct-commies F. A. von Lutzow; tot controleur der 1e klasse. de controleurs der 2e klasse C. M. N. Hummelgens en F. van der Dussen; tot controleur der 2e klasse, de adspirant-controleurs M. M. Luchsinger, F. L. Broekveldt en N. M. E. Verweij Mejan; tot adspirant-controleur J. W. Smith, E. V. van der Schalk en W. M. Ingenluijff, allen thans ter beschikking van den directeur van binnenl. bestuur; tot lid van de wees- en boedelkamer te Soerabaja, de vendumeester te Buitenzorg A. P. Kuipers; Tot assistent-resident van: Pandeglang (Bantam) de adsistent-resident van Banjoewangi (Bezoeki) J. W. van der Valk; Banjoewangi (Bezoeki), de adsistent-resident van Pandeglang (Rantam) D. H. Andeweg.

Nader verlengd: Met drie maanden, of zooveel korter als zal blijken voldoende te zijn, de termijn, waarvoor mr. M. C. Offerhaus, laatstelijk 2e substituut-griffier bij het hoog gerechtshof van Nederlandsch-Indië, is belast met de functiën van buitengewoon voorzitter van den landraad te Malang (Pasoeroean), en de ambtenaar G. W. Swartz ter beschikking van voornoemden buitengewonen voorzitter is gesteld, ten einde te worden belast met griffierswerkzaamheden.

Gedetacheerd bij de afdeeling spoor- en tramwegen en stoomwezen van het departement der Burgerlijke Openbare Werken, de tijdelijk opzichter 2de klasse bij den aanleg van staatsspoorwegen A. W. Eijkelenboom.

Ontslagen op verzoek, eervol uit zijne betrekking, de tijdelijk onder-opzichter 1ste klasse bij den aanleg van staatsspoorwegen A. Meijer.

Overgeplaatst: van Moearadoewa naar Lahat, de commies der post- en telegr. der 3e klasse W. Tannoy; van Lahat naar Moearadoewa, de commies der 3e klasse H. Martens.

Ontslagen: op verzoek, eervol, de tijdelijke boormeester J. G. Dankmeijer.

Ontheven. Eervol van de hem gedane tijdelijke opdracht tot het geven van onderwijs in de beginselen der wiskunde, de heer G. L. 't Hooft; op verzoek, eervol, wegens vertrek, de gepensionneerde ambtenaar, belast met de waarneming der betrekking van klerk op het bureau van het mijnwezen L. de Vrede.

Tijdelijk belast: Met het geven van onderwijs in de beginselen der wiskunde en de aardrijkskunde, de onderwijzer der 3e klasse bij het openbaar lager onderwijs voor Europeanen, W. J. Verweij, thans tijdelijk belast met het geven van onderwijs in de Fransche taal en hare letterkunde aan dezelfde inrichting. Met de waarneming van leerares in de Fransche taal en letterkunde, mej. W. J. Bosch.

Aangesteld: Tot makelaar te Soerabaja W. H. Meijer.

Toegevoegd: Met ingang van 1 Juni 1898, aan de ingestelde grondhuurcommissie, de ambtenaar op non-activiteit S. de Graaff, laatstelijk controleur 1e kl. bij het binnenlandsch bestuur op Java en Madoera.

Bepaald: dat de benoemde bewaarder 3e kl. L. M. Knaud geplaatst blijft bij de kadastrale bewaring te Soerabaja.

Verplaatst: van de residentie Bantam naar de residentie Preanger Regentschappen de controleur 2e kl. H. Selleger.

Militair Departement.

Overgeplaatst: naar den gewest. en plaats. geneesk. dienst van Atjeh en Onderhoorigheden, de off. van gezondh. 2e kl. te Semarang, C. L. van Steeden; bij het 2e depôt bataljon, de kapitein bij het 9e bataljon infanterie, geëvacueerd van Atjeh naar Batavia, W. R. van der Gronden; bij het 1e depotbataljon, de 1e-luit. bij het 9e bataljon infanterie, geëvacueerd van Atjeh naar Batavia, W. F. H. Bloeminck; naar Magelang, de militair apotheker 2e klasse te Semarang, D. J. K. Wetselaar; naar Semarang, de militair apotheker 2e klasse te Magelang, A. van Meerten; bij de troepenmacht in Atjeh ter nadere indeeling, de majoor bij het 10e bat. infanterie K. F. Engelbert van Bevervoorde; bij den generalen staf, de majoor J. J. A. Muller voornoemd.

Geplaatst: bij aankomst, bij de troepenmacht in Atjeh, ter nadere indeeling, de kapitein der infanterie van verlof uit Nederland terugverwacht wordende, E. A. C. van Regteren.

Bevorderd: tot majoor, bij het wapen der genie, de kapitein J. J. A. Muller, met bepaling dat hij ook in zijn nieuwen rang als chef der tirangulatie-brigade van den topographischen dienst gehandhaafd en bij zijn wapen à la suite gevoerd zal blijven; tot 1e luitenant bij het wapen der artillerie, de 2e luitenant J. J. F. A. Beunk.

Verleend: wegens ziekte, een tweejarig verlof naar Europa, aan den kapitein der inf. G. W. Honigh en aan den officier van gezondheid der 1e klasse J. Pollak.

Verleend: wegens ziekte, een tweejarig verlof naar Europa, aan den officier van gezondheid der 1e klasse dr. D. D. Buchler; wegens ziekte, een jaar verlof naar Europa, aan den kapitein der infanterie P. Bodemeijer.

Ingetrokken: de overplaatsing bij de troepenmacht in Atjeh ter nadere indeeling, van den luitenant-kolonel bij het 16e bataljon infanterie H. Krull.

Gedetacheerd: met ingang van 16 Juni 1898, bij het departement der marine in Nederlandsch-Indië, om werkzaam te worden gesteld als chef der 1e afdeeling (Personeel), de kapitein-luitenant ter zee bij de Koninklijke Nederlandsche marine J. Cardinaal.

Ontslagen: uit Hr. Ms. militairen dienst, de officier van gezondheid der 2e klasse J. F. Vis; op verzoek, wegens volbrachten diensttijd, eervol en met behoud van recht op pensioen, uit Hr. Ms. militairen dienst, de kapitein der infanterie E. F. van den Ende.

Departement van marine.

Overgeplaatst: van *Madura* naar *Makassar*, als oudste officier, de luit. ter zee der 2e kl. L. P. W. van der Wal; van *Makassar* naar *Madura*, de luit. ter zee der 2e kl. C. Witsen Elias; van *Soembing* naar *Flores*, als commandant, de luit. ter zee 1e kl. F. C. E. L. Koster; als oudste officier, de luit. ter zee 2e kl. S. van Lennep; de luit. ter zee 2e kl. A. C. de Joncheere; op folio van luit ter zee 2e kl., de adelborst der 1e kl. O. van Slooten; de officier van gez. 1e kl. F. Bennik; en de off. van adm. 2e kl. E. A. O. Vervooren; van *Gedeh* naar *Flores*, de adj.-administrateur M. C. Jantze; van *Barito* op *Reiger*, de leerling-machinist J. M. Andreas; van *Flamingo* op *Albatros*, de leerling-machinist C. E. Smith.

BINNENLAND.

Overdadige organisatiën.

Wie zich herinnert de verklaring van den Raad van Indië eenige jaren geleden dat „het veld van bezuiniging afgemaaid" was, zal wel getroffen worden door eene mededeeling, voorkomende in een opstel van den heer Schultz, resident van Bengkoelen, in *De Indische Gids* van Mei jl. (blz. 691).

Daar zijn, zegt hij, „enkele controleurs in zeer onbeduidende bestuursafdeelingen geplaatst"; „deze afdeelingen behooren dan ook hoe eer hoe beter opgeheven te worden." En dan vervolgt hij:

„Er zijn nog enkele zulke afdeelingen, waar de controleur nagenoeg niets te doen heeft. Zij zijn indertijd ingesteld ter pacificatie van pas geannexeerde landschappen, maar hebben reeds lang hun reden van bestaan verloren.

„Een in zulk eene afdeeling met eene bevolking van slechts ± 6000 zielen geplaatste controleur schreef ons eens, dat hij na zijn optreden aldaar den ongeveer 15 palen langen, door zijne afdeeling loopenden grooten weg, voor zooveel noodig, had in orde gebracht, de daarin voorkomende bruggen had gerepareerd en de stijlen en leuningen daarvan netjes had laten opschilderen, het controleurserf had verfraaid door den aanleg van eenige rozenperken, in alle rivieren en kreken had gevischt en in alle richtingen had gejaagd, maar dat hij nu ook niets meer te doen wist!

„Een zijner voorgangers, die bekend stond om zijne geringe werkzaamheid, zeide ons dat hij het in die afdeeling 2 jaar had uitgehouden en toen nog tijdig was overgeplaatst, want dat, indien hij daar nog langer gebleven was, hij zich misschien in een vlaag van verveling voor het hoofd geschoten zou hebben.

„In die afdeeling is een landraad gevestigd, die bijna nimmer eene zaak te berechten heeft en dus gevoegelijk zou kunnen opgeheven worden.

„Ook is er een Europeesch beambte voor de inning der belastingen bescheiden, zoodat, indien deze daar bleef geplaatst, die afdeeling zonder eenig bezwaar bij de aangrenzende zou kunnen worden gevoegd en daardoor heel wat aan bestuurs- en justitiekosten zou worden bezuinigd.

„Men bedenke voorts welk zedelijk nadeel aan een controleur, die geen lust of aanleg tot het maken van wetenschappelijke studies heeft, wordt toegebracht door hem geen behoorlijken werkkring aan te wijzen en hem dus in de binnenlanden prijs te geven aan hopelooze verveling.

„Hij wordt daardoor geregeld werken ontwend en wellicht voorgoed ongeschikt voor drukke bezigheden."

Wij weten natuurlijk niet op welke afdeeling, in welk gewest, de heer Schultz hier in 't bijzonder het oog heeft; maar onze lezers zullen het wel met ons eens zijn, dat aan de juistheid van zijne mededeeling niet te twijfelen valt.

En dan moet ons toch de opmerking van het hart, dat er in Indië slecht gediend wordt.

Daar is sinds verscheidene jaren aangedrongen op bezuiniging, waar die mogelijk was zonder het algemeen belang te schaden. Iedereen erkende de noodzakelijkheid om alle niet volstrekt vereischte uitgaven achterwege te laten, opdat er voor dringend noodige zaken geld beschikbaar zou komen zonder dat men de belastingen hooger behoefde op te drijven. Maar het bleef maar al te zeer bij den aandrang. De minister Van Dedem, ervarende dat de gewenschte bezuiniging steeds achterwege bleef, wilde eene enquête, geleid door een hoofdambtenaar ... en het eind was dat de voorzitter van de Algemeene Rekenkamer aan het werk werd gesteld onder de leiding van den Gouverneur-Generaal. Veel resultaat heeft die enquête ook al niet gehad, en alles is vrijwel bij het oude gebleven.

En ziet, daar vernemen wij zoo ter loops, dat er controleurs en landraden zijn die niets te doen hebben, die „reeds lang" zonder eenig bezwaar hadden kunnen worden gemist...

Hebben de autoriteiten, welke boven die controleurs en boven die landraden geplaatst zijn, dat nooit geweten, of, zoo ja, hebben zij der Regeering daarvan nooit mededeeling gedaan?

Of heeft de Indische regeering het sinds lang geweten, en blijft zij het overbodig personeel maar stil in dienst houden?

Wij kunnen deze vragen niet beantwoorden; maar wij herinneren ons het woord van den oud-minister van koloniën Sprenger van Eijk, toen gezegd werd dat de Indische regeeringsmachine moest worden gesmeerd: smeren alleen zal niet helpen, het ding is versleten...

Herhaaldelijk is, in de pers en ook in de Staten-Generaal, er op aangedrongen dat aan de bestuurshoofden zou worden gevraagd welke bezuinigingen, welke vereenvoudigingen, welke vereeniging van betrekkingen zij in hun gewest mogelijk zouden achten. Wij weten niet, of aan dien wensch ooit gevolg is gegeven; wij denken het niet, immers het zou toch niet aan te nemen zijn dat een bestuurshoofd, zoo hij al te slaperig was om uit zichzelf onnoodige controleurs of landraden aan te wijzen, ook op dergelijk vraag het stilzwijgen zoude hebben bewaard. In het laatste geval zou hij zeker het bewijs hebben geleverd, ongeschikt te zijn voor de goede waarneming van zijn ambt. Een weinig „initiatief" mag men van residenten toch wel eischen.

Hoe dit nu zij, — op het oogenblik is, dunkt ons, de aangewezen weg dat de Indische regeering aan den heer Schultz de vraag stelt op welke afdeeling, welk gewest hij het oog had toen hij zijne mededeeling in *De Indische Gids* plaatste, — en dat zij dan althans aan één misbruik — want het *is* een misbruik 's lands gelden te verspillen en goede ambtenaren door gedwongen lediggang te bederven — een einde maakt. Zij kan dan daarin aanleiding vinden, om den residenten op het hart te drukken dat zij hun plicht verzuimen als zij, dergelijke misbruiken kennende, er het zwijgen toe doen.

Wij denken hier — hetzij met alle waardeering van den resident van Menado gezegd! — het allereerst aan het overdadig Europeesch bestuur in de Minahassa, waar men bij een goed ontwikkeld inlandsch ambtenaarspersoneel niet minder dan *drie* controleurs 1e kl., *twee* controleurs 2e kl., *twee* adspirant-controleurs en *een* ambtenaar ter beschikking vindt... Op ongeveer gelijk terreinoppervlak en grooter bevolkingscijfer heeft de residentie Krawang slechts twee controleurs...

Waarlijk, er wordt in Indië te veel geofferd aan „behoud van het bestaande", en te weinig rekening gehouden met veranderde toestanden. Moge de onthulling van den heer Schultz den stoot geven tot eene verbetering in dat opzicht.

Indische mijnwet.

Aan de Tweede Kamer is door een 33-tal maatschappijen en syndicaten, en nog 1[illegible] andere belanghebbenden bij den mijnbouw in Ned.-Indië, een memorie van bedenkingen ingediend tegen enkele bepalingen voorkomende in het ontwerp van Indische mijnwet, dat op 16 Maart jl. is ingekomen, met eerbiedig verzoek bij de behandeling van dat ontwerp aan die bedenkingen aandacht te willen schenken en de door hen in overweging gegeven wijzigingen te willen aanbrengen.

In den aanhef wordt verklaard dat de onderteekenaars „met levendige belangstelling en schier onverdeelden bijval kennis genomen van het wetsontwerp, en dat deze arbeid" getuigt, van den wensch des Ministers om hetgeen in vreemde wetgevingen, met name de Pruisische, deugdelijk is bevonden, op Indischen bodem over te planten, — hij ademt tevens een vrijzinnigen geest, vreemd aan overdreven fiscaliteit, die een weldadigen indruk maakt. en dat de Minister „er in is geslaagd een bruikbare regeling van Indisch mijnrecht te ontwerpen en schijnt zijne Indische Mijnwet voorbestemd, aan de Mijnbouw-Nijverheid in Nederlandsch-Indië de ontwikkeling te verzekeren, waarvoor die tak van industrie — blijkens hier en daar verkregen uitkomsten — inderdaad vatbaar blijkt te zijn."

De memorie zegt verder:

Intusschen heeft een overplanten van bepalingen uit buitenlandsche wetgevingen op Indischen bodem, hoe proefhoudend zij in eigen land zijn bevonden, zijne bedenkelijke zijde wanneer niet voldoende rekening wordt gehouden met uiteenloopende toestanden. Hoe hemelsbreed toch is het verschil tusschen den ondernemer van mijnbouwkundige opsporingen in Pruisen en in den een of anderen verlaten hoek van onzen archipel. Ginder een schier volledige bekendheid met de geologische gesteldheid der aardkorst, vrucht van veeljarig minutieus onderzoek, welke het mogelijk maakt de opsporingen te concentreeren op één punt, waar zij de meeste kans van slagen bieden, — hier een uitgestrekt veld, dat zesmaal de grootte beslaat van het Pruisisch Rijk, sporadisch onderzocht op het aanwezen van slechts enkele mineralen, als tinerts en steenkolen, bij welker ontginning het Gouvernement belang heeft. — maar voor het overige terra incognita, zelfs voor dien tak van dienst, wiens roeping het is de geheimenissen van de inwendige aardkorst te ontsluieren. — Het is verre van ons den mijn-ingenieurs een grief te maken van ons gebrekkig weten op dit gebied; de organisatie van dien diensttak is niet geëvenredigd aan de afmetingen van zijn arbeidsveld en men mag hem geen hoogere eischen stellen dan waaraan hij in billijkheid kan voldoen, wij constateeren alleen het feit, ten einde te verklaren, waarom, in het laatst decennium, het juist particulieren zijn geweest, die het aanwezen in ontginbare lagen of afzettingen hebben aangetoond van steenkolen in Koetei, aardolie in Langkat en gouderts in Menado, deelen van den archipel, waar het Nederlandsch-Indisch Gouvernement niet rechtstreeks zijn gezag oefent.

Men lette overigens op het belangrijk verschil in terreingesteldheid, op communicatiemiddelen en economische toestanden, op het klimaat en het arbeidersvraagstuk, eindelijk op den afstand, welke de onderzoekingsterreinen scheidt van die markten, waar technische hulpmiddelen en werkkrachten verkrijgbaar zijn.

De prospector, die in den archipel aan het werk tijgt, staat niet tegenover een onderzoekingsveld, waarvan de bovengrond reeds ontgonnen of met een net van spoor-, tram- en rijwegen bedekt is, zich aansluitend aan andere wegen van dien aard, langs welke als b. v. in Europa eene gemakkelijke verbinding bestaat met de uiterste deelen van het vasteland; doch hij stuit meestal op oerwoud, waarvan de weelderige plantenbekleeding het terrein minder geschikt maakt tot verkenning, terwijl de sterke verwering der bovenlaag de opsporing moeilijk maakt; uit den aard der zaak vordert de opsporing daarin slechts langzaam. Ook volgt hem niet, gelijk in de Transvaal, de aanleg van een thans 1148 kilometer langen spoorweg op de hielen, die de gemeenschap van het diepe binnenland met de kust onderhoudt, machinerieën en werkkrachten aan- of ontginningsproducten afvoert; voor hem is gewoonlijk de zware taak weggelegd, om met taai geduld en stalen wilskracht, binnen betrekkelijk korten tijd, in nooit bezochte streken, eene quasi gevestigde orde van zaken te scheppen; met behulp van weinig betrouwbare kaarten grenzen af te zetten; meet- en waterpasinstrumenten te manipuleeren, eer hij het pikhouweel in den grond slaat of de boorpijp in de diepte drijft; hij zal, zijn werk aanvangend, zich in een bergachtig terrein langs merkbare hellingen een voetpad door het bosch moet banen; vóór alles behooren te zorgen dat de communicatie verzekerd zij met de plaats, van waar uit hij de levensmiddelen betrekt voor zijn gevolg van mandoers en koelies; bedenken moeten dat zelfs die plaats in den regel slecht voorzien is, omdat de gemeenschap met het meest beschaafde deel van den archipel tijdroovend is en veel te wenschen laat. Bij dit alles vordert de hygiëne der arbeiders zijn onafgebroken zorg. Wordt deze eisch verwaarloosd, dan is het leed niet te overzien, woekeren malaria en buikziekte onder de koelies, maken zij hare slachtoffers en staat het werk ten slotte stil, om niet dan met grootere krachtsinspanning en tegen verdubbelde kosten hervat te kunnen worden.

Dit wordt dan nader uitvoerig toegelicht met opgaaf van wenschelijke verbeteringen en aanvullingen.

Atjeh.

Onze correspondent te Batavia seint ons:

De vijand viel ons te Edi aan en werd teruggeworpen met een verlies van 110 man. Aan onze zijde werden de luitenant Van Kroon en veertig minderen gewond.

Kolonel Van Heutsz is met het derde en veertiende bataljon naar Edi op marsch.

Waarschijnlijk hebben de aanhangers van Oemar, die volgens de laatste berichten een uitstapje naar het ons bevriende Edi hebben gemaakt, eens willen toonen wat zij konden. Alleen door een stout optreden konden zij hopen eenigen indruk te maken op de bevolking van de Oostkust; en het is daarom des te meer te waardeeren dat onze troepen (naar Edi was een half bataljon onder overste Moorrees gezonden) den aanvallers onmiddellijk zulk een geweldigen slag hebben toegebracht. Het is natuurlijk dringend noodig dat wij bij elken aanval op bevriende staatjes krachtig ter verdediging bijspringen.

Dat kolonel Van Heutsz naar Edi zou *marcheeren* komt ons nagenoeg onmogelijk voor. Wel is waar staat het er letterlijk zoo in het telegram, maar dit kan een onnauwkeurigheid zijn. Het zou anders wel eenigszins in overeenstemming te brengen zijn met het laatste bericht over kolonel Van Heutsz, volgens hetwelk hij met het 3e en 14e bataljon naar Endjoeng was getrokken (dus in zuidelijke richting) en, na aldaar leeftocht te hebben medegenomen, den vijand verder vervolgde. (Polim zou, zooals men zich herinnert, in Samalangan te vinden zijn.)

Maar het is ondenkbaar dat kolonel Van Heutsz zulk een gewaagden tocht zou hebben ondernomen, die door zulke gevaarlijke streken zou voeren en zeker een week zou vorderen... als men rechtuit rechtaan kon marcheeren! Blijkbaar heeft hij zich te Segli naar Edi ingescheept, hetgeen ook geheel voor de hand ligt.

De in het telegram genoemde officier is de 2e-luitenant der infanterie J. F. van Kroon, van de promotie van 4 Oct. 1895.

Ambtenaars Indischen dienst.

Bij het groot-ambtenaarsexamen voor den Indischen dienst (tweede gedeelte), van 20 Juni tot en met 5 Juli te 's-Gravenhage gehouden, zijn, naar orde der eindranglijst, de navolgende heeren toegelaten: W. V. Smeets, J. van der Marel, H. van Eck, L. L. Prins, C. L. Sanders, J. Tideman, H. J. van Brink, J. Scharp, A. J. Knaap, G. A. van Drunen, Th. van Voorthuysen, J. H. Riem, J. M. Uhl, H. F. van Hengel, J. M. P. Kooreman, J. D. de Vries, J. D. A. Lindhout, C. Schultz, R. Krull, H. W. Duclaux, jhr. J. H. Cornets de Groot, E. E. W. G. Schroeder, jhr. W. Engelen van Pylsweert, J. E. Edie Zzn., J. J. Bergsma, J. Ph. Baljon, S. Meihuizen Jr., G. van Lisse, H. I. Bussemaker, F. F. Borel, Ph. F. Laging Tobias, L. H. E. Schoonheyt, J. S. Scholten, J. M. Klinkhamer, J. W. Folkersma, L. van Kesteren, L. Th. J. Wolterbeek Muller.

Van de 51 candidaten zijn dus geslaagd 37, 4 trokken zich terug voor of tijdens het examen en 10 werden afgewezen; slechts 10 plaatsen zijn beschikbaar.

De begrafenis van den gepens. majoor van het Nederl. Indische leger W. A van Rees is nader bepaald op Vrijdag a. s. op *Oud Eik en Duinen.* De stoet zal des voormiddags 11 uur het sterfhuis verlaten.

KUNST EN WETENSCHAPPEN.

Sint Lucas.

De vereeniging „Sint Lucas" heeft in twee zalen van den rechter-bovenvleugel van het Stedelijk Museum voor eenigen tijd haar intrek genomen, tot het houden harer 8ste jaarlijksche tentoonstelling.

Aanplakbiljetten kondigen aan, dat er schilderijen, aquarellen, teekeningen, beeldhouwwerken en schetsen te zien zijn. Beeldhouwwerken zijn alleen vertegenwoordigd door twee gipsen schetsontwerpen van A. Hesselink voor zijn standbeeld van Koning Willem III. In de eerste zaal hebben de schilderijen een plaats gekregen; in de tweede zaal hangen bijna uitsluitend aquarellen en eenig pastelwerk.

Van een uitvoerige bespreking dezer tentoonstelling, die overigens niet meer dan een zeventig catalogusnummers vormt, zullen wij onthouden, alleen vermeldende, dat iedereen een bezoek aan deze kunstverzameling van onzen jongen schilder, wien werk op andere tentoonstellingen wel eens in de groote hoop minder tot zijn recht komt, tot een bezoek opgewekt kan worden, minder omdat er veel bij is, dat verre boven het omringende uitsteekt, doch meer omdat er ook zoo goed als niets is, dat onder het middelmatige blijft. Als doorsneewerk maakt de ditjarige tentoonstelling dezer St. Lucasleden een prettigen en gunstigen indruk.

Ons aan de alphabetische volgorde houdend, noemen wij alles inzenders: M. van Andringa, Lièger Bankema, Paul Bodifré, mej. Corry Boellaard, Co. Breman, Arthur Briët, F. Deutmann, Kd. Frankfort, mej. A. Gildemeester, A. M. Gorter, J. H. L. Manan, A. Hesselink, W. B. van Horssen, Jan Kleintjes, A. H. de Koning, H. M. Krabbé, C. Kuijpers, B. Laguna, D. Meelis, Piet Mondriaan, Jan van Oort, H. A. van Oosterzee, H. van der Poll, B. I. H. Polvliet, R. C Poort, Benj. Prins en E. R. D. Schaap.

De Greifswalder hoogleeraar Wilhelm Ahlwardt, een zeer verdienstelijk orientalist, heeft Maandag zijn zeventigsten verjaardag gevierd.

Prof. Ahlwardt heeft zijn hoofdstudie gemaakt van de Arabische letterkunde, meer in het bijzonder de Arabische poezie waarover hij tal van merkwaardige werken heeft geschreven. De groote verdienste heeft hij zich echter verworven door de samenstelling van catalogi van Arabische handschriften. Zijn grootste catalogus van Arabische handschriften omvat zeven lijvige boekdeelen en is de vrucht van een ingespannen arbeid van acht jaar (1887—1895). Bovendien zijn door dezen geleerde nog tal van kleinere catalogi samengesteld. In het geheel heeft hij aan dezen arbeid dertig jaren van zijn leven gewijd.

SPORT EN WEDSTRIJDEN.

Automobilenwedstrijd.

Dinsdagochtend te 8 uur zijn de deelnemers aan de toeristenafdeeling van Amsterdam—Parijs van de place du Trône vertrokken, voorafgegaan door een motorrijtuig dat 's morgens te 7 uur de juryleden en enkele grootwaardigheidbekleeders van den *Autom. Club de France* van hun clubgebouw op de Place de l'Opéra afgehaald had.

Den eersten dag reden de toeristen, waarvan 32 ingeschreven waren, tot Reims, een afstand van 155 kilometer over Champigny, Concommiers en Epernay, een zeer heuvelachtigen weg. Heden liep de weg over Reims naar Chateau d'Ardenne, het bekende kasteel van enkele leden van den automobileclub.

AANBESTEDINGEN.

Aan de Marine werd heden aanbesteed de levering van: 1º. 1850 M. satinvoering, N. Terkuile, Enschede, *f* 434.75; 2º. 1250 M. nankinet, id., *f* 325; 3º. 1700 stuks matrasovertrekken en 1300 stuks kussensovertrekken, A. A. v. d. Eerden, firma W. v. d. Eerden, Bokstel, *f* 2238.

Door het bestuur der Vereeniging tot Christelijke verzorging van krankzinnigen en zenuwlijders in Nederland is heden te 's-Gravenhage aanbesteed: het bouwen van twee paviljoenen voor halfrustigen en onzindelijken, van een dokterswoning en van beambtenwoningen op het landgoed Bloemendaal te Loosduinen. Van de 17 inschrijvers was minste G. van Aken te 's-Gravenhage voor *f* 75,850. Hoogste inschrijving bedroeg *f* 99,400.

ALLERLEI.

Tentoonstelling van Vrouwenarbeid.

Het gezelschap Javanen, voor den kampong op het terrein der tentoonstelling van vrouwenarbeid bestemd, bestaat uit 22 mannen en 15 vrouwen. Zij zijn reeds in Maart 1897 uit Soerakarta, waar zij thuis behooren, te Genua aangekomen, onder leiding van den heer Bernard, die in 1889 bij het beheer van den kampong te Parijs was betrokken.

Zij gaven voorstellingen van de wajang orang, van dansen met de gamelang en oefenden huisvlijt uit voor het publiek te Genua, Milaan, Turijn, Bologna, Venetië, Weenen, Stokholm, Christiania, Stettin, Maagdenburg, Berlijn, Keulen en Londen, overal in gewone lokalen, en zij waren verrast toen zij gisteren in Den Haag zich als in hun geboorteland zagen verplaatst, waar zij een passar aanschouwden en over een bamboebrug weer een kali passeerden.

In de gebouwtjes, opgetrokken naar modellen uit onderscheiden gedeelten van den Archipel, toeven de mannen en vrouwen slechts bij dag. Een ruim en goed ingericht woonlokaal is voor hen op het voorterrein in orde gebracht. Er zijn zeven muzikanten, een weefster, een bamboesvlechtster, twee batiksters, een vergulder, een kleermaker en eenige danseressen bij het gezelschap. Tezamen zullen zij ook op het tentoonstellingsterrein voorstellingen geven van de wajang-orang (Indische krijgsgeschiedenis in tooneelspeltrant) van gevechten en bij geluid der gamelang zullen de danseressen hare bevallige passen uitvoeren. Over de inrichting van den kampong is een gidsje ter perse van mej. Gerth van Wijk.

Hoewel het een afzonderlijk gedeelte der tentoonstelling is, krijgt men van het terrein toegang tot de Oostindische afdeeling der expositie, die nagenoeg gereed in beperkte ruimte en met kleurige schikking veel opmerkelijks biedt.

Gisterochtend waren de Javanen druk in de weer met het uitpakken en opstellen van gamelang, werktuigen, benoodigdheden enz., die nu voor 't eerst sedert het gezelschap in Europa aankwam, een omgeving vinden waar zij aan hunne bestemming kunnen voldoen.

Zaterdag wordt ook de kampong voor het publiek geopend.

Fransche geest.

De *Revue des Revues* heeft een onderzoek op touw gezet over het al of niet bestaan van een bijzonderen *esprit Français* in de letterkunde. Onder de 30 antwoorden vinden wij er ook een van Zola, die vast gelooft aan de superioriteit van den Franschen geest en

daaraan deze qualiteiten toeschrijft: gezond verstand, helderheid, onafhankelijkheid, wijsheid en een hartstochtelijke vereering van waarheid en gerechtigheid. (Dit is zeker geschreven vóór het proces-Zola).

Een der jongere Franschen (de vraag is uitsluitend tot Franschen gericht), Urbain Gohier, heeft met een scherpe satyre geantwoord. Hij begint als volgt:

„*Vive la France!* Mijnheer! De Franschman is dapper, dapperder dan de andere menschen. De Franschman is galant, galanter dan de andere menschen. De Franschman is geestig, geestiger dan de andere menschen. Daar de Franschen de eerste soldaten ter wereld zijn, de eerste belastingbetalers ter wereld en de eersten die men er kan laten inloopen; zoo hebben zij ook natuurlijk het recht om zich de eersten op intellectueel gebied te noemen. Deze nationale vereischten dulden geen bewijs. Sedert men de overbodigheid van bewijzen proclameert om strafvonnissen te motiveeren, heeft men ook de overbodigheid van elke andere bewijsvoering ingezien..."

En zoo voort. Na dezen vinnigen spot maakt Gohies toch ook nog eene ernstige opmerking en wel eene die ons zeer juist lijkt, nl. dat de eigenaardigheid van den Franschen geest juist ligt in zijn algemeen menschelijk karakter, in de afwezigheid van nationale eenzijdigheid.

Bismarck.

Er loopen weder ongunstige berichten over den gezondheidstoestand van Bismarck. De oud-rijkskanselier moet reeds weken zijn kamer houden. De rheumatische pijnen zijn ten gevolge van het gure weder in hevigheid toegenomen en de prins is zeer verzwakt.

STADSNIEUWS.

De tramvoordracht.

Ter aanvulling van het hedenochtend meegedeelde uitvoerig uittreksel uit de tramvoordracht van B. en W. en de vele bijlagen, daartoe behoorende, moeten wij nog mededeelen dat de heer Lambrechtsen, directeur der publieke werken, die in 1896 tot naasting en gemeentelijke exploitatie had geadviseerd, in zijn advies van 12 Jan. jl. verklaart in dat oordeel sedert nog te zijn versterkt en ten slotte over de voorstellen der A. O. M. en van den heer Sanders als zijn gevoelen te kennen geeft:

„dat op geen der beide ontwerp-concessiën behoort te worden ingegaan; dat buiten naasting en eigen exploitatie mij het meest in het belang der gemeente en dat van het publiek voorkomt te zijn, het verleenen eener beperkte concessie-Sanders als hierboven omschreven, nadat de A. O. M. in de gelegenheid is gesteld deze concessie zelf te aanvaarden en krachtens de loopende concessie van 1898 zelf te exploiteeren."

In zijn nader advies van 18 Jan. jl. zegt de directeur nog o. a., dat indien tusschen beide aanvragen een keus *moet* worden gedaan, hem de nieuwe ontwerp-concessie der A. O. M. „de minst onaannemelijke" voorkomt, zoowel wegens de regeling van latere uitbreiding als wegens de voorwaarden van naasting, en mits er vooraf zekerheid bestaat voor aanvaarding, zonder dat de vergadering van aandeelhouders de beslissing van den Raad weder ongedaan kan maken. Aan de bezwaren welke elke concessie met hare talrijke bepalingen oplevert, zal in de toekomst alleen door naasting zijn te ontkomen. Daarom is die concessie, welke de naasting het gelukkigst regelt, volgens den directeur de minst onaannemelijke.

De directeur der gemeentelijke financiën, de heer C. T. Knottenbelt, betoogt in zijn advies van 11 Jan. jl. dat de concessie-Sanders van een ruimere opvatting van tramexploitatie uitgaat dan die der A. O. M. Maar door een concessie-Sanders geeft de gemeente voor een onafzienbaar aantal jaren al hare macht uit handen om een woord in tramzaken mee te spreken. Stapt men over het bezwaar van verrekening der premie bij de A. O. M. heen, dan komen den heer Knottenbelt hare voorwaarden, behoudens enkele noodige wijzigingen, voor de Gemeente „zeer aannemelijk" voor. Wil de gemeente niet onmiddellijk zelve exploiteeren, dan vreest hij dat men moeilijk gunstiger conditiën zal kunnen bedingen. Het groote voordeel der overeeenkomst met de A. O. M. is dat, mocht er eenig bezwaar rijzen, de gemeente zich zonder nagenoeg eenige premie uit te keeren, in hare plaats kan stellen.

De heer Knottenbelt vraagt echter ten slotte, waarom niet de gemeente zelf het trambedrijf ter hand zou nemen. Met het oog op de schitterende resultaten o.a. te Hamburg, mag de vraag — meent hij — nog wel eens ernstig overwogen worden.

Naar ons voorkomt, zal de Gemeenteraad het meest in het belang der gemeente handelen door zich te vereenigen met het stelsel van de meerderheid van het college van B. en W. en van de Commissie voor de financiën en de minderheid (2 der 7 leden) van de Commissie van bijstand.

De meerderheid der Commissie voor de financiën merkt te recht op, dat het niet in 't gemeentebelang is te achten bij de vele ondernemingen welke reeds onder eigen beheer zijn gebracht, nog de tram te voegen, en daardoor het Gemeentebestuur, dat reeds met werkzaamheden is overladen, ook met dit omvangrijk bedrijf te belasten. Ware het noodig, dan zou men ook daartoe moeten komen. Maar door de aanvaarding der nieuwe concessie aan de A. O. M. behoudt de gemeente hare vrijheid in het belang der ingezetenen, zonder dat iets over de toekomst wordt gepraejudiceerd. Ook financieel zal de gemeente er door worden gebaat. Al is de gemeente zelve in staat een tramnet te exploiteeren, de meerderheid der commissie oordeelt te recht: „dat de gemeente te dien aanzien moet achterstaan bij een maatschappij, die een bekwamen geoefenden staf van personeel heeft en proefondervindelijk heeft bewezen tot een goed en zuinig beheer in staat te zijn, zoodat de financieele resultaten voor de gemeente zeker niet minder zullen zijn dan bij eigen beheer". En zij voegt er nog dit gewichtig argument bij: dat bij het verleenen der concessie de gewenschte lijnen spoediger tot stand zullen komen dan bij naasting, omdat de directie der A. O. M. voor niets anders te zorgen hebbende dan voor het trambedrijf, spoediger en met meer kracht de handen aan het werk kan slaan en de noodige werkzaamheden voortzetten, dan de beschikbare tijd van het gemeentebestuur thans toelaat.

Een schaduwzijde der voordracht achten wij de proef die met *bovengrondsche* electrische geleiding zal worden genomen. Wie dat stelsel o. a. in Dresden heeft zien werken, weet hoezeer een stad door de gespannen draden wordt ontsierd, vooral op pleinen waar eenige lijnen te zamen komen. In Hanover heeft men het gemengde stelsel, bovengrondsch buiten de stad en in de buitenbuurten, met overgang tot *accumulators* zoodra de tramwagens het midden der stad naderen. Is het niet doenlijk met dit stelsel een proef te nemen?

Het Nut.

In eene ledenvergadering, der afdeeling Amst. van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, Maandag gehouden, werden herbenoemd als leden van het departementsbestuur, de heeren J. A. Watering, mr. J. R. Boerlage en A. Scheltema Beduin, en werd als zoodanig benoemd de heer J. H. Rogge H. Czn. Als bestuurders der leesinrichting werden herkozen de heeren J. A. Koch J. Gzn. en D. H. van Zuijlen.

Drankbestrijding.

Gistermorgen werd met medewerking van de aannemers De Haan en Cerlijn, door de afd. Amsterdam van de Ned. Ver. tot Afsch. v. Sterken Drank een schaftlokaal geopend voor de werklieden bij den Beursbouw. Van de op het werk rondgezonden uitnoodigingen, om ter kennismaking voor rekening der afd. in „Ons Schaftlokaal" te komen koffiedrinken, werd door een 25-tal werklieden gebruik gemaakt.

't Doel is goede consumptie — natuurlijk met uitsluiting van sterken drank en bier — tegen den kostenden prijs verkrijgbaar te stellen.

Drinkwater, waschwater en berging van kleeren wordt kosteloos verstrekt, terwijl in de schafttijden gelegenheid is om te lezen. Den geheelen werktijd is er voor iedereen vrije toegang.

De afd. hoopt ten seerste, dat de werklieden haar streven op prijs zullen stellen en dat velen geregeld van haar volkskoffiehuis gebruik zullen maken.

Politierapport.

Aan het ons gezonden officieele politierapport ontleenen wij het volgende.

Door twee rechercheurs is gisteren naar het hoofdbureau geleid een persoon, die in 1896 door de Arrondissements-Rechtbank te 's-Gravenhage bij verstek was veroordeeld tot 9 maanden gevangenisstraf. Hij is naar het huis van bewaring overgebracht.

Door een agent zijn gisteren naar het bureau gebracht een 3-tal knapen door hem op de spoorbaan bij de Czaar Peterstraat aangehouden. Ze waren in het bezit van eenige stukken ijzer, die door den opzichter van de H. S. Mij. werden herkend als van die maatschappij afkomstig.

Aangifte is gedaan dat in den nacht van 4 op 5 Juli jl., uit de perceelen gelegen aan de Van Breestraat, eenige waterleiding- en compositie-pijpen zijn ontvreemd.

Aangifte is gedaan door een vrouw dat haar op de Oude Schans bij een volksoploop een zilveren knipje, inhoudende eenig geld, is ontrold.

In de Spaarndammerstraat, had gisteravond een 8-jarig meisje haar 7-jarig zusje een metalen hondenhalsband zoo stijf om den hals gebonden dat het kind doodsbenauwd werd. Een voorbijganger heeft het bandje verwijderd; het kind had blijkbaar geen letsel bekomen.

Gisteren zijn 4 jongens wegens straatschenderij aan de verschillende bureaux gebracht.

EERSTE KAMER.

Pantserschip.

Bij het afdeelingsonderzoek van het wetsontwerp tot verhooging van het VIe Hoofdstuk (Marine) der Staatsbegrooting voor 1898 (aanbouw van een nieuw schip) verklaarden vele leden zich bereid met het voorstel der Regeering mede te gaan, daar zij overtuigd waren dat wij onze neutraliteit moeten handhaven en wij bovendien schepen noodig hebben om onze handelsvloot te beschermen in tijden van oorlog.

Andere leden verklaarden niet met groote opgewektheid aan het onderzoek van dit wetsontwerp deel te nemen, daar er nog altijd geen vaste meening bij de opvolgende ministers blijkt te bestaan welk type van schepen nu eigenlijk voor onze marine gewenscht is. Bovendien, wat wij kunnen geven zal altijd weinig zijn in vergelijking met wat andere groote Staten kunnen tot stand brengen. Eenigen der leden, die geen groote verwachtingen koesterden van het nieuwe schip, zouden dit willen toestaan omdat zij den arbeid aan 's Rijks werf te Amsterdam niet wilden doen stilstaan. Anderen meenden dat een uitgaaf van ƒ 4,300,000 daarvoor niet gewettigd was, doch ook zij wilden hun stem niet aan dit ontwerp onthouden.

Een lid kon de bezwaren tegen het aanschaffen van schepen van verschillend type niet deelen. Hij toch achtte het geen nadeel dat de vloot zoude zijn samengesteld uit schepen van verschillende soort, daar homogeniteit van alle schepen volgens zijn oordeel niet noodig was.

Sommige leden verklaarden zich ingenomen met de wijze waarop de Minister de taak heeft uiteengezet en de financieele uitkomsten heeft toegelicht.

In eene afdeeling gaven eenige leden hunne bevreemding er over te kennen, dat de Regeering in de M. v. Toel. der marinebegrooting verklaarde zich in hoofdzaak te kunnen vereenigen met de zienswijze van den vorigen Minister over de taak der zeemacht, terwijl later bleek dat men ze eene geheel andere toedacht bij het verdedigen onzer koloniën. Aan 's Ministers vroegere zienswijze werd de voorkeur gegeven. De aanbouw der nu voorgestelde zwaardere schepen kan, zoo betoogde men, in de eerste jaren toch niet afloopen en daarom achtten de leden die het met de veranderde zienswijze des Ministers niet eens waren, het geraden om twee der gereed zijnde schepen type-*Kortenaer* reeds dadelijk naar Indië te zenden.

Door andere leden werd weer betoogd, dat vooral ook kruisers in Indië noodig zijn. Vrij algemeen was men in een paar afdeelingen van oordeel, dat de Kamer zich niet verder behoort te verbinden dan voor het ééne schip dat thans gevraagd wordt. In geen geval wenschte men zich gebonden te achten tot het toestaan van gelden voor 5 schepen van het aangewezen type.

Afkoop van Tiendrecht.

Gevraagd werd bij het afd. onderzoek van het wetsontwerp tot bekrachtiging van eene door den Staat met de gemeente St. Michiels Gestel aangegane overeenkomst omtrent aan- en afkoop van tiendrecht, welk rechtsmiddel de Staat zal hebben om het doel der overeenkomst te verzekeren, indien het bestuur der gemeente onwillig mocht zijn. Eenige leden drongen er op aan om de afkoopbaarheid van tiendrecht ook bij kleine gedeelten mogelijk te maken.

Noordooster-localspoorweg.

Bij het afdeelingsonderzoek van het w. o. tot bevordering van den aanleg en regeling van de exploitatie van een localspoorweg van Zwolle naar Delfzijl met zijtakken naar Almeloo en naar Assen, brachten vele leden hulde aan den Minister voor zijne krachtige medewerking tot bevordering van het verkeer door het aanleggen van dezen spoorweg in eene tot nu toe geïsoleerde streek van ons land. Eenige leden waren echter niet zeer ingenomen met de wijze, waarop men beproeft in Overijsel, Drente en Groningen het verkeer te bevorderen en de nijverheid te steunen. Niet het algemeen maar het bijzonder belang der aangewezen plaats, en vermoedelijk zelfs in slechts geringe mate zou gebaat worden door de hoogst belangrijke opoffering welke de Staat zich getroost, en betreurd werd dat daarmede in tegenstelling de Reg. bijv. voor de verbetering van kleine rivieren zoo karig was.

Onderscheidene leden gaven aan een stoomtramweg de voorkeur boven een spoorweg, maar hiertegen werd opgemerkt dat het traject te lang was voor een tramlijn. Men vroeg of de exploitatie-maatschij. de lijn wel behoorlijk zal exploiteeren, en de wensch werd door eenige leden geuit dat de localspoorweg van Delfzijl zou verlengd worden tot aan Roodeschool.

Sommigen achtten de bijdrage te hoog en ook tegen den vorm dier bijdrage had men bedenking. Algemeen verlangde men dat tot de uitvoering niet werd overgegaan alvorens de toegezegde bijdragen voldoende zullen zijn verzekerd.

INGEZONDEN STUKKEN.

[Van Ingezonden Stukken, geplaatst of ongeplaatst, wordt de kopij niet teruggegeven.]

Hoofden van Scholen.

Het komt mij voor, dat in de quaestie, behandeld in de door de heeren Stolp en Stokvis ingezonden stukken, ook wel eens de meening mocht gekend worden van hen, die bij goed onderwijs het meest belang hebben, nl. van de ouders van schoolgaande kinderen.

Van dit standpunt uitgaande en daartoe aangezet door de wijze, waarop de heer Stokvis de quaestie bespreekt, wensch ik als vader van de lagere school bezoekende kinderen te verklaren, dat ik mij niet kan voorstellen hoe een Hoofd, te gelijk klasse-leeraar, zijn taak zoo deugdelijk zoude kunnen vervullen, als die wordt opgevat en uitgevoerd door het Hoofd van de school waar mijne knapen gaan.

Mijne ervaring loopt over 5 jaar, waarin de knapen successief van 3 verschillende klasse-onderwijzers onderricht genoten. Het hoofd der school bleef dezelfde, en het komt mij voor als iets, dat geen bewijs noodig heeft, als ik zeg dat de laatste een beter en ruimer blik op het karakter der kinderen kan krijgen, dan de klasse-onderwijzer in een of twee jaar. Om nog niet te spreken van het groote moreele overwicht dat een Hoofd kan hebben in quaesties van tucht.

J. C. B.

INGEZONDEN MEDEDEELINGEN.

Prijs per regel 50 Cents.

ADRIAAN SCHAKEL,
Heiligenweg 11—17.
Indische Uitrustingen.
Grootste inrichting op dit gebied.

S. SPIJER, *Juwelier,* KALVERSTRAAT 222.

Laatste berichten

Spanje en de Ver. Staten.

De ondergang der Spaansche vloot.

MADRID, 5 Juli. (*R. O.*) Sagasta bevestigt thans officieel het bericht, dat het eskader van admiraal Cervera verslagen is. De *Oquendo* is verbrand, de *Infanta Teresa* gezonken, admiraal Cervera is krijgsgevangen. Deze berichten zijn aan de familie van Cervera geseind door de geredde schipbreukelingen van de Spaansche vloot.

Het lot van Santiago.

MADRID, 5 Juli. (*R. O.*) De communicatie met Santiago is hersteld. De Regeering heeft geen enkel bericht ontvangen van de beschieting van Santiago.

Een later telegram van Cuba meldt, dat kolonel Escario er in geslaagd is binnen Santiago te komen. De vreemde consuls hebben verlenging van den termijn, waarop het bombardement zal beginnen, verkregen tot 5 Juli 10 uur des morgens, om de vreemdelingen, vrouwen en kinderen in veiligheid te kunnen brengen. De Spanjaarden zullen gedurende dien tijd geen daden van vijandschap verrichten. De Spaansche commandant heeft hierin toegestemd.

NEW-YORK, 6 Juli. (**Reuter's bijzondere dienst voor het Handelsblad.**) De *Herald* ontvangt uit Kingston op Jamaica het bericht, dat volgens de verklaring van vluchtelingen uit Santiago, generaal Pando ernstig gewond moet zijn aan den arm, gedurende een gevecht met de opstandelingen bij Las Palmas, toen hij vooruitrukte om de bezetting van Santiago te versterken. Het gerucht wil, dat Pando in het hospitaal te Santiago ligt. Deze berichten zijn nog niet bevestigd.

De vluchtelingen deelen tevens mede, dat Cervera tweemaal uit Madrid bevel ontvangen heeft Santiago te verlaten en naar Havana te gaan.

Uit Washington ontvangt de *Herald* van zijn correspondent de mededeeling, dat er een groot gebrek aan samenwerking gebleken is tusschen de Amerikaansche marine en het leger voor Santiago. Shafter meldt, dat Sampson geweigerd heeft de haven van Santiago binnen te stoomen en de stad te bombardeeren, tenzij hij daartoe rechtstreeksche bevelen ontvangt van het departement van marine.

VOOR SANTIAGO, 3 Juli. (*R. O.*) De geneesheeren bij het hoofdkwartier geven op, dat naar een nauwkeurige schatting het aantal dooden en gewonden aan Amerikaansche zijde in de gevechten om Santiago minstens 1700 moet zijn. Honderdvijftig man werden onmiddellijk gedood of stierven aan hunne wonden. De overige gewonden zullen waarschijnlijk genezen.

Gaat men na, dat er niet meer dan 12,000 man troepen in het gevecht gewikkeld zijn geweest, dan zijn de verliezen zeer groot, vooral onder de officieren. Hoofdzakelijk wordt dit toegeschreven aan het moedig optreden der troepen, die vooruitrukten over het open terrein, onder het zeer krachtige vuur der Spanjaarden.

Een aanval afgeslagen.

MADRID, 5 Juli. (*R. O.*) Een officieel telegram meldt, dat een nieuwe aanval der Amerikaansche schepen op Pienas afgeslagen is.

Op de Philippijnen.

MADRID 5 Juli. (*R. O.*) De Spaansche consul te Singapore deelt mede, dat generaal Augustin hem heeft opgedragen aan de Regeering te seinen, dat de toestand onveranderd is.

De colonne-Monet is aangevallen en wordt belegerd in Macabebe.

De plannen der Spaansche Regeering.

MADRID, 5 Juli. (*R. O.*) Bij het verlaten van de zitting van den ministerraad waren de ministers zeer gereserveerd.

MADRID, 6 Juli. (*R. O.*) De ministerraad besloot geen onderhandelingen aan te knoopen, maar den oorlog voort te zetten, zoolang er nog één Spaansch soldaat op Cuba wezen zal.

De opstand in Swaziland.

PRETORIA, 5 Juli (*Havas.*) Bonu, het oproerige hoofd der Swazies, is op de vlucht. Hij is niet verschenen voor het Hooggerechtshof, dat in de hoofdstad van Swaziland zitting houdt. Het Hof heeft bevel gegeven Bonu gevangen te nemen.

De onlusten in Uruguay.

LONDEN, 6 Juli. (*R. O.*) Uit Montevideo wordt aan de *Times* geseind, dat ongeveer 50 personen gedood en 150 gewond zijn bij den opstand. De hoofden van den opstand hebben zich onderworpen op voorwaarde van amnestie. De orde is thans volkomen hersteld.

Prov. Staten van Noord-Holland.

In de heden gehouden vergadering zijn voor de Gedeputeerde Staten herkozen de aftredende leden mr. J. A. Sillem, mr. F. Th. Westerwoudt, mr. W. baron Röell en Jhr. G. S. Boreel, onderscheidenlijk 66, 65, 63 en 56 stemmen.

In plaats van Jhr. mr. C. J. den Tex, niet herkozen voor de Provinciale Staten, werd eerst bij derde stemming tusschen de heeren V. d. Wall Bake en L. Serrurier, eerstgenoemde gekozen met 37 stemmen. De heer Serrurier had 29 stemmen.

OVERIJSEL.

Herkozen tot leden van Gedeputeerde Staten de heeren: Meesters, Piek, Van Dedem, De Vos van Steenwijk. Gekozen tot buitengewoon lid de heer W. J. Blijdenstein; tot commissarissen voor de Overijselsche Kanaal-Mij. mr. A. J. Dijckmeester en G. Salomonson.

FRIESLAND.

Tot leden van de Gedeputeerde Staten herkozen de heeren J. van Loon Jz., N. Witteveen, P. Peereboom, in plaats van den heer M. Kingma Hz. op zijn verzoek niet weder als lid der Staten gekozen, de heer dr. N. Reeling Brouwer.

Tot suppletoir lid van Gedep. Staten voor 1898/99 werd herkozen de heer mr. T. van Hettinga Tromp.

De Baarnsche quaestie.

In de zaak Burggraaf is de eisch twee jaar. De verdediger pleitte vrijspraak, betwistende de pleging van verduistering. Er is onjuiste boeking, maar geen opzet tot valschheid.

Pl. wees voorts op het gunstig verleden van beklaagde.

Uitspraak over 8 dagen.

Wielrijden.

De *Petit Bleu* laat het kampioenschap van Europa op 31 Juli te Keulen verrijden.

Het 100 KM. kampioenschap van Frankrijk, waarvoor Bouhours is ingeschreven en waarin misschien Cordang nog zal rijden, is bepaald op 17 Juli op de baan van het Parc des Princes.

Spanje en de Vereenigde Staten.

Spanje en de Vereenigde Staten zijn Maandag door hetzelfde lot bezocht.

Boven het koninkrijk is een zware storm losgebarsten, die voor zoover daarover berichten zijn ingekomen (want de telegraphische gemeenschap met de hoofdstad is op vele plaatsen gestoord) groote schade blijkt te hebben aangericht. Te Madrid is een vrouw gedood en hebben vele personen verwondingen bekomen.

Boven New-Hampshire heeft op denzelfden dag een orkaan gewoed. Vele hotels en woonhuizen aan het strand van Hampton zijn ingestort, waarbij tal van menschen omkwamen. Een houten loods, waarin een rolschaatsenbaan was, is vernield; zeven liefhebbers van deze sport zijn gedood en honderd gewond. Op de kust is een jacht vergaan waarbij vijf opvarenden verdronken.

Bij Beverley in Massachusetts is een pleizierboot met zestig reizigers vergaan. Zeven van hen vonden in de golven den dood.

Een moordenaar vrijgesproken.

Te Collmar heeft zich het merkwaardig geval voorgedaan dat een man die zijn schoonmoeder in toorn had doodgeslagen is vrijgesproken, ondanks zijn bekentenis. De man had nadat de daad was volbracht, op de kleeding van de doode brandende stukken hout geworpen om den indruk te wekken dat zij verbrand was.

Bij de behandeling der zaak bleek dat de vermoorde vrouw slecht bekend stond en een poging tot vergiftiging van den beschuldigde op het geweten had. De jury antwoordde daarop ontkennend op alle vragen en de rechtbank moest den man vrijspreken.

Om den prijs.

Een belangwekkend proces wordt voor den Brusselschen rechter gevoerd. In April van het vorig jaar trok de loterij der Brusselsche wereldtentoonstelling.

Nadat de zes eerste winnende nummers waren uitgeloot, bleek het dat nummer 4 niet in de bus maar op den grond lag, waarop de trekking nietig werd verklaard en nogmaals aanving.

De gelukkige winners der getrokken nummers hadden daarmede echter geen vrede en twee hunner, waaronder de winner van de 100,000, dienen bij de rechtbank een eisch in tot uitbetaling van hun prijzen.

Voor beide partijen pleiten acht advocaten zoodat het proces wel een paar dagen zal duren.

Koffie op termijn.

Amsterdam	6 Juli 10.30 u. Prijsh. Java	Santos	6 Juli 2.30 u. kalm. Java	Santos
Juli	35⅞	17⅛	35⅞	17⅛
Augustus	35⅞	17¼	35⅞	17¼
September	35⅞	17⅜	35¾	17¼
October	36	17½	35⅞	17⅜
November	36⅛	17⅝	36	17½
December	36¼	17¾	36⅛	17½
Januari '99	36⅜	17¾	36¼	17⅝
Februari	36½	17⅞	36⅜	17¾
Maart	36⅝	18	36½	17⅞
April	36¾	18⅛	36⅝	18
Mei	36⅞	18¼	36¾	18⅛
Juni	37	18⅜	—	—

Omzet 1700 b.

Antwerpen, Woensdag 6 Juli.

Koffie. Santos: Stemming kalm; levering Juli fr. 37, Oct. 37¼, Jan. 38.

Reuzel. Stemming kalm; Wilcox levering Juli fr. 71, dito lev. Nov. fr. 72½.

Gez. Vleeschwaren. Stemming kalm; Short Middles fr. 76 à —, Packs 70 a 78.

Wol. Stemming flauw; levering Juli 4.50, Oct. 4.42½, Jan. 4.37½. Omzet 10,000 KG.

Terpentijn. Stemming kalm; disponibel fr. 57⅛; lev. Juli fr. 57½ lev. Aug. fr. 55 Spaansche fr. 56.

Huiden. Verkocht 2815 stuks gez. La Plata tot fr. 51 à 65.

Petroleum. Stemming vast; Amerik. disp. 17⅝, d. Juli 17⅝, id Sept. 17¾.

Liverpool 6 Juli. (*R. O.*) (2e draadbericht) **Katoen.** Verkocht 8000 b. Stemming onveranderd; Tinnevelly 1/3 lager; termijn prijs kalm; Speculatie 500 bn. American any port G.M.C. lev. Juli/Aug. 3.23, Sept./Oct. 3.22, Nov./Dec. 3.20, Jan./Febr. 3.20.

Berlijn, 6 Juli. (*R.O.*) Slotkoersen. **Spiritus** loco 52.90.

Bremen, 6 Juli. (*R. O.*) **Petroleum** stemming ——: loco 6.20 brief. **Reuzel.** Stemming loom; Wilcox loco 28¾, armour 28¾, Cudahy 29¼; Choice Grocery loco 29¾, white label 30. **Spek.** Stemming kalm; Short clear middl. loco 29¼. **Rijst.** Stemming kalm. **Koffie.** Stemming kalm.

Parijs, 6 Juli. (*R.O.*) **Raapolie** Juli fr. 51.75, Aug. fr. 52.—, 4 laatste mnd. fr. 52.75, 4 eerste mnd. fr. 53.—. **Lijnolie** Juli fr. 38.—, Aug. fr. 38.50, 4 laatste mnd. fr. 39.50, 4 eerste mnd. fr. 40.—. **Spiritus** Juli fr. 49.50 Aug. fr. 49.25, 4 laatste mnd. fr. 44.—, 4 eerste mnd. fr. 41.75. **Suiker 88°** dadelijk fr. 28.70 à 29 —, witte No. 3 Juli fr. 30.10, Aug. fr. 30.25, 4 mnd. van Oct. fr. 30.60, 4 eerste mnd. fr. 31.25, dito geraffineerd fr. 102.— à 102.50 **Meel** 12 merken: Juli fr. 53.10, Aug. fr. 50.30, Sept.-Oct. fr. 46.25, 4 laatste maanden fr. 46.—. **Tarwe** Juli fr. 23.90, Aug. fr. 22.50, Sept.-Oct. fr. 21.25, 4 laatste mnd. fr. 21.10. **Rogge** Juli fr. 15.75, Aug. fr. 13.50, Sept.-Oct. fr. 12.90, 4 laatste mnd. fr. 12 90

Raapolie, witte Suiker en Tarwe prijshoudend; Spiritus, Suiker van 88° en Rogge kalm; Meel vast.

Londen, 6 Juli. (*R.O.*) **Granen.** Aanvoer van Eng. Tarwe 200 qrs., vreemde id. 51,500 qrs., Eng. Gerst — qrs., vreemde id. 35,500 qrs., Eng. Haver 300 qrs., vreemde id. 27.700 qrs.

Granen. Tarwe en Meel gedrukt, Gerst kalm, Haver vast, Mais onveranderd, id. ronde vast. **Tin** Straits £ 71.17.6, dito per 3 mnd. £ 72.5. **Koper.** Chili £ 50.13.9, dito per 3 mnd. £ 51. **Zink** £ 20.5 à £ 20.7.6. **Lood** Spaansch £ 13.5.

— **Britsch-Indische Leening.** De uitgifte te Londen van £st. 6 mill. 2½ pCt. Britsch-Indische leening heeft plaats tot den minimum koers van 86 pCt.

Suikerberichten.

MAAGDENBURG, 6 Juli. (*Part. tel.*) Biet- lusteloos; Juli 9.15, Aug. 9.32½, Sept. 9.35, Oct./Dec. 9.37½, Jan./Maart 9.55 en Maart 9.60.

Berlijn Slotk. (*R.O.*)	4 Juli	5 Juli	6 Juli
3 pCt. Duitsche Rijksleen.	95.75	95.40	95.50
3 " Pruisische Consols	96.50	96.50	96.20
5 " Papierrente Mei..	101.80	101.70	—
5 " Zilverrente Jan...	101.50	101.40	—
4 " Rusl. Binn.leen.'94	101.30	—	—
3½ " Rusland 1894	—	—	—
4 " Rusl. '89 gec. S. Is	—	—	—
4 " " 1880	—	—	—
Russis. Bankn. à 100 Rb.	216.50	216.50	216.50
Aand. Duitsche Rijksbank	161.—	161.80	161.50
" Disc. Com. Maats.	199.90	200.—	199.25
5 pCt. Italië	93.20	93.20	93.10
Geconv. Turken	22.60	—	—
Aand. Warschau-Weenen	386.50	397.—	397.—
5 pCt. Transvaal	—	—	—
6 " Mexico 1888	99.30	99.20	99.20
Wisselkoersen:			
Londen 8/d. dato	20.38½	20.38½	20.38½
" 3/m.	20.33	20.32½	20.32½
Parijs kort	80 80	80.85	80.85
Amsterdam 2/m.	168.50	168.50	168.50
" kort	169.25	169.30	169.30
Weenen 2/m.	168.80	—	—
Petersburg 3/m.	213.85	—	213.70
Plaatsdisconto	3⅛	3⅛	3¼

SCHEEPSTIJDINGEN.

Nieuwediep *vert.* 6 Juli Engelsch stoomjacht *Jeannette*, Kiel.

Maassluis *aang.* 6 Juli *Dauntless*, S. Bilbao. - *Diaden*, S. Benisaf. - *City of Worcester*, S. Bilbao. - *Jason*, S. Kiel en Lubeck.

Goode Island *gep.* 6 Juli *Geertruida Gerarda*, Duit, Newcastle (N.S.W.) n. Batavia.

Tornea *vert.* 5 Juli *Triton*, Visser, Leith.

Folsjö. (*Amsterdam*, 6 Juli.) Het stoomschip *Folsjö* dat in het Kaiser Wilhelm Kanaal heeft gestooten (zie avondblad 3 Juli) is hier heden, na te Zaandam de lading te hebben gelost in het Koninginnedok gezet om de nog al ernstige schade aan den bodem te repareeren waarvoor wel eenige dagen noodig zullen zijn.

WATERSTANDEN.

Minste diepten der voornaamste vaarwaters.

Vaarwaters.	Diepte en Breedte	Waterstand.	Toelichting.
Duitsche Rijn Mains— Mannheim	4.50M.	Mannheim 5.— M. + 0	val.
Bingerloch	4.— "		
Boven Keulen	4.25 "		
Boven-Rijn Bij 't Spijk	5.20 "	Keulen 3.90 M. + 0	id.
Waal Bij Ochten	4.20 "	Nijmegen 9.98 M. + AP.	St. w.
Bij Wamel	4.15 "		
Bij Tiel	4.25 "		
Neder-Rijn Pannerd. kop	3.40 "	Arnhem 10.05 M. + "	id.
Onder Huisen	3.30 "		
De Lek Bv. Wijk-bij-Duurstede	3.35 "		
Boven Kuilenburg	3.30 "	Vreeswijk 2.85 M. + "	id.
Bv. Hagestein	3.— "		
" Ammerstol	2.90 "		
De Noord	3.— "	Schoonhoven M.E. — 0.76	Eben vloed
Holl. IJsel Goudsche rak	2.70 "		id.
Geld. IJsel Westervoort	3.55 "	Westervoort 10.60 M. + AP.	St. w.
Ben. Dieren	3.50 "		
" Deventer			
Boven-Maas Overasselt	3.90 "	Maastricht 41.80 M. + AP.	Val.
Herpen	2.80 "	Grave 6.30 M. + "	id.

Hoewel de vaarwaterdiepten van den Duitschen Rijn nog iets vermeerderd zijn, worden deze over het algemeen verder iets minder, doch nog gunstig.

Deze opgaven worden bij belangrijke veranderingen gewijzigd.

Een Amerikaansche letterkunde.

Hoe wordt een volk een volk?

Ziedaar een vraag, die men eigenlijk wel zou willen terugnemen, nadat men haar gedaan heeft, wanneer men niet er tevens bij kon verklaren geen ethnologische studie te willen leveren en slechts één bepaald volk op het oog te hebben. Want bedenk maar op hoe verschillende wijzen het Duitsche volk, het Oostenrijksche volk, het Italiaansche, het Belgische, het Fransche volk onstaan zijn, hoe er in Transvaal, in de Australische koloniën, in de Vereenigde Staten *volkeren* zijn geworden... of nog zullen moeten worden, — en gij zult inzien, dat voor de beantwoording van de zooeven gestelde vraag boekdeelen noodig zouden zijn.

Maar wanneer is een volk een volk? Staatkundige grenzen, willekeurig getrokken, zijn niet voldoende; dat hebben wij gezien in 1830 aan Nederland en België, die niet één volk geworden zijn. Een gezamenlijk staatshoofd beteekent niets, dat bewijst ons de Oostenrijksch-Hongaarsche monarchie, die nooit één volk zal hebben. Een groot ongeluk, door alle deelen van een volk, zij mogen nog zoo heterogeen zijn, gezamenlijk gedragen, zelfs een groot gevaar te zamen te boven gekomen, zijn zeer geschikt om een volk waarlijk tot een volk te maken, tot een eenheid dus — de oorlog van '70 heeft het Duitsche rijk mogelijk gemaakt. Maar het meest van alles werkt de taal, het hebben van één taal mede om een volk bijeen te brengen en te houden. Het verschil in taal maakt dat de twee deelen van België en de vele van Oostenrijk heel moeilijk zullen versmelten tot één. Wanneer niet van de Alpen tot de zuidpunt van Sicilië in hoofdzaak één taal was gesproken, zou de eenheid van Italië zeker niet tot stand zijn gekomen.

En de taal uit zich in de letterkunde. Een letterkunde, die een geheel volk als zijn eigendom kan beschouwen, brengt zijn deelen tot elkaar, maakt het tot een volk op zichzelf. Dat heeft de Amerikaansche hoogleeraar Brander Matthews gevoeld, die een *Introduction to American Literature* heeft geschreven, een korte geschiedenis van de Amerikaansche letterkunde, met slechts weinig critiek en die veel als schoolboek wordt beschouwd. En daarom heeft hij een boek geschreven uitsluitend om aan te toonen dat de Vereenigde Staten ook reeds een eigen literatuur hebben.

Dit boekje vinden wij besproken in de *Revue des deux Mondes* door T. de Wyzewa, die zijn opstel begint met een aanhaling van Brunetière. De directeur der *Revue* heeft onder de oorzaken van den Spaansch—Amerikaanschen oorlog van dit oogenblik als de sterkste genoemd, dat die zeventig millioen menschelijke wezens in de Vereenigde Staten *een volk* willen worden; die emigranten en die *deracinés* willen *een natie* zijn en die Staten en *territories* zijn bezig een vaderland te baren.

Het is zeer wel mogelijk, dat Brunetière gelijk heeft. Onbewust waarschijnlijk hebben de Amerikanen gehoor gegeven aan den drang om te zamen, als volk, als geheel, te staan tegenover een ander volk: zij hebben dan óók hun buitenlandschen oorlog gehad, waarin zij gezamenlijk gevochten hebben, de burgers van alle staten der Unie, afstammende van menschen uit alle landen der wereld, voor één huns inziens nobele zaak. En bij hun schrijvers vindt men hetzelfde streven om Amerikaansch te zijn, om Amerikaansche woorden te gebruiken — vandaar dat men reeds dictionnaires vindt van Americanismen — om hun voorbeelden en hun beelden te ontleenen aan het leven, de maatschappij, de natuur in de Vereenigde Staten en niet in Engeland, om bij voorkeur Amerikaansche schrijvers aan te halen als Emerson of Longfellow en geen andere.

Dat er daarom reeds een Amerikaansche letterkunde bestaat, een literatuur, die niet meer door de Engelsche wordt geïnfluenceerd en zeer sterk geïnfluenceerd, zoodat elke nieuwe richting aan deze zijde zich „aan de andere zijde" doet gevoelen, dat gelooft De Wyzewa niet. Maar het streven naar nationaliseering is er.

En in het boekje van Brander Matthews is het bijzonder sterk. De schrijver heeft eigenlijk getracht zijn lezers aan het verstand te brengen, dat Cooper, Hawthorne, Longfellow, Lowell, mrs. Beecher Stowe in de eerste plaats Amerikanen waren, dat hun oorspronkelijkheid het gevolg is van hun ras en hun grootheid in verhouding staat tot de nationale gevoelens in hun werken. De letterkunde van de Vereenigde Staten heeft, volgens Matthews, niets gemeen met die van Engeland; zij heeft zich vrij, uit zichzelf ontwikkeld.

In de beste en tot nu toe in Amerika meest gebruikte geschiedenis der Amerikaansche letterkunde, geschreven door een Engelschman, Nichol, werd deze literatuur eigenlijk beschouwd als een aanhangsel der Engelsche. Wel hield de criticus rekening met de omgeving waarin die Amerikaansche schrijvers geleefd hadden, maar deze was — meende hij — eer een nadeel voor hen. Niet aldus Matthews. „De letterkunde", zegt hij, „is een weerkaatsing, een uitdrukking van het leven, en daar het leven in de Vereenigde Staten steeds meer gaat verschillen van het leven in Engeland, moet de letterkunde der Vereenigde Staten steeds meer gaan verschillen van de Engelsche." En Brander Matthews gelooft, dat er een „Americanisme" bestaat, dat maakt dat Washington en Franklin, Emerson en Lincoln tot geen ander land hadden kunnen behooren, tot Engeland het minst van alle. Lowell heeft het omschreven als „een waardigheid, die daarin bestaat dat men weigert aan te nemen dat een kunstmatige onderscheiding den eenen mensch meer waarde kan geven dan den andere." En Matthews gaat zoo ver te beweren, dat de Amerikanen, „die nu al meer in aantal zijn en in niets minder dan de Engelschen, erkend zullen worden als te staan aan het hoofd der Engelsch sprekende volken".

Het is grappig, hoe Brander Matthews dat Americanisme dan in al zijn schrijvers ontdekt en op den voorgrond stelt. Aan Franklin danken de Vereenigde Staten het dat zijn bevolking verstandig, ijverig en zuinig is. En Franklin's grootste roem is, dat hij nooit „koloniaal" in zijn houding is geweest, d. w. z. dat hij in tegenwoordigheid van koningen de waardigheid bezat, die een vrij man past en kalm en krachtig optrad tegen een commissie uit het Engelsche Lagerhuis. Washington Irving was onbuigbaar in zijn Americanisme; hij weigerde mede te werken aan de *Quarterly Review*, die anti-Amerikaansch gezind was; hij heeft de schoonheden van de Hudson ontdekt. Cooper heeft eerst de Engelsche schrijvers gevolgd, maar later den Amerikanen getoond hoe rijke stof er was in hun eigen landschappen, karakters en geschiedenis.

Bryant wordt het als een eer aangerekend, dat hij de Amerikaansche bloemen en vogels heeft gesteld in de plaats van de Engelsche en dus b.v. in Amerikaansche werken den nachtegaal het zwijgen heeft opgelegd.... omdat deze in Amerika nooit gezongen heeft. Emerson heeft wel eens met eerbied gesproken van Engeland en de Engelsche zeden, maar hij was te veel Amerikaan om onder den indruk te komen van de aristocratische inrichting der Engelsche maatschappij. Nathanael Hawthorne was heftig Amerikaansch; Longfellow heeft *Evangeline* veel bekoorlijker gemaakt door het verhaal te doen spelen in een Amerikaansche natuur met de Amerikaansche seizoenen. Maar Longfellow is Matthews eigenlijk wat te cosmopolitisch, hij verkiest Whittier en Lowell, met hun ietwat grove kunst, die in Europa weinig gewaardeerd wordt.

Maar het merkwaardigst is dat Matthews vrij streng is tegenover Edgar Allan Poe, misschien den grootsten Amerikaanschen dichter. Maar Poe's poëzie was zóó mooi, dat zij het speciaal Amerikaansche karakter verloor; vandaar dat zij voor Matthews een noodzakelijk element mist. Tegenover Poe stelt de schrijver Oliver Wendell Holmes, bij uitstek den zanger van Boston, die altijd klaar was verzen te schrijven voor een plechtigheid, een diner, een begrafenis of het bezoek van een hooggeplaatst vreemdeling.

Zonder een oogenblik vervelend te worden heeft Brander Matthews de verschillende rollen, die hij zijn landgenooten laat spelen, doen uitkomen. Ieder hunner is de „eerste" geweest om dit of dat te doen, allemaal iets verschillends, elk heeft iets gedaan voor den roem der Amerikaansche letteren. Wat zij gemeen hebben, wat dat Americanisme nu wel precies is, dat vindt men in het boek van Matthews niet; het bestaat uit een complex van goede eigenschappen. Het is dan ook misschien moeilijk voor de Amerikanen te weten welke eigenschap zij vooral moeten aankweeken om echte Amerikanen te worden. Maar De Wyzewa noemt reeds den algemeenen wensch naar een nationaal karakter, voldoende om dit karakter te vormen.

Ons dunkt dat de Fransche schrijver hier wel met wat heel weinig tevreden is. Maar aan den anderen kant: is het te verwachten, dat die uit alle streken van de wereld saamgebrachte menschen ooit een sterkeren gezamenlijken karaktertrek zullen krijgen dan hij hier aangeeft? „De" Amerikanen zijn dit of dàt, is wel het dwaaste wat men zeggen kan, en zoo zal het nog wel heel lang blijven.

Maar de wensch om een eigen letterkunde te hebben toont, ook al is het bewijs dat zij haar reeds bezitten, op wel wat gezochte manier geleverd, voldoende dat het den Amerikanen er om te doen is niet meer beschouwd te worden als een agglomeratie van menschen, maar als een volk, als een geheel. En dat is een wensch, die niet alleen zeer begrijpelijk en zeer te waardeeren is, maar tevens een waarvan een opvoedende kracht uitgaat.

BEURS EN NIJVERHEID.

Amsterdam, Woensdag 6 Juli.

Hollandsche fondsen waren zeer aangeboden en flauw op de geheele toewijzing van het ingeschreven bedrag der nieuwe leening. Oostenrijksche voor plaatselijke rekening verkocht ⅛ lager. Overigens algemeen iets flauwer. Van locale fondsen waren

Hooger: Nederl. Bank ½, Langkat Tabak 1, Dito B 4, Nederl. Indische Exploiratie 1 pCt.

Lager: Amst. Deli 8, Deli Maatij. 2, Koninkl. West-Indische Mail 1½, Koninkl. Petrol. 8, Prefer. Oost-Borneo 9½.

Van sporen waren Delis 1 lager, Hollandsche ¾, Staats. ½ hooger.

De Amerikaansche Spoorwegmarkt was lusteloos en zonder handel ten gevolge de tegen verwachting lager afkomende merken van New-York en Londen.

Gulfwaarden alleen vast gestemd.

Prol. 2½ pCt. B.

De *Europeesche Staatsfondsenmarkt* over het algemeen, was niet veel gewijzigd. Van Hollandsche fondsen waren Integralen ⅛ lager, wegens voortgezette ruiling tegen nieuwe 3 pCts. *Spanje* ¼ pCt. lager.

3 pCts. *Italiaansche* Sporen waren willig. *Brazilië* flauw zonder affaire.

Na de zeer willige houding der Europeesche beurzen op gisteren, vallen de Newyorksche koerzoen tegen.

Dientengevolge toonde zich ook Londen zeer ontstemd voor Amerikaansche waarden, hetgeen wederom op onze markt ongunstig terugwerkte.

De meeste koersen zijn lager; nochtans was het aanbod nergens dringend en op het verlaagde grijsniveau bestond matige binnen- en buitenlandsche kooplust.

Eene uitzondering op de flauwe stemming vormen *Western New-York and Pennsylvania*-waarden, waarvan, en vooral van de algemeene hypotheek-obligatiën, flinke bedragen werden gekocht.

Ook 4 pCts. *St. Louis Sonthwestern* en *Oregon and California* ontmoetten locale belangstelling. *Florida*-soorten aangeboden en lager. *Gulf-waarden* prijshoudend.

Petroleumaandeelen flauwer.

Tabakaandeelen zonder handel.

Geld meer gevraagd.

Koers van het Geld.

Ned. Bank.	Disc. v. wiss. m. 3 handt. wit aan vrb..	3	pCt
	" " " 2 " en prom. bl...	3½	"
	Beleening van binnenl. effecten....	3½	"
	" " buitenl. "	4	"
	" " goederen..........	3½	"
	Korte beleeningen........	4½	"
	Voorschotten in Rekening Courant.	5	"
Londen........	2½ pCt. vóór 30 Juni '98.	3	"
Parijs........	2 " " 19 Mrt. '95.	2½	"
Berlijn......	4 " " 9 Apr. '98.	3	"
Brussel......	3 " " 25 Apr. '96.	2½	"
Weenen......	4 " " 13 Feb. '96.	4½	"
Petersburg...	5½ " " 24 Jan. '98.	6	"

Rescontre-dagen.

Nederlandsche Handelmaatschappij 13 Juli 1898.

Couponprijzen: Oostenrijk papier f 20.95, dito zilver f 20.97½; Diversen in £ f 11.53; dito dito met affidavit f 11.93; Portugeesche f —; Fransche f 47.30; Belgische f 47.25; div. Reichsmark f 58.55; Hamb. Rusland f 1.22; Russ. goud Roebel f 1.89; Russ. zilveren Roebel f 1.25; dito papier Roebel f — Poolsche per zilv. Roebel f —; Spaansche Piaster buitenl. f —.—; dito dito Juli f —; dito dito binnenl. f —.—; dito dito Juli f 1.00; Amerik. Goud Dollar f 2.45½; Mexicaansche f 1.05.

Prijzen van Speciën. Gouden. Oude Tien-Guldenstukken f 9.90 à 10.—, oude gerande Dukaten f 5.75 à 5.85, wichtige Eng. Souvereinen f 12.— à 12.10, Stukken van 20 Mark f 11.80 à f 11.90, Stukken van 20 Frank f 9.55 à 9.65, Goud in Baren f 1640 à 1655 per KG. fijn.

Zilveren. Baren van 900 tot 300 f 47 het KG. fijn, Stukken van 5 Frank f 2.35 à 2.40, Pruisische Daalders f 1.75 à 1.78.

Bankbiljetten. Pruisische f 59.— à 59.25, Fransche f 47.65 à 47.90, Belgische f 47.60 à 47.85, Engelsche f 12.— à 12.10.

Wisselkoers.

Rotterdam	Kort.	3/m.
Londen.............. p. £ f	12.03	f 11.97
Parijs........ p. 100 fr. "	47.72½	" 47.40
Duitsch Bankp.... " 100 Rm. "	9.05	" 58.85

— **Nederl. Handel Maatschappij.** In den heden te Rotterdam gehouden vergadering van het kiescollege uit stemgerechtigde deelhebbers werd in plaats van de heer A. de Monchy, die niet weer in aanmerking wenschte te komen, tot commissaris gekozen de heer A. F. Ebeling en tot commissaris-plaatsvervanger de heer P. Monchy Rz. Na afloop hiervan werd de oudste agent der Maatschappij te Rotterdam, de heer Dutilh, gelukgewenscht met het feit dat hij binnen enkele dagen zijn 25-jarige jubilee als zoodanig zal mogen vieren.

— **3 pCt. Nederl. Staatsleening van 1898.** Naar wij vernemen, zullen de inschrijvingen op de f 57,815,000 nominaal 3 pCts. Nederlandsche Staatsschuld ten volle worden toegewezen.

— **Moskau-Windau-Rybinsk Spoorweg-Mij.** Uit Berlijn wordt geseind dat hedenmorgen vroegtijdig reeds de inschrijving op de Rmk. 70,615,000 4 pCt. prioriteiten wegens groote overteekening direct gesloten is. Hier ter stede blijft de inschrijving bij de heeren Lippmann Rosenthal & Co. heden middag tot 4 uur geopend.

— **Missouri Kansas Texas Sp.** Ontvangsten 4de week Juni $ 204,167. Vermeerdering $ 5,273.

— **Zuid-Italiaansche Spwg.** Ontvangsten van 1 Juli 1897 tot 30 Juni 1898. Hoofdlijn vermeerdering Lire 3,752,943. Gezamenlijke lijnen vermindering Lire 446,215.

— **Louisville Nashville Spwg.** Ontvangsten 4e week Juni 1898 vermeerdering $ 85,474.

Frankfort Slk. R.O.	4 Juli	5 Juli	6 Juli
5 pCt. Papierrente Mei.	86.40	86.20	86.20
5 " Zilverrente Jan.	86.30	86.10	86.20
Oostenrijksche Bank-Act.	771.—	771.—	770.—
" Cred.-Act.	306.—	306.—	305.—
Fr. Oost. Spoorweg	306.—	305.—	305.—
4 pCt. Douane Turken	97.70	97.90	97.80
4 " Hong. Goudrente	102.70	102.60	102.60
4 " Spanje	33.20	33.30	33.40
4 " Russen 1880	102.80	102.80	102.80
4 " " Binn.leen.	68.20	68.20	68.20
Wissel: Parijs k. z.	80.80	80.80	80.80
" Londen k. z.	203.70	203.70	203.80
" Weenen k. z.	169.80	169.80	169.70
" Amsterdam k. z.	169.40	169.40	169.40
Plaatsdisconto	3⅜	3⅜	3⅜

HANDELSBERICHTEN.

Amsterdam, Woensdag 6 Juli.

Koffie goed ord. Java 36 c., good average Santos 19 c. Afgedaan 101 b. Alas Rowo, alh. gedopt en 128 b. Djelboek ex *Burg. den Tex*, alles Java.

Suiker kalm; Juli f 10 15/16 gedaan en aangeboden.

Katoen kalm gestemd.

Tabak. Aangevoerd per S.S. *Prinses Amalia* 1465 pn. Sumatra-, als:

880 pn. Deli Mij./H/4
365 " Senembah Mij.
220 " PTM/Deli

7555 pn. Java-, als:

4183 pn. FE		527 pn. Arto/T	
558 " Gajamprit		57 " id. /D	
111 " Grogol		71 " id. /PK	
222 " Modji		153 " Tingi	
580 " Troetjoek/S		600 " Sawak/O	
2 " Arto		168 " Manang	
269 " id. /A		54 " M	

alsmede 574 pn. Borneo-, als:

101 pn. NA
265 " Tandjong/K/1
208 " " /id./2

Tin vast maar stil met goede vraag tot de prijzen van gisteren en met weinig aanbod f ⅛ à ¼ hooger. Loco Banka f 43¼, Billiton f 43¼, Straits f 43½ nominaal. Morgen wordt de aanslag der Juli-veiling bij de N. H. M. verwacht.

Granen (*Officieel*). Tarwe op levering vast; Nov. f 175. Rogge op levering iets lager; Oct. f 116, 117.

Oliën. (*Officieel*). Raap- vliegend f 25, 24½; Sept.-Dec. f 23, 23⅛. Lijn- vliegend f 16¾; Aug. f 16⅝; Sept.-Dec. f 16¾; Jan.-Mei 1899 f 16¾, 16⅝.

Raapkoeken f 60 à 85. **Lijnkoeken** f 7½ à 10.

Ter **Veemarkt** waren heden aangev.: — Runderen, 188 vette Kalveren 1e qual. 70 c., 2e qual. 60 c., 3e qual. 50 c.; — Graskalveren; 61 nuchtere Kalveren f 7 à f 10; 1 Schaap f — à f —; 338 vette Varkens 33 à 36 ct. per KG.

Katoen. (Noteering van *De Amsterdamsche Katoen Makelaars-Vereeniging* voor N. A. basis middling.)

	5 Juli	6 Juli		5 Juli	6 Juli
	NOLM	2.45		NOLM	2.45
Juli	19.10	19.10	Nov./Dec.	19.30	19.30
Juli/Aug.	19.10	19.10	Dec./Jan.	19.30	19.30
Aug./Sept.	19.20	19.20	Jan./Febr.	19.30	19.30
Sept./Oct.	19.30	19.30	Feb./Mrt.	19.30	19.30
Oct./Nov.	19.30	19.30	Mrt./April	19.30	19.30
	kalm	kalm		kalm	kalm

Peper op termijn kalm			Lampong in Entrepot.		
Amsterdam, 6 Juli		5 Juli		6 Juli	5 Juli
Juli	23⅛	23⅛ c.	Januari	23¾	23¾ c.
Augustus	23⅛	23⅛ "	Februari	23⅞	23⅞ "
September	23¼	23¼ "	Maart	24	24 "
October	23⅜	23⅜ "	April	24⅛	24⅛ "
November	23½	23½ "	Mei	24¼	24¼ "
December	23⅝	23⅝ "	Juni	24¼	24¼ "

Omzet 2800 balen.

Tin op termijn vast. *Amsterdam*, 6 Juli.

	Banka.	Billiton.	Straits.	Gem. contract
Juli	43⅛	43⅛	43¼	43⅛
Augustus	43⅜	43¼	43⅜	43¼
September	43⅜	43⅜	43⅜	43⅜
October	43¾	43½	43½	43½
November	43¾	43⅝	43½	43⅝
December	43⅞	43¾	43¾	43⅝

Koffieberichten.

HAMBURG, 6 Juli. (Tel. van JOSWICH & Co. medegedeeld door H. A. VAN OVERZEE te Amsterdam)

	Sept.	Dec.	Maart	Mei
10.20 kalm.	29½	30	30¾	31
2.35 prijsh.	29¾	30¼	30¾	31¼

HAVRE, 6 Juli. (Tel. van F. METZ & Co., medegedeeld door JOH. SEBLÉ, Amsterdam.)

	Juli	Sept.	Dec.	Maart
10.8	35½	35¾	36¼	36¾ V.
12.5	35½	35¾	36¼	36¾ W.

Ontvangsten te Rio 13.000 b. en te Santos 16,000 b.

Suikerberichten.

HAMBURG, 6 Juli. (Tel. van JOSWICH & Co medegedeeld door H. A. VAN OVERZEE te Amsterdam) 10.20 Biet- kalm; Aug. 9.35, Oct. 9.37½, Dec. 9.45, Maart 9.65.

— 2.35 Biet- prijsh.; Aug. 9.32½, Oct. 9.37½, Dec. 9.45, Maart 9.70.

LONDEN, 6 Juli. (*Part. tel.*) Biet- kalm; Juli 9.2½ koopers, Aug. 9.4¼ verkoopers, Sept. 9.4½ koopers, Oct./Dec. 9.4¾ verkoopers. Geraffineerd stil.

Rotterdam, Woensdag 6 Juli.

Koffie. Goed ord. Java 35½ c., Good average Santos 19 c. Afgedaan van vroeger opgehouden partijen 123 b. Java Pengadjaran ex *Achilles*.

Suiker. Biet- prijshoudend, Juli f 10⅞ geboden.

Tin vast; Banka October f 43¾.

Tabak. Afgedaan 25 v. Maryland.

Aangevoerd per S.S. *Prinses Amalia* 1186 p. Java-, als 776 pn. GB/M en 410 p. DB.

Tabak. Afloop der heden gehouden inschrijving op 7941 pn. Sumatra, 749 pn. Borneo en 75 cer. Mexico.

		Verkocht tot ca. cent
388 pn.	PVDA/K/Deli	geheim
488 "	"	
439 "	Mandi Angin/Deli	110
428 "	"	
424 "	Tandjong Poetoes/Deli	geheim
483 "	"	
473 "	AT/Deli	102
297 "	"	
356 "	Deli Cultuur Mij./M	115
413 "	" /"	
444 "	" /B	geheim
428 "	" "	
374 "	" /G	86
709 "	" /S	opgeh.
398 "	RDM/Deli/4	65
368 "	/5	
500 "	Tandjong Kassau	geheim
531 "	"	
300 "	TCB/BN/Borneo	"
309 "	LAB in een ruit/L (Borneo)..	opgeh.
140 "	" (")	"
75 "	HB (Mexico)	"

Koffie. (Santos) op termijn.

Rotterdam,	6 Juli 10.15u.	6 Juli 2.15 u.		6 Juli 10.15 u.	6 Juli 2.15 u.
Juli	17	17 c.	Januari '99	17⅞	17¾ c.
Augustus	17⅛	17⅛ "	Februari	18	17⅞ "
September	17⅜	17⅜ "	Maart	18⅛	18 "
October	17½	17⅜ "	April	18¼	18⅛ "
November	17⅝	17½ "	Mei	18⅜	18¼ "
December	17¾	17⅝ "	Juni	18½	18⅜ "
	kalm.	prijsh.		kalm.	prijsh.

Liverpool, 6 Juli. (Telegram van SMITH EDWARDS & Co., medegedeeld door Calkoen & Zoon te Amst.) **Katoen.**

De noteeringen zijn: Basis middling.

	5 Juli 4.28 slotk.	6 Juli 11.11	6 Juli slotk.
	vast	vast	
Juli	3.24	3.23	
Juli/Aug	3.24	3.23	
Aug./Sept	3.24	3.23	
Sept./Oct	3.23	3.22	
Oct./Nov	3.22	3.21	
Nov./Dec	3.21	3.20	
Dec./Jan	3.21	3.20	
Jan./Febr	3.21	3.20	
Febr./Mrt	3.21	3.21	
Mrt./April	3.22	3.22	

Omzet 8,000 bn.

Woerden, 6 Juli. **Kaas.** Op de markt waren heden 292 partijen aangevoerd. Men besteedde voor Goudsche 1e soort f 21 à 24.—, id. id. 2de soort f 17 à 20, per 50 KG. Handel redelijk vlug.

Schiedam, 6 Juli. **Moutwijn** f 8¼: **Jenever** f 12¼, id. Amst. proef f 13¾, Spoeling f 1.—. Bij den Brandersbond Moutwijn f 7¼ à —.

Londen, 6 Juli. (*Part. tel.*) **Tin** Sh. Cash £ 71.17.6, forward £ 72.7.6, prijshoudend.

Liverpool, 6 Juli (*R. O.*) (1ste Draadber.) **Katoen.** Verkocht 8000 balen. Stemming onveranderd. Invoer 1000 balen.

Glasgow, 6 Juli. (*R. O.*) **IJzer.** Ruw-45.11.

Keulen, 6 Juli. (*R. O.*) **Raapolie** dadelijk 55.—, October 52.50.

Brussel, 6 Juli. (*R. O.*) **Granen.** Tarwe Amerik. 19.50 vast, id Donau 16.50 vast; Rogge id. 13.— vast; Gerst id. 12.50 prijsh.; Haver. Inlandsch 18.75 hooger; Mais. Amerik. 9.12½ vast.

Havre, 6 Juli. (*Part. tel.* van 12.5). **Peper.** (Dépêche van F. METZ & Co.) Juli 48¾, Sept. 49¼, December 50.

Londen, 5 Juli. **Suiker.** Rietsoorten nageneeg zonder zaken. Biet- loom en flauwer bij geringen omzet. Gedaan werden Aug. 9.4½ à 9.4¾, Sept. 9.5, Oct./Dec. 9.5 à 9.4½ en Jan./Maart 9.7 v.a.b. De slotnoteeringen waren als volgt:

Juli	9.3¾	October	9.5
Augustus	9.4¾	Oct./Dec.	9.5
September	9.5	Jan./Maart	9.7

Binnenlandsch geraffineerd kalm voor Cubes en Kristallen op vorige prijzen. Holl. Crushed A.S.R. kalm op 12.1½ v.a.b, terwijl dito Cubes koopbaar waren tot A.S.R. 12.7½, W.S.R. 12.10½ en S & T 12.9 v.a.b.

Koffie in loco traag en Costa Rica in veiling onregelmatig, in de meeste gevallen 1 sh. lager, slechts een paar goede consumptie-merken bedongen vorige prijzen; Guatemala en Nieuw-Granada flauw en algemeen lager. Verkocht werden 2500 b. Costa Rica (aanbod 4145 b.) tot 82.6 à 87.6 voor grof, ongeveer 600 b. Nieuw Granada (aanbod 1229 b.) tot 67.6 à 71 sh. voor grof grijs en grijsachtig en ongeveer 150 b. Guatamala tot 36 à 67 sh. Termijnen klam op vorige prijzen; Sept. tot 29 sh. en Dec. tot 29.6 gedaan. De slotnoteeringen waren als volgt:

Santos

Juli	28.6	Oct.	29.3
September	29.3	December	29.6

Cacao. Het in veiling gebrachte matige quantum werd wegens gebrek aan vraag, grootendeels opgehouden. Trinidad bedong voor een paar partijtjes vorige prijzen, maar Grenada en Ceylon liepen ongeveer 6 d. lager; vreemde soorten onveranderd. Verkocht werden 170 b. Trinidad (aanbod 1554 b.), 360 b. Grenada, 190 b. Jamaica, 100 b. Ceylon (aanbod 1071 b.) en diverse kleine partijtjes, waaronder eenige kavelingen Suriname (aanbod 285 b.) Voor mooi Trinidad werd 78 sh., superieure dito 80 sh., voor mooie Grenada 74 sh. à 74.6, Jamaica fair tot goede 71 à 72 sh. ord. grijsachtige Suriname 71 sh. (mooie opgehouden tot 75 sh.), Caraquez fair 79 sh. à 79.6 en voor Ceylon ord. tot goede roode 70.6 à 72 sh. betaald.

Cacaoboter 1 d. hooger; 400 kn. Cadbury's A werden in veiling verkocht tot 10⅜ à 10¾ d.

Thee. De in veiling aangeboden 27.577 colli Ceylon waren van minder courante qual. dan die der vorige week en bleven prijzen niet volkomen gehandhaafd, doch geheel het quantum werd verkocht; Voor Pecco medium tot good werd 8½ à 10¾ d. en voor goede Pecco Souchong 8 d. betaald. Voorts vonden 418 colli Ping Suey koopers tot 4¾ à 3¾ d. voor Common Gunpowder.

Rijst lager; de lading Ngatsein van 6000 ton per *Stanley Hall*, Juli/Aug.-aflading, werd verkocht tot 7.6¾ open Charter en een stoombootlading Field Siam tot 6.6.

Specerijen Peper vaster; Nagelen vast maar met weinig zaken. Gedaan werden 100 ton zwarte Singapore Peper tot 4½ d. per Juni.-Aug. en 4⅝ d. per Juli.-Sept., 10 ton witte Penang per Juli.-Sept, tot 8⅝ d., 100 b. dito Penang per Oct./Dec. tot 7 9/16 à 7⅝ d.; 30 ton dito Siam per Aug./Oct. tot 8½ d. en 500 b. Zanzibar Nagelen tot 3⅝ à 3 15/16 d., voor loco en 4 à 4 1/16 d. per Oct./Dec.

Schellak. Het aanbod in veiling bestond heden slechts uit 281 k. waarvan toch slechts 84 koopers vonden; fair TN aangeboden tot 65 sh. en A.C. tot 68 sh.

Jute lager. Tot afdoening kwam o. m. 500 b. "good firsts Natives", beste zes merken, Aug.-Sept. s.s. tot £ 11.2.6 en 500 b. Red Sirdar Naraingunge dubbele driehoek, in dok, tot £ 10.10 cif.

Hennep flauw en lager; 500 b. fair Current Manila per *Ganges* bedongen £ 32 cif.

Zwavelzure Ammoniak kalm; Beckton terms prompt £ 9.3.9. Londen, Hull en Leith £ 9.5 sh.

Chili Salpeter, ord. 7.7¼ en ger 8 sh.

De uitvoer voor Europa bedroeg in Juni 1,151,000 quint. en ladende op 1 Juli voor id. 672,000 quint., tegen resp. 1,111,500 en 1,447,000 quint. in 1897; invoer in Europa in Juni 56,700 ton en aflevering 53,200 ton, tegen resp. 46,850 en 66,850 ton in 1897; zichtbare voorraad op 1 Juli 222,300 ton tegen 293,000 ten een jaar geleden.

Oliën. Lijn- kalm loco met fust en Juli 16.9 en Juli/Aug. 16.6, Sept./Dec. 16.1½ Jan./April 16 sh. Raap- prijshoudend; loco, Juli/Aug. en Sept./Dec. 21.6; Patent 23 sh. Katoen kalm; ongez. loco en Juli/Aug. 13.9; gez. 15.6 à 16 sh. ord fust.

Terpentijn prijshoudend; Amerik. loco 20.9, Juli Dec. 19.9.

Talk onveranderd.

Granen. Tarwe opende kalm op vorige prijzen; voor inl. consumptie was de vraag gering doch spoedig verwacht wordende ladingen trokken nog al attendie voor rekening van het Continent en 14500 qrs. No. 2 roode winter- per *Ibex* werden gedaan tot 31 9 naar Antwerpen. Latere ladingen trokken weinig atteutie. Mais prijshoudend maar kalm; 2500 ton gele La Plata- per *Bainbridge* werden gedaan tot 15.3. Gerst onveranderd kalm.

Metalen. Koper vast en hooger. [Omzet 1200 t.; g. m. b. cash £ 50.11 3 à 50.15, 3 mnd. £ 50.15 à 51.2.6. Tin vast en hooger. Omzet 400 ton: Straits cash £ 71.17.6 à 71.18.9, 3 mnd. £ 72.7.6 sluitende met verkoopers £ 72.10. Billiton f 43 en Banka f 43⅛. Lood traag met verkoopers, zachte buitenl. £ 13.5, Engelsche £ 13.10 à 13.12.6. Zink kalm maar prijshoudend; koopers g.o.b. £ 20.5 van boord, verkoopers £ 20.7.6.

Zilver in staven 27⅜ d.

Wisselkoers. Amst. kort 12.0⅝ à 12.01⅛, 3 mnd. 12.02⅝ à 12.03⅛.

Hull, 5 Juli. **Oliën.** Lijn- loco zonder fust 15.6, Juli-Aug. 15.4½ en Sept.-Dec. 14.7½. Katoen-gez. loco zonder fust en Juli-Aug. 13.3, Nov.-April 13 sh.; ongez. loco en Juli/Aug. 12.3 à 12.4½, Nov./April 12 sh.

Soerabaya, 31 Mei. UITVOER-ARTIKELEN. **Suiker.** Na het laatste bericht gingen prijzen in verband met gunstiger berichten uit Europa, weder gaandeweg omhoog, en werd eerst nog het een en ander tot f 6¾, daarna eene belangrijke hoeveelheid tot f 6⅞ en ten slotte een zeer flink quantum tot f 7 No. 11/14 afgedaan. Tot dezen prijs zijn nog diverse restanten te koop, doch op het moment zijn daarvoor geen liefhebbers en worden geen biedingen boven f 6⅞ No. 11/14 gedaan, hetgeen ook gedeeltelijk in verband staat met hoog blijvende vrachten.

In het geheel zijn uit den ditjarigen oogst in den oosthoek ongeveer 3 millioen picols suiker verkocht.

Hoofdsuiker No. 15/17 volgt de beweging in het geheel niet; naar het schijnt is in streken waar deze soort suiker gesleten wordt, China o. a. tot een equivalent van f 6⅞ à 7, niets te doen en f 7⅛ is zoo wat het hoogste wat men biedt.

Eenige partijen Stroopsuiker vonden tot f 6⅝ en f 6¾ basis No. 14 nemers en bestond tot laatstgenoemde noteering eenige vraag.

Broksuiker. De oogst van eene bekende fabriek werd tot f 10 per pikol verkocht, terwijl witte Suiker voor consumptie No. 16/20 afgedaan werd tot f 7¼ à 7½ basis No. 16.

Zaksuiker (oude) f 3 à 3½ naar gelang van qualiteit.

Koffie. Eenige kleine oogsten werden verhandeld tot prijzen van f 42½ tot 47½ in den hoornschil al naar gelang van de bekendheid van het land.

Over het algemeen is echter de stemming voor het artikel uiterst flauw en de vraag voor Europa ontbreekt geheel.

De prijzen voor inférieure soorten hebben zich nog evenmin kunnen herstellen.

Men noteert thans: **Koehuiden** f 40.— à 55.—, **Buffelhuiden** f 23.— à 32.—, **Rotting** f 5.— à 18.—, **Zwarte Peper** f 23.—, alles per picol.

Macassar, 26 Mei. (Bericht van W. B. LEDEBOER & Co., medegedeeld door de agenten Koning Teves & Co. te Amsterdam.) Onze productenhandel toonde weinig verandering gedurende de laatste 4 weken.

Koffie. De aanvoeren bedroegen: 1100 pic. Boengie, 120 pic. Loc, 320 pic. Timor, 25 pic. Tambora, dus 1565 pic. uit den *ouden* oogst; terwijl reeds van Bonthain 90 pic. en van Timor 60 pic. Koffie uit den nieuwen oogst werden aangevoerd.

Over het algemeen was iets meer kooplust te bespeuren en na aankomst van de *Emilie* en het bekend worden dat dit schip na het beëindigen der reis door de Molukken wederom als gewoonlijk voor Amsterdam in lading zal worden aangelegd, werden van de onverkochte oude restanten niet onbelangrijke partijen tot vooruitgaande prijzen genomen, te weten: pl. m. 3000 pic. Patjo tot f 40 à 41½ per pic.; pl. m. 600 pic. Timor tot f 45¼; pl. m. 1000 pic. Boengie tot f 43½; pl. m. 25 pic. Tambora tot f 34½; pl. m. 120 pic. Loc tot f 36.

Er zijn nu nog onverkocht: ± 1200 pic. Boongio. ± 2550 pic. Patjo, ± 450 pic. Timor en ± 300 pic. Loc. met zeer veel triage, die echter op hoogere prijzen worden gehouden.

De 90 pic. Patjo Bonthain nieuwen oogst zijn nog niet afgedaan, men verlangt daarvoor f 40 hetgeen op ± f 46 f. o. b. uitgezocht te staan komt en althans nog te hoog is. De koffie is wel grof van boon maar de qualiteit der eerste aanvoeren is niet mooi als gewoonlijk.

Gom Copal. Goede harde soorten blijven gevraagd. Half hard en zacht trekt nu minder attentie.

Aangevoerd en afgedaan werden: 330 pic. harde Taboenkoe van f 16½ tot 19 naar gelang van qual., 37 pic. harde Bwool tot f 17½, 80 pic. halfharde Gorontalo tot f 16½, 700 pic. harde Loc, native cleaned, van f 19 tot 19½; 480 pic. zachte Kandari van f 7 tot 10½: 1730 pic. zachte Kandari inferieure qual. van f 4.70 tot 5.15; 280 pic. zachte Ambon van f 6½ tot 9½.

Schelpen. Van Arou arriveerden 110 pic. die à f 100 nemer vonden. Flores met zeer kleine aanvoeren bij goede vraag; 17 pic. zijn tot f 43½ afgedaan. Men biedt voor te verwachten nieuwe aanvoeren reeds f 45. 65 pic. Brugos werden van f 18 tot f 18½ verhandeld. Ceram. Een gehouden inschrijving op levering van de vangst gedurende de eerste 4 maanden bleef zonder resultaat; zijnde de limite f 70 voor onuitgezocht; hetgeen op f 71½ voor goede waar calculeert. Men wil nu de aanvoeren geleidelijk aan de markt brengen.

Specerijen. met matige aanvoeren en beperkte afdoeningen. 140 pic. Siauw bedongen f 53, 17 pic. Taroena bedongen f 39, 50 pic. Ambon worden naar Singapore doorgezonden, 50 pic. ratelende Papoea Noot hebben f 30 opgebracht en 140 pic. niet ratelende id. werden slechts gedeeltelijk tot f 15¼ afgedaan. Foelie. 10 pic. Siauw en 2 pic. Taroena bedongen f 105.

Huiden. Aan de markt kwamen 410 pic. Buffel-, waarvan een gedeelte tot f 16½ à f 17 werd verkocht; het restant transigeerde naar Spore. Kleinigheden prima Buffels vonden tot f 24 gretig koopers.

Hoorns. Buffel- slechts 15 pic. werden aangevoerd en tot f 17½ verkocht.

Hertenhoorns 25 pic. zijn verhandeld geworden tot f 31 voor goede geweien en f 21 voor gemengd soort.

Katjoep. Olie. De aanvoeren bedroegen 579 korven die grif tot f 30¼ à f 30½ nemers vonden.

Sandelhout. 70 pic. mooi Hout hebben f 11¼ opgebracht; voor 60 pic. ordin. soort was niet meer dan f 6½ te bedingen.

Rotting. Kandari zond 1135 pic. ter markt welke gedeeltelijk tot f 4 werden afgedaan; het restant transigeerde naar Singapore.

Copra. De aanvoeren waren vrij belangrijk en bedroegen 11,583 p. welke grootendeels tegen loopende contracten werden afgeleverd. Voor het restant werd van f 9 tot f 9¼ betaalp.

De markt sluit nu aanmerkelijk flauwer en men biedt nu slechts f 8.10 à f 8.15.

De *Emilie* arriveerde alhier 2 dezer met een volle lading stukgoederen van Amsterdam voor hier en de Molukken en heeft 15 dezer hare reis voortgezet. Dit schip zal na hare terugkomst alhier een volle lading koffie en andere producten krijgen naar Amsterdam. De vracht is f 45 per last voor koffie, andere producten eventueel in verhouding.

De geheele ruimte van de "Emilie" is nu reeds vooruit besproken.

Koersen.	Verkoopkoers.	Koopkoers.
6 md. op Holland......	101½ pCt.	102¼ pCt.
3 " " "	100⅝ "	101⅜ "
4 m. z. " Londen.......	12.—	11.90

SCHEEPSTIJDINGEN.

Binnenlandsche havens.

Amsterdam *aang.* 5 Juli (H.K.) *Zaanstroom*, S. Hull. *Steenkolen en Stukgoed.* Holl. Stoombt.-Mij.
IJmuiden *aang.* 6 Juli *Lady of Clennell*, Eng. stoomjacht, Southampton; *Gauss*, S. Bremen; *Prinses Amalia*, S. Batavia; *Aurora*, S. Koningsbergen
Zaandam *aang.* 5 Juli *Mimi*, S. Hernösand
Vlie *aang.* 6 Juli *Wega* S. Sundswall; *Edwina*, Johannesen, Christiania; *vertrokken* *Starling*, S. Londen; *Minister Tak*, S. Hull
Delfzijl *aang.* 6 Juli *Rosa*, S. Goole; *vertrokken* 6 *Zwaluw*, Balk, Hamburg; *Johanna Maria*, Park, id.; *Grietje*, Dories, id.; *Vier Gebroeders*, Bosman, Weener
Hellevoetsluis *aang.* 6 Juli *Viscount Castlereagh*, S. Seaham
Maassluis *aang.* 5 Juli. *Harwich*, S. Harwich; *Stour*, Day, Newcastle; 6 *Olaf Kyrre*, S. Bergen; *Oscar II*, S. Oxelosund; *Stadt Leer*, S. Rugenwalde; *Khio*, S. Kroonstad; *Craigmore*, S. Ibrail; *Dania*, S. Lulea; *Berlin*, S. Harwich; *Acuba*, S. Bilbao; *Marie Therese*, S. St. Felix; *Kildona*, S. Montreal l. v. Newcastle; *vertrokken* 5 *Alexandra*, S. Stettin; *Wharfe*, S. Goole; *Mesacria*, S. Middlesbro'; *Gironde*, S. Aberdeen; *Amsterdam*, S. Harwich; *Rotterdam*, S. Grangem.; 6 *Britannia*, S. Leith; *Northenden*, S. Grimsby; *Prof. Buys*, S. Hull; *Grenadier*, S. Newcastle; *Lamia L.*, S. Civita Vecchia; *Taormina*, S. Newcastle; *Winnebah*, S. Westkust van Afrika; *Iberia*, S. Engeland; *Svea*, Markussen, Noorwegen; *Arcadia*, Halvorsen, Nova Scotia; *Touch me not*, Arvie, Londen; *Aberdare*, S. Cardiff; *Virginia*, S. Hull; *Turn Severin*, S. Ibrail; *Harwich*, S. Harwich; *Italia*, S. Riga; *Director Reppenhagen*, S. Huelva; *President*, Olssen, Canada; *Maria*, Frederiksen, Helgoland
Vlissingen *gep.* 6 Juli *British Queen*, S. Newyork; *Bala*, S. Sulina; Beide n. Antwerpen.

Ataka. (*Perim*, 4 Juli.) Het stoomschip *Ataka* van Kurrachee naar Port-Said, is hier aangekomen om in een klein lek in het voorschip te voorzien en heeft na zulks te hebben gedaan de reis voortgezet.

Jantina. (*Hansweerd*, 5 Juli.) Het tjalkschip *Jantina*, schipper Kuypers, is op den Westhavenberm geloopen en blijven zitten. De lading graan wordt in een lichter gelost. Het schip is bestemd van Antwerpen naar Papenburg.

Strathclyde en **Oberon.** (*Butt of Lewis*, 4 Juli.) Het stoomschip *Strathclyde*, van Philadelphia naar Hamburg, is hier gepasseerd, koersende naar Sternoway met het Eng. stoomschip *Oberon*, dat 29 Juni van Shields naar New-York vertrok, op sleeptouw. De *Oberon* heeft de schroefas gebroken.

STOOMVAARTLIJNEN.

Ajax, van Batavia naar Amsterdam, arriveerde 4 Juli te Perim.

Ardjoeno, van Batavia naar Rotterdam, arriveerde 6 Juli te Marseille.

Berenice van Stettin naar Amsterdam passeerde 4 Juli Elseneur.

Bromo, van Rotterdam naar Batavia, vertrok 5 Juli van Southampton.

Gedé vertrok 6 Juli van Batavia naar Rotterdam.

Herzog vertrok 4 Juli van Delagoabaai naar Rotterdam en Hamburg.

König van Oost-Afrika naar Rotterdam en Hamburg vertrok 4 Juli van Napels.

Merapi, van Rotterdam naar Batavia, vertrok 5 Juli van Port Said.

Prinses Amalia arriveerde 6 Juli van Batavia te Amsterdam.

Buitenlandsche havens.

Algiers *gep.* 2 Juli *Juan*, S. Rott. n. China
Baltimore *aang.* 5 Juli *Urbino*, S. Rotterdam
Bari *vert.* 30 Juni *Lusitania*, S. Hamburg
Belfast *aang.* 5 Juli *City of Hamburg*, S. Rotterdam; *vertrokken* 4 *City of Belfast*, S. Swansea
Bilbao *aang.* 3 Juli *Starntondale*, S., om voor Rott. te laden.
Blyth *aang.* 4 Juli *Blenheim*, S. Rott; *Duchess*, S. id.
Bombay *vert.* 1 Juli *Madagascar*, S. Marseille
Bo'ness *aang.* 3 Juli *Rebecca*, S. Amsterdam
Boston *aang.* 4 Juli *Luciline*, S. Hamburg
Bremerhaven *aang.* 5 Juli *Pfalz*, S. La Plata; *Desterro*, S. Bahia
B.-Ayres *vert.* 3 Juli *Maceio*, S. Hamburg
B.-Island *aang.* 3 Juli *Norge*, S. Amsterdam
Barryport *vert.* 4 Juli *Cito*, S. Amsterdam passeerde 5 dito Lisard.
Colombo *vert.* 5 Juli *Merionethshire*, S. Calcutta n. Antwerpen
Colon *aang.* 4 Juli *Orinoco*, S. Southampton
Curaçao *vert.* 22 Juni *Laughton*, S. Newyork
Dakar *aang.* 4 Juli *Gretchen Bohlen*, S. Wk. v. Afrika n. Hamb.
Dardanellen 5 Juli *gep.* de stoomschepen: *Othon Stathatos.* - *Chelia.* - *Nicholas Vaglianos.* - *Sophie.* - *Telena.* Allen van de Zwarte Zee naar Gibraltar. *Avonmore*, S. Ibrail n Rotterdam
Dungeness *gep.* 4 Juli *Zwaantje Cornelia*, v. Dyk, Delfzijl n. Honfleur
Elseneur *gep.* 4 Juli *Alex. Shukoff*, S. Kroonstad n. Amst.; *Stephanotis*, S. Oxelösund n. id.; *Arnold*, S. Stettin n. Rotterdam; *Edwin*, S. Kroonst. n. id.; *Carl Hecksher*, S. Riga n. id.
Emden *aang.* 4 Juli *Ebenhaezer*, Pekelder, Rotterdam; *Goede Verwachting*, Bolhhuis, Papendrecht; *Hillerdina*, Tuinman, id.; *Eendracht*, Eanicls, Appingadam
Ergasteria *vert.* 28 Juni *Ceres*, S. Rotterdam
Flensburg *aang.* 5 Juli *Aaltje v. d. Riet*, Kruize, Zaandam; *Koophandel*, Kunst, Hamburg; *Vooruitgang*, Ukema, id.
Gibraltar *aang.* 4 Juli *Newlyn*, S. O.-Indië; *Gulf of Suez*, S. Tchurum; *Benlarig*, S. Londen n. Yokohama; *Castlegarth*, S. Kurrachee n. Hull; *Ranza*, S. Calcutta n. id.; 6 *Bucentaur*, S. Rio Marina n. Rott.
Gravesend *aang.* 4 Juli *Antenor*, S. Amsterdam
Grimsby *aang.* 4 Juli *Oldham*, S. Rotterdam; *Scoresby*, S. id.
Hamburg *vert.* 5 Juli *Herman Wedel Jarlsberg* S., Delaware; *Normaliteit*, Sloots, Denemarken; *Rhein*, S. Rotterdam
Holtenau *gep.* 4 Juli *Willemina*, Duit, Malmö n. Keulen; 6 *Neerlands Vlag*, Dobbinga, Kötka n. Bremerh.
Hull *aang.* 3 Juli *Rosa*, S. Delfzijl; *Wreathier*, S. Amsterdam; 4 *Oceanic*, S. Bombay
Kobe *aang.* 3 Juli *Radnorshire*, S. Londen
Kamerun *vert.* 5 Juli *Eduard Bohlen* S. Hamburg
Krageroe *zeilkl.* 29 Juni *Vriendschap*, Kayzer, ...
Kroonstad *aang.* 5 Juli *Juno*, S. ...; *Gemma*, S. ...; *vertrokken* 2 *Europa*, S. Rotterdam
Kurrachee *vert.* 3 Juli *Red Cross*, S. Antwerpen
Lagos *aang.* 5 Juli *Adolph Woermann*, S. Hamburg
Leith *aang.* 3 Juli *Kinghorn*, S. Harlingen; *Ronan*, S. Amsterdam; *Quentin*. S. Rotterdam
Leixoes *aang.* 4 Juli *Bahia*, S. Hamburg n. Brazilië
Liverpool *aang.* 5 Juli *Norseman*, S. Boston; *Highland Scott*, S. La Plata; *Biafra*, S. Westkust van Afrika; *vertrokken* 4 *Queensmore*, S. Montreal
Lizard *gep.* 5 Juli *Umbre*, S. Amsterdam n. Liverpool
Londen *aang.* 5 Juli *Gebroeders*, Oosterveld, Struer; *Craftsman*, S. Calcutta; *Columbian*, S. Boston; *Standfries*, Dijkstra, Workum; *Engeland*, Syperda, id.; *vertrokken* *America*, S. Newyork; *in lading* *Cheniston*, S. Suriname
Madera *vert.* 5 Juli *Briton*, S. Southampton n. Kaapstad
Malta *aang.* 5 Juli *Iago*, S. Odessa
Manchester *aang.* 4 Juli *Tadorna*, S. Rotterd.
Melbourne *aang.* 4 Juli *Woolloomooloo*, S. Londen; 5 *Banffshire*, S. id.
Middlesbro' *aang.* 2 Juli *Zeus*, S. Amsterdam; 4 *Cabo Creux*, S. Rotterdam
Montevideo *vert.* 4 Juli *Herodot*, S. Hamburg; *Handel*, S. Liverpool
Morisonshaven *vert.* 4 Juli *Roelfina*, Kramer, Glückstadt
Nerva *aang.* 4 Juli *Maia*, S. ...
New Orleans *aang.* 3 Juli *Bolivia*, S. Hamburg
Newport News *vert.* 23 Juni *Winnie*, S. Rott.
Newyork *aang.* 4 Juli *Phosphor*, S. Manchester
Peniche *gep.* 2 Juli *Margaret Jones* S. Odessa n. Rott
Perim *aang.* 4 Juli *Ataka*, S. Kurrachee n. Port Said v. o.; *Conch*, S. Calcutta n. Hamburg
Philadelphia *aang.* 4 Juli *Emma*, S. Danzig; *Kasbeh*, S. Cette; 5 *La Fandre*, S. Antw.
Pillau *vert.* 2 Juli *Leentje*, Rasker, Oldenburg
Plymouth *aang.* 6 Juli *Para*, S., met de mail van West-Indië.
Portland *vert.* 5 Juli *Marengo*. S. Newcastle n. Newyork
Port Louis *aang.* 4 Juli *Dunolly Castle*, S. Beira
Port Said *vert.* 5 Juli *Britannia*, S. Brindisi met de mail van Australië, China en Indië.
Quebec *aang.* 4 Juli *Lake Ontario*, S. Liverp.
Rio Grande *vert.* 1 Juni *Angelo*, Muojo, Falmouth; *Stella Maris*, Groenewold, id.; 2 *Dana*, Kragh, id.
Rio Janeiro *aang.* 8 Juni *Cornelia*, Stramwitz, Rosario; *vertrokken* 7 *Embla*, Kalender, Falmouth
Samarang *aang.* 1 Juni *Europa*, Bona, Batavia
Scilly *gep.* 6 Juli *La Hesbaye*, S. Philad. n. Antwerpen
Shields *aang.* 3 Juli *North Anglia*, S. Amst.; *John Ormston*, S. Rott.; 4 *Consent*, S. id.; *August*, S. Dordt
Sierra Leona *vert.* 4 Juli *Dunera*, S. Southampton
Singapore *vert.* 2 Juli *Myrmidon*, S. Londen
Stettin *vert.* 4 Juni *Antje Lina*, Ulpts, Petersburg
Stockholm *vert.* 1 Juli *Olaf*, S. Nederland
Suez *aang.* 5 Juli *Oanfa*, S. Hankow n. Londen
Sunderland *vert.* 4 Juli *Patapsco*, S. Baltimore
Sydney *aang.* 5 Juli *Victoria*, S. Londen
Teneriffe *gep.* 3 Juli *Cyfartfha*, S. Batkurst n. Rott.
Weener *aang.* 1 Juli *Marchina*, Hekman, Altona; 2 *Gebroeders*, Hageman, Bremerh; *Grietje*, Lubberinck, Amsterdam
Whitby *aang.* 4 Juli *Fairmead*, S. Rotterdam

Bevrachtingen.

Londen, 5 Juli. In den stand der vrachten van **Zwarte Zee** en omliggende havens kwam weinig verandering, doch was er iets meer vraag naar ruimte van **Sulina** en **Azof**. Van de **Ertshavens** werd nogal iets gedaan tot ongeveer vorige koersen. **Amerika** is lusteloos en van de **Indische** havens waren ruim vorige koersen te bedingen.

Afgesloten werden o. m. van:

Saigon, *Aries*, S. 1968 ton, 31.3, **Open Charter**, Juli.

Rijsthavens, *Kairos*, S. 4000 ton, **Open Charter** of **Levant** 30 sh. Juli/Aug.

Kurrachee naar **V.K./Cont.** p.p. *Tregenna*, S. 4750 ton, 19 sh. prompt.

Azof naar **Rotterdam**, *Regimen*, S. 1243 ton, 9.6, prompt.

Elba naar **Rotterdam/Amst.**, *Gertor*, S. 3200 ton, 7.10½ prompt.

Pomaron naar **Rotterdam**, *David Mainland*, S. 2600 ton, 7.9 prompt.

Golfhaven naar **V.K./Cont.**, *Enterprise*, S. 2700 ton, 13.9 Juli/Aug.

Tyne naar **Kroonstad**, *George Washington*, zeilschip, 1200 ton cokes, 6.9.

Nederkalix naar **Portsmouth**, zeilschip voor 130 stand, 40 sh.

Sundswall naar **Dartmouth**, *Josephine*, zeilschip, 100 stand delen 38 sh.

Rafso naar **de Tyne**, *Emma*, zeilschip, 100 stand duigen, 30.6.

Herverzekeringen.

Londen, 5 Juli. Laatst betaalde premiën:

Naam en Reis. Zeilschepen:	Premie: 4 Juli:	Heden:
Dowan Hill	4 pCt.	4 pCt.
Duntrune	10 "	10 "
Eulomene	5 "	5 "
Gladys	5 "	7 "
Hebe	55 "	60 "
Henny Clement	25 "	25 "
Lismore	8 "	7 "
Pierre Corneille	40 "	50 "

Ben Cruachan te Antofagasta.

CARGALIJST AMSTERDAM.

Java. *Prinses Amalia* S. 4403 p. Tabak, 199 bos Rotting, Van Eeghen & Co.; 1402 p. Tabak, 16 z. Noot, 6 k. Foelie, H. G. Th. Crone; 1245 pn. Tabak, Deli Mij.; 1079 p. Tabak, A. Hendrichs & Co.; 669 p. Tabak, 40 k. Indigo, 20 b. Koffie, 13 b. Cacao. 4 b. Cubeben, 5 pak Kapok, Mirandolle Voute & Co.; 574 p. Tabak, Cult. Mij. Kinaroem; 222 p. Tabak, 106 b. Koffie, 71 k. Indigo, Cult. Mij. der Vorstenlanden; 2800 blok Tin, Ned. Handel Mij.; 423 b. Koffie, Geb. Hartsen; 340 b. Koffie. Cult. Mij. Goenoeng Majang; 281 b. Koffie, Cult. Mij. Wonokitri; 200 b. Koffie, Geertsema Feith & Co.; 250 b. Koffie, Ned. Nieuw Guinea Handel Mij.; 97 b. Koffie, Cult. Mij. Kalidjompo; 88 b. Koffie, Boekit Goenoeng Cult.-Mij.; 81 b. Koffie, Handels-Ver. Amsterdam; 28 b. Koffie, Cult.-Mij. Kayoe Enak; 10 b. Koffie, Cult.-Mij. Ngredjo; 20 k. Koffie, Cult.-Mij. Esperanza; 32 k. Indigo, Ned.-Indische Handelsbank; 793 Huiden, H. Rosenthal; 681 Huiden, 8 pak Geitenvellen, 44 kisten Gom Damar, Gebrs. Veth; 257 Huiden Baay en Stap, 451 bn. Koffie, 800 Blok Tin 2449 Koehuiden, 85 Buffelhuiden, 23 Paardehuiden 18, Hertevellen, 4 Geitenvellen, 20 krandj. Buffelhoorns 174 z. Gom Damar, Order.

Voor Rotterdam 1186 p. Tabak, 850 b. Koffie, A. v. Hoboken & Co; 300 b. Koffie, 107 Runderhuiden, Knottenbelt & Co.; 43 b. Koffie, A. C. Fracer & Co.

Voor Hamburg 126 b. Koffie, 699 Huiden, 267 bos Rotting, Order.

Voor Newyork 18 z. Noot, Order.

Aangekomen Passagiers te Batavia 1/6 Juni. Per ss. **Bawean**, van Singapore: Mr. en Mrs. Sanderson, Playfair en dochter. M. Teyse, H. Matter en Schwalsteeg.

WEER- EN RIVIERBERICHTEN.

Kon. Ned. Meteor. Instituut.

Woensdag 6 Juli (vm. 8 uur).

Het gebied van hoogen luchtdruk breidde zich belangrijk Oostwaarts uit terwijl het centrum zich een weinig Zuidwaarts verplaatste en in beteekenis toenam. Het ligt heden over het ZW.lijk deel der Britsche eil. en West-Frankrijk.

De depressie, welke zich gisteren benoorden Schotland vertoonde, nam evenens in beteekenis toe en breidde zich Z.O.waarts over het Noordzeegebied uit waardoor bij ons de winden naar Z.W. draaiden gepaard met neerslag. De depressie-invloeden over Scandinavië zijn meest verdwenen terwijl van uit Lapland zich hooge luchtdruk schijnt te ontwikkelen. Hoogste bar.stand 773.2 te Valentia; laagste 759.5 te Dunrossness (Shetland).

In N.O. Europa en over het Westelijk deel van het vasteland zijn de winden meest N.O.lijk en gaan veelal gepaard met helder weder, overigens zijn ze in hoofdzaak van Westelijke richtingen en is de lucht meest betrokken of zwaar bewolkt en komt hier en daar neerslag voor. Te Stornoway en St. Mathieu was 13 mM. regen gevallen.

De temperatuur is meest een weinig toegenomen, het bleef echter nog koel, vooral op het vasteland.

De barometer bij ons neigt op den namiddag tot dalen.

Verwachting: Vrij goed weder; wellicht nog meest betrokken of neerslag.

In Nederland was hedenmorgen 8 uur het grootste bar.afw.verschil M. 0.8 G. en te 12.30 M. 0.9 G.

Hoogste temp. 67° F. te Nice, laagste 53° F. te Bodö.

Verwachting wind: Westelijk.

Plaatsen.	Barometer. Stand in mM. 700 +	Afwijking.	Wind. Richting.	Kracht.	Toestand van de lucht.	Temp. gr. Fahr.	Afwijking.	Regen in mM. (hoogte).
Groning.	68.1	+ 6.9	zw.	3	betrokk.	55	— 7	1
Helder..	68.1	+ 7.4	wzw.	2	regen.	56	— 5	2
Amst...	68.3	+ 6.6	zzw.	2	"	55	— 7	
Utrecht.	68.2	+ 5.8	z.	1	"	54	—11	1
Vlissing.	69.4	+ 7.0	nw.	2	betrokk.	59	— 2	
Maastr..	69.8	+ 7.7	wzw.	1	mist.	58	— 6	

Grootste Barom. Afwijkingsverschil: Vorigen avond 7 u. H. 1.3 G. Hedenmorgen 8 u. M. 0.8 G.

KEULEN betrokken. PARIJS betrokken.

Water Badinrichting De Ruyterkade.
8 u. 16 14° 12 u. 16 14° 2 u. 15 14°

Stadswaterkantoor.

			Therm.		
5 Juli......	4 uur	's namidd.	Therm.	61	gr. Fahr.
6 "	1 "	's nachts	"	56	" "
	6 "	's morgens	"	55	" "
	12 "	's middags	"	59	" "
	2 "	's namidd.	"	58	" "

Waterstanden 6 Juli (vm. 8 u.)

Plaatsen.	hoogte N.A.P.	In 24 uur. hooger	lager	Amsterdam
Keulen	39.46	—	0.10	*Kanaalwater:*
Lobit	12.00	—	0.08	8u0.47 M—AP.
Nijmegen	9.68	—	0.04	12 0.48 " — "
StAndries, Waal	4.96	—	0.04	2 0.48 " — "
Arnhem	9.78	—	0.05	*Stadswater:*
Vreeswijk	2.65	—	0.10	8u0.47 M—AP.
Westervoort	10.29	—	0.06	12 0.48 " — "
Deventer	4.08	—	0.02	2 0.48 " — "
Kampen	0.39	—	0.25	*Amstelwater:*
Maastr., brug.	41.81	0.27	—	8u0.47 M—AP.
" hoofdsl.	41.72	0.23	—	12 0.48 " — "
Venloo	9.27	0.10	—	2 0.48 " — "
Grave	5.41	—	0.16	*Zuiderzeewater:*
StAndries, Maas	2.59	—	0.16	8u0.16 M—AP.
				12 0.01 " + "
				2 0.18 " + "

KEULEN, 6 Juli. (*R.O.*) 11 u. vm. 39.36 AP.

Lobit, 5 Juli. (Nà 2 uur). Gepasseerd en bestemd naar:

Amsterdam. *Papendrecht III*, S. *Amsterdam II*, S. *Excelsior*, S.
Rotterdam. *Mascotte* 2, S. *Rosalie* 2, S. *Gelria*, S. *Xantippe* 3, S. *Greta*, S. *Constantina*, S. *Anny*, Hoogendoorn. *Mannheim* 11, Müssig. *Mannheim* 4, Mendt *Saphir*, Brien. *Gott mit uns* Bildstein. *Antonia*, Nuij.
Brielle. *Buiten verwachting*, De Visser.
Tiel. *Broedertrouw*. Velenturf.
Woerden. *Met God al beter*, Fraaije.
Bath. *Janna Neeltje*, Goedhart.
Oude Tonge. *Oordeelt niet*, De Korte. *Agnes*, Peters.
Reenen. *Niets zonder Gods zegen*, v. Vliet.
Leimuiden. *Helena*, Kooij.
Schiedam. *Hoop op Welvaart*, Tempelaars.
Keizersveer. *Hendrika*, Kieboom.
Goes. *Oosterschelde*, Domenie.
Elburg. *Johanna*, Bekman.
Dreischor. *Watergeus*. Larooij.
Moordrecht. *Johanna Geertje*, v. Tricht.
België. *Johan Michiel*, v. Roosendaal. *Julien*, Severijns. *Treintje*, v. d. Heiden. *Maria*, Schot. *Cornelis Gerhardus*, Bastiaanse. *Petit Joseph*, Jansen.
Hamburg. *Watergeus*. Salomons. *Alberdina*, Jonker.
Duitschland. *Colonia* 3, S. *Köln* 27, Bub. *Köln* 29, Eich. *Köln* 6 Nalbach. *Moltke*, S. *Karl Schroers* 2, S. *Hora Ruit*, v. Schöll. *Overlangel*, v. Geffen. *Hermina*, Leenders. *Mijn verlangen*, v. Meerten. 2 *Gebroeders*, S. *Avontuur* 2, De Bruin. *Achilles*, S. *Hendrikus*, Kregting. *Maria*, v. Essen. *Ons Genoegen*, v. d. Elshout. *Generaal Vetter*, S. *Pionnier*, Jansen. *Tijdgeest*, Touw. *Chasseur*, Schellemans. *Nathalie*, Brouwer. *Xantippe* 3, S. *Dankbaarheid*, Theunisse. *Robert en Bertram*, Michiels. *Rotterdam*, S. *Nova Cura*, S. *Fullhorn* 2, Wijnen.

ADVERTENTIEN.

Pref. TOPEKA SHARES

zijn gisteren door mij abusievelijk genoteerd 34 7/16

moet zijn 34 1/16 pCt.

D. C. DE BOER.

6 Juli 1898. (14638)

AANDEELEN

Eerste Nederlandsche Electrische Tram-Maatschappij

zijn heden door ons ter Beurze verhandeld

à 100 pCt.

J. H. G. HELMERS & Co.

AMSTERDAM, 6 Juli 1898. (14637)

Twee fijn gemeub. KAMERS (Suite)

aangeb. **Heerengracht** bij het Koningsplein voor een HEER z. b. b. h. h.

Br. fr. onder No. 14635 bur. Handelsblad.

Zandvoort. HÔTEL D'ORANGE. Wijk aan Zee. Vereenigde Badhotels.

TABLE D'HÔTE 6 uur.

Restaurant gedurende den geheelen dag.

In beide plaatsen ruime gemeubileerde Villa's te huur. (14573)

4 pCt. Obligatiën

Hollandsche Electrische Spoorwegmaatschappij

zijn heden door ons ter Beurze verhandeld

à 99 15/16 pCt.

J. H. G. HELMERS & Co.

HENDRIK KONING Jr.

AMSTERDAM, 6 Juli 1898. (14636)

4 pCt.

1e Hyp. Oblig. Baltimore & Ohio

zijn heden door ons ter beurze verhandeld

à 86¼ pCt.

(met bijberekening van Rente van Juli l.l. tot den dag nader door het Bestuur der *Vereeniging voor den Effectenhandel* te bepalen.)

ED. DENTZ & Co.

AMSTERDAM, 6 Juli 1898. (14633)

AANDEELEN

Guyana Goud Placer-Maatschappij

zijn heden door mij ter beurze verhandeld

à 106 pCt.

HENDRIK KONING Jr.

AMSTERDAM, 6 Juli 1898. (14634)

5 pCt. Brazilië Funded Loan

zijn heden door ons verhandeld

à 79⅜—79⅝ pCt.

H. FRANCO MENDES.

EWERS & Co.

AMSTERDAM, 6 Juli 1898. (14631)

Ned.-Ind. Escompto Maatschappij,

Opgericht in 1857.

Hoofdkantoor: **Batavia.**

Agentschappen in Indië: SEMARANG, SOERABAYA en WELTEVREDEN.

Het AGENTSCHAP AMSTERDAM (Keizersgracht 173) **koopt** en **verkoopt wissels** en **telegraphische uitbetalingen**, verschaft **reiscredietbrieven**, opent **rekening-courant** met rentevergoeding, neemt gelden in **deposito**, belast zich met in- en verkoop van fondsen in Indië, incassi en bankzaken in het algemeen. (7145)

Liquidatie-Aandeelen

DER

firma's JAMES BARGE en E. MOORMANN & Co.

JAARLIJKSCHE ALGEMEENE VERGADERING op **Donderdag 28 Juli 1898**, des voormiddags te 11 uur, in het Gebouw *Eensgezindheid*, Spui, alhier.

PUNTEN VAN BEHANDELING:

1. Verslag der Commissie van liquidatie en beheer.
2. Rekening en Verantwoording dier Commissie.
3. Voorstellen betreffende de landelijke ondernemingen.
4. Benoeming der Commissie tot Onderzoek van de Rekening en Verantwoording over het loopend boekjaar.

Bewijzen van Toegang tot de Vergadering zijn verkrijgbaar ten Kantore der ondergeteekenden, Keizersgracht 571, van af 21 Juli a.s., des voormiddags van 10—12 uur, tegen vertoon der aandeelen met bijgevoegde nummerlijsten, en voor buitenlandsche aandeelhouders op de vroeger bekend gemaakte wijze.

Van af 21 Juli a. s. zijn tevens aldaar voor aandeelhouders verkrijgbaar het Verslag en de Balans met Winst- en Verliesrekening per 31 Maart 1898.

De Rekening en Verantwoording ligt bovendien van af 14 Juli a. s., des Voormiddags van 10—12 uur. ten kantore der ondergeteekenden voor Aandeelhouders ter inzage.

AMSTERDAM, 6 Juli 1898.

Gedelegeerden der Liquidatie-Commissie,

J. A. C. VAN LEEUWEN.

(14601) **HUGO MULLER.**

COBLENZ.

HOTEL ZUR TRAUBE.

Het **Algemeen Handelsblad** ligt op de Leestafel. (14629) **A. FLORY.**

De Heeren **VAN EEGHEN & Co.** te AMSTERDAM, zullen op **Donderdag 14 Juli 1898**, behalve de geannonceerde **2628 Pakken JAVA TABAK**, nog bij inschrijving aan de markt brengen:

4183 Pakken JAVA TABAK,

ALS:

705 Pn.	FE/HA	Rembang Blad
803 "	FE/HE	
2675 "	FE/OKH/divers	

ex ss. "PRINSES AMALIA".

De Monsters zullen in het Lokaal *Frascati* te bezichtigen zijn. (14628)

H. L. A. HEIJE, S. VAN DEN BERG en verdere in het biljet gemelde Makelaars, zullen op **Maandag 22 Augustus 1898**, des avonds na Zes uur, in het Verkooplokaal *Frascati*, ten overstaan van den Notaris J. J. RICHARD, in Veiling brengen:

Het kapitale, uitmuntend onderhouden

HEERENHUIS

met Open Plaats, Tuin en **Erve**, aan de

Keizersgracht 782

bij de **Utrechtschestraat**, groot

3 Aren 42 Centiaren.

Te bezichtigen, op vertoon van een Toegangsbewijs, Dinsdags, Donderdags en op den Verkoopdag van 2 tot 4 uur.

De Eigendomsbewijzen en Veilconditiën liggen op den gewonen tijd ter inzage ten kantore van den Notaris J. J. RICHARD, Keizersgracht 788. (14626)

Bij **JOHANNES MÜLLER** te *Amsterdam* is verschenen: (14624)

HOUWINK, L. Onderzoek omtrent den bouw en de eigenschappen van het zoogenaamde hardglas. . . . . . f 1.25

ABERSON, J. H. De isomerie van 't appelzuur. . . . . . f 0.60

BURGER Jr., Dr. C. P. Der Kampf zwischen Rom und Samnium, bis zum volständigen Siege Roms, um 312 v. Chr. f 1.25

HARTMAN, J. J. Laus Mitiae accedunt quatuor poemeta laudata . . . . . f 1.—

Jaarboek van de Koninklijke Akademie van Wetenschappen te Amsterdam 1897 f 2.—

Raad van Administratie der

Turksche Openbare Schuld.

BERICHT.

De RAAD VAN ADMINISTRATIE bericht aan houders van **4 pCt. Geprivilegieerde Obligatiën** dat, overeenkomstig Artikel XIV van het Keizerlijk Decreet van 15/27 April 1890 alle **Coupons**, die niet binnen 6 jaren na den vervaldag zijn geïncasseerd, **waardeloos** zullen zijn.

Dientengevolge zullen alle **Coupons No. 4** van bovengenoemde Obligatiën, vervallende **1/13 September 1892** die niet op **12 September 1898** ter betaling zullen zijn aangeboden, ten bate van de Openbare Schuld vervallen zijn.

KONSTANTINOPEL, 4 Juni 1898. (12470)

Raad van Administratie der

Turksche Openbare Schuld.

BERICHT.

De RAAD VAN ADMINISTRATIE bericht aan Houders van Obligatiën **Turksche Openbare Schuld**, dat overeenkomstig Artikel V, paragraaf 5, van het Keizerlijk Decreet van 8/20 December 1881, alle **Coupons** die niet binnen zes jaren na den vervaldag zijn geïncasseerd, **waardeloos** zullen zijn.

Dientengevolge zullen alle **Coupons** per **1/13 September 1892**, die niet op **12 September 1898** ter betaling zullen zijn aangeboden, ten bate van de Openbare Schuld vervallen zijn.

KONSTANTINOPEL, 4 Juni 1898. (12471)

Cultuur-Maatschappij der Vorstenlanden.

Het Dividendbewijs N°. 10 der Preferente Aandeelen is van **1 Juli a. s.** af betaalbaar met:

ƒ 25.— voor ieder Preferent Aandeel à ƒ 500.—
〃 3.12½ 〃 〃 Onderaandeel 〃 〃 62.50

ten Kantore van de *Kas-Vereeniging* te Amsterdam, tegen intrekking van het bewijs.

AMSTERDAM, 29 Juni 1898. (14126)

Nederlandsch-Indische

GAS-MAATSCHAPPIJ.

Bij de op heden plaats gehad hebbende **UITLOTING** van **Vijftien Aandeelen** in de **Obligatie-Leening 1897** zijn de volgende nummers uitgekomen:

No. 9	No. 95
„ 15	„ 104
„ 20	„ 107
„ 32	„ 115
„ 55	„ 129
„ 56	„ 134
„ 66	„ 147
„ 74	

waarvan de aflossing, volgens voorwaarden van genoemde Leening, op 1 Sept. a.s. ten kantore van de Heeren R. MEES & ZOONEN, alhier, de *ASSOCIATIE-CASSA* te Amsterdam en de Heeren SCHEURLEER & ZOONEN te 's-Gravenhage, geschieden zal, op vertoon en tegen intrekking van de uitgelote Obligatiën, met de nog niet vervallen Coupons.

De Directeur,
O. S. KNOTTNERUS.

ROTTERDAM, 4 Juli 1898. (14598)

VAN DAALEN & C°.
te SOERABAIA

belast zich met het beheer van Landelijke en Industrieele ondernemingen, de vertegenwoordiging van Cultuur-Maatschappijen en andere Naamlooze Vennootschappen, het inspecteeren van Koffie-ondernemingen, Suikerfabrieken enz., den inkoop, verkoop, afscheep van producten, het incasseeren en overmaken van gelden, het behartigen der belangen van personen in Indische zaken, den in- en verkoop van Effecten. (1340)

Adres voor inlichtingen:
W. L. STIBBE, **Stadhouderskade 19, AMSTERDAM.**

ALGEMEENE CREDIETBANK,
Singel 548, Amsterdam.
Directie { Mr. H. W. J. FOCKEMA. J. E. DE GRAAF Jr.

De Bank verstrekt gelden tot elk bedrag, op onderpand van Polis van Levensverzekering. (12675)

HAARLEMSCHE HYPOTHEEKBANK.
HAARLEM: Plein 16,
AMSTERDAM: Damrak 99, 1e étage, (3353)
verstrekt **Gelden onder 1e Hypothecair verband** op zeer aannemelijke voorwaarden.

Gewone Aandeelen Deli Tabak Maatsch^ij.

De ondergeteekenden berichten, dat zij door de rechthebbenden gemachtigd zijn biedingen bij inschrijving af te wachten op

300 Gewone Aandeelen ieder groot ƒ 1000.—

der Deli Tabak Maatschappij op Donderdag 7 Juli a.s.
Prospectussen bevattende de voorwaarden en toelichting dezer inschrijving zijn te hunnen kantore verkrijgbaar.

(14476) ***ROSELJE & PLATE.***

Gedurende de noodzakelijke verbouwing van het Perceel Oude Turfmarkt No. 17, is de *KLEEDERMAKERIJ* van **G. HARTUNG** tijdelijk gevestigd (13874)

Doelenstraat No. 3.

ONDERLINGE HYPOTHEEKBANK VOOR NEDERLAND,
gevestigd te Arnhem.

De DIRECTIE bericht dat hare **Pandbrieven met uitkeeringsbewijzen** verkrijgbaar zijn ten Kantore der Bank en bij de Heeren **JOLLES & Co.** te Amsterdam, alwaar **verschenen Coupons, aangekondigde uitkeeringsbewijzen en losbaargestelde Pandbrieven** zullen worden uitbetaald. (395)

Ontvang- en Betaalkas.

Rentevergoeding voor gelden à Deposito.

Met één dag opzegbaar...... **1½** pCt.
Met tien dagen opzegbaar.... **2** pCt.

Op **langeren** termijn tegen nader overeen te komen voorwaarden.

Open en gesloten bewaargeving volgens reglement.

AMSTERDAM, 6 Juli 1898. (14592)

Naamlooze Vennootschap

Panorama Jerusalem.

BUITENGEWONE VERGADERING van Aandeelhouders op **Donderdag 21 Juli 1898,** te **3½** uur, in het Lokaal *Eensgezindheid*, Spui te Amsterdam.

Punt van Bespreking: Verplaatsing der Panorama-Schildering.

C. A. ALEXIS WÜBBE, *Dir.*
(14602) S. J. J. M. STEINBACHER, *Secr.-Penn.*

DE TWENTSCHE BANKVEREENIGING

koopt en verkoopt Buitenlandsche Wissels, Banknoten en Coupons; geeft op alle grootere Buitenlandsche plaatsen Traites en Credietbrieven; opent Rekening-Courant met rentevergoeding voor Kassiers en Particulieren; verschaft Reiswissels op de voornaamste plaatsen van Europa; bezorgt den In- en Verkoop van Effecten op de Beurzen van Amsterdam Londen en Parijs; sluit Prolongatie en Beleening op Effecten; zet voor rekening van derden gelden uit op Prolongatie, zich belastende onder persoonlijke contrôle der geldschieters met de bewaring en Administratie der Fondsen in onderpand, onder hare aansprakelijkheid voor de goede bewaring en voor voldoend surplus; neemt gelden à deposito:
met één dag opzegging (bedragen tot ƒ 20,000.— zijn dadelijk opvraagbaar) tegen eene rente van 2 pCt.
3 *maand. opzegging tegen eene rente van.* 3 〃 *)
met 6 *maand. opzegging tegen eene rente van* 3½ 〃 *)
met een jaar opzegging tegen eene rente van. 4 〃 *)
geeft voorschotten op Consignatiën; opent Overzeesche Credieten, ook bij hare firma B. W. BLIJDENSTEIN & C°. te Londen, tegen verschepingsdocumenten.

Eene onder haar beheer staande *Credietvereeniging* verleent Credieten aan door de Commissie van Admissie geapprouveerde Handelaars, Industrieelen etc. hetzij in blanco, hetzij tegen zakelijke of persoonlijke zekerheid. (222)

*) Rente ½ pCt. minder van af opzegging.

GEBR. WIEGMAN,
Heerengracht 412,

koopen en verschaffen Wissels op de voornaamste plaatsen van Europa en Noord-Amerika; Incasseeren Wissels op alle plaatsen binnen en buiten het Rijk; openen Rekening-Courant met Rente-Rekening; nemen Gelden à deposito; geven en nemen gelden op Prolongatie; geven voorschotten aan hunne Rekening-Houders (223)

Nationale Credietbank

Emmastraat 13 te Arnhem,
verstrekt **credieten van af ƒ 1000** op billijke voorwaarden, ook aan particulieren, officieren, ambtenaren, enz. Aanvragen worden ook te Amsterdam aangenomen bij het Hoofdagentschap Dam 4. (Gebouw der *Nationale Levensverzekering Bank*). (12131)

SPAANSCHE EN PORTUGEESCHE WIJNEN.

WIJNHANDEL VAN „DIE PORT VAN CLEVE"

BODEGA: N. Z. Voorburgwal 180, naast het Nieuwe Postkantoor.

FRANSCHE, RIJN- en MOEZEL-WIJNEN.

(1874) **GEBRs. HULSCHER.**

OFFICIEELE PRIJSCOURANT DER VEREENIGING VOOR DEN EFFECTENHANDEL.

Pond Sterling...... = ƒ 12.— | Franc............... = 〃 0.50 | Italiaansche Lira.. = 〃 0.50
Gouden en Zilveren Roebel. = ƒ 2.— | Papieren Roebel.......... = 〃 1.— | Oostenrijksche Florijn..... = 〃 1.20
Oost-Hong. Kroon..... = ƒ 0.50 | Duitsche Reichsmark.. = 〃 0.60 | Deensche Kroon...... = 〃 0.66⅔
Portugeesche Milreis.... = ƒ 2.70 | Peseta.................. = 〃 0.50 | Amerikaansche Dollar... = 〃 2.50

De met * gemerkte Fondsen zijn noodlijdend. Wanneer in de laatste vier weken een fonds niet is genoteerd vervalt de opgaaf van den VORIGEN koers.

AMSTERDAM. 6 Juli 1898.

Staatsleeningen.

EUROPA. pCt.	V. K.	L. K.	H. K.
Nederland.			
Cert. Ned. W. Sch.2½	85⅞	85⁵/₁₆	85⅝
Oblig. dito......3	97⅛	96¾	97
Cert. dito.......3	96⅞	96⅜	95¾
België.			
Obligatiën 1886..3	96		
dito..........2½	90¼		
Bulgarije.			
Hyp. Staatsl.'92..6	91		
Denemarken.			
Obl. Binnenl.1887.3½	99½		
dito Buitenl.1894.3			
do.Tol-,Kr.enDom3½			
Duitschland.			
Rijksleen. 1890...3	94		
dito 1891/93.....3	95⅛		
Finland.			
Staatsl. 1889. Obl.3½	98¾		
Frankrijk.			
Bew. v. Inschrijv.3			
Hongarije.			
Obl. Goudl. 1876..5	101⅜		
do. do. 1881/93...4	101½	101⅛	
do. Inv. Leening in goud 1888......4½	100		
do. goudl. 1889...4½	100¼		
do.Staatssp.in zilv.4½	84⅛	84½	
do. Leening 1892.4	99⅞	99¼	
do. à Kr.10,000...4			
dito dito 1897...3½	90⅛	89¾	
Bel.vrijeGoud-O..3	88⅝		
Italië.			
Inschr. 1862/81...5	87½		
Leening 1890....5	81		
Cert.Adm.Lamais.5	82		
do. Tut. Nolthen. 5	81		
Paus.Leen.'60/64.5	92		
Noorwegen.			
Oblig. 1883......3			
dito 1892........4	100		
Oostenrijk.			
Obl. Mei/Nov.....5	84¹³/₁₆	84¹¹/₁₆	84¹³/₁₆
dito Febr./Aug...5	84⁵/₁₆	84¼	
Zilv. Jan./Juli...5	85⅛	85	85³/₁₆
dito April/Oct....5	84⁹/₁₆	84¾	
do. Goud 1876/93.4	101¾		
dito Bel.vrijeStaats-renteleening.....4	100⅛		
Lemberg Czernow. Jassy Spw. Obl...4	84⅜		
Loc.Sp.Mij prior.O3	82⅞	82¾	
Polen.			
Schatkistoblig ...4	92¾		
Portugal.			
*Obl. Buit.'53/84 m. coup. 1 Juli('92)..3			
*dito met ticket...3	17¹⁵/₁₆	17¹⁵/₁₆	18
*do. £ 200/500 met coup. 1 Juli('92).3			
*dito met ticket...3	17³/₁₆		
*do.1888/89fr.500met coup. 1 April('92)4½			
*dito met ticket...4½	26⁹/₁₆	26½	
*dito fr. 2500/5000 met coupl Apr'92.4½			
*dito met ticket...4½	26¹¹/₁₆	26⁷/₁₆	26¾
dito Tabaksmonop.4½	85¾	85¼	85⅝
Pruisen.			
Oblig.'77/79.....3½	102		
dito Rm. 2/5000..3½			
do. Staatsl.'90/93.3	95⅜	95⅜	
Rumenië.			
Staatsl. Amort.'83.5	98		
Goudl. dito 1890.4			
dito dito 1891....4	88⅝		
dito dito 1894....4	88⅛		
dito dito 1896....4	88¼		
dito dito 1898....4	88½		
Rusland.			
Cert. Hamb. 1820.5	79½		
Obl. Londen 1822.5	138		
Cert. Ins. 5e Serie.5	73¾		
Obl.Leening 1887.4			
〃 Binnenl. 1890.4½	65¹⁵/₁₆		
〃 dito 1891.....4	62⅞		
〃 dito 1894.....4	64⁹/₁₆	64½	
〃 '80Gec.GR125.4	97⅞		
〃 do. do. GR 625.4	97⅝	97¾	
〃 89b/Roth.R.125.4	97¾	98	98⅛
〃 GR. 625......4	98	98⅛	98³/₁₆
〃 GR.1250/3125.4	97½		
〃 do'91 3e sr.R125.4	98¼		
〃 do.do.GR.625.4	98¼		
〃 d.GR1250/3125.4			
〃 do.'89/90 bij Hope & C°. GR. 125.4	97⅞		
〃 do. GR 625...4	98⁷/₁₆	98⁹/₁₆	98⅝
〃 '90 3e uitg. bij Roths.G.R. 125.4	98⅛		
〃 do.GR.625....4	97¾		
〃 do.GR.3125....4			
〃 do.4euitgR.125.4	98		
〃 do.do.GR.625.4	98		
〃 do. GR.3125..4			
〃 do. 1893 5e Em. à GR. 125...4	99		
à GR. 625...4	99⅝		
à GR. 3125....4			
〃 do. 1894 6e Em. à GR. 125...4	99¾		
à GR. 625...4	100¹/₁₆	100⅜	
à GR. 3125...4			
〃 '94DonetzSpw.4	95½		
〃 Lg.'67/69 £20.4	101½		
〃 do. do. à £100.4	101¾		
〃 (Gr.Russ.Sp.)do.4	100	100½	100⅝
〃 KurskCh. Az..4	95¼		
〃 Mosk.-Smol...4	103½		
〃 do.'94(OrelVit)4	97⅞	97¹⁵/₁₆	
〃 dito do.GR625.4	99½		
〃 Tamb-Sar.Sp.4	97¾		
〃 TranscaucasSpw. fr. 500-2500...4		99	
〃 dito à fr.5000..4			
〃 Wederz. grcr.³⁸/₁₀	98⅞		
〃 Leening 1894 à GR. 125...3½	96		
〃 do.do. à £625.3½	95⅞		
〃 do. do. à 3125.3½			
〃 do. 1859 £100.3	94		
〃 do. £1000...3			
〃 dito 1889.....3	81⅜		
〃 Gdl.'91GR.125.3			
〃 do.do.GR.625..3	88⅝		
Obl. 2e Uitg. '94.3	88⅝		
do.gdl.'96.GR125.3			
do. do. 1896. 625.3	90		
do.do.1896. 3125.3			
Inschrijv. in Bank-Assign.........6	53¼		
Cert. van dito....6	53⅛		
Obl. in goud 1884.5	103¹⁵/₁₆	103¹⁵/₁₆	

pCt.	V. K.	L. K.	H. K.
Spanje.			
Buit. Pp.pes.6000.4	32¼	31	33
do. pes. 12-24000.4	31¼	31	
Binn. Amort. Sch.4			
dito Perpetueele..4			
Turkije.			
Gep. Conv.l. 1890.4	89		
Gec. Goudl. 1890..4	76		
do.m.spec.gar.'94.4			
Douane Obl.1886.5	92¾		
dito Leen. 1888...5	96	96½	
dito Gecv. serie D...	22⁹/₁₆	22⁹/₁₆	
dito Gecv. serie C...	26⅜		
Zweden.			
Staatsl. 1890 Obl. 3½	98¼		
dito 1895 Obl....3½			
Zwitserland.			
Bondsleening '89. 3½			
AFRIKA.			
Egypte.			
Leen. 1876 Obl...4	107		
Pref. Leen.'90 Obl.3½			
Z.-Afrik. Rep.			
Oblig. 1875......5	102½		
Oblig. 1892......5			
AZIË.			
China.			
Goudleen.'95 Obl.4	99¼	99½	
do.'98DuitscheRec 4½	88½	88	
dito dito Eng. do..4½	88		
dito '95 dito....6	107	107	
Zilverleen. 1894..7	98⅝	98⅝	
N.-AMERIKA.			
Ver.-Stat. v. N.-A.			
Leen. 1877 Obl...4			
do. Louisiana Gec.7			
V.-S. van Mexico.			
Obl. Binn. Schuld.3	23¾		
dito $ 100-1000 Afl. Obl. 1e en 2e ser. 5	33¾	33⅝	33¾
dito dito $ 5000..5			
doBuitenl.do.1888.6	98⅛	98³/₁₆	98½
dito do. do. 1890..6	98⅛	98³/₁₆	98½
dito £ 500-1000..6			
do. Tehuantepecl.5			
MIDD. & Z.-AMER.			
Argent. Rep.			
Leen. 1886/87 Obl.5			
Buitenl. leen.'96 O.4			
Brazilië.			
Obl. Leen. 1895..5	58	58	
dito Lond. 1883..4½	52½		
dito goud 1879..4½	53¾		
dito Leen. 1888..4½	53⅛		
dito dito 1889...4	50¾	50¾	
Chili.			
Obligatiën 1896..5			
Columbia.			
Gec.Buit.Sch.£100.1½	18¼	19	incl.
dito £ 200-500...1½	18⅞	19	
dito £ 1000......1½	17¼		
Dominic. Rep.			
4 pCt. uitgest. Obl. 2¾	24½		
Ecuador			
Oblig. 1892......4½	23½		
Cert. (Guayaquil & Quito Rw. Co.).....	23½		
Uruguay.			
Obligatiën 1892..3½	43½	43½	
Venezuela.			
Obl. '81 £ 100...4	33	33½	33⅞
do. £ 150-500...4	32⁹/₁₆	33	33⅝

Prov. en Stedel. Leeningen.

A. NEDERLAND.	V. K.	L. K.	H. K.
Amsterdam 1861. 3½	100½	100½	
dito 1886/90.....3½	100⁷/₁₆		
do. 1897........3½	100½	100⅜	
do. conv. leen.'95.3	94¹/₁₆	94¹/₁₆	
do.'98ƒ1000-1200.3	94		
do.ƒ6000-12000.3			
do. Leening '96..2½	85⅝	85⅝	
Noordzeekanaal..3	97		
Arnhem Obl. 1889.3½			
dito dito 1892....3½			
Bergen-op-Zoom.3½			
Breda 1886......3½			
Delfland Hoogh..3			
Delft 1888.......3½			
Deventer 1895....3			
Dordrecht 1895..3			
Enschedé 1889...3½			
's Gravenhage '86.3½	100¾		
dito 1889........3½	100⁹/₁₆		
dito 1894........3	94½		
dito 1897........3	94¹⁵/₁₆		
Gron. Prov. Leen.3½	101½		
dito Sted.do. 1895.3	94⅝	95	
Haarlem do.1897.3½	100½		
Kampen 1895....3			
Leeuwarden 1896.3	93½		
Leiden 1896......3			
Limburg 1887....3½			
Maastricht 1896..3			
Nijmegen 1895...3			
Overijsel 1890...3½			
Rotterdam O.1898.3½	100⁹/₁₆	100⁹/₁₆	
do. '94/96........3	94		
do. leen. 1894/97.3	94		
Schiedam 1895...3		94¹/₁₆	94³/₁₆
Utrecht Stedel...3½	100		
Zutfen 1886......3½			
B. BUITENLAND			
Italië.			
Rome7e/8eSerie O.4	88⅛		
Galicië.			
Stad Lemb. Obl...4			
Hongarije.			
Gem.BudapestObl.4	99⅜		
Oostenrijk.			
H.&Res/Ween."O4.	100⁵/₁₆		
Argent. Republ.			
*Pr. Santa Fé Obl..5			
Brazilië.			
Prov. Bahia Obl..5	76		
〃 San Paulo..5			
Canada.			
Pr. Quebec Obl...5	111		

Ind. en Fin. Ondernemingen.

A. NEDERLAND & KOLONIËN.

Bank- en Cred.-Instell.	V. K.	L. K.	H. K.
Amst. Bank Aand...	202		
A.Liquidat.kas Aand	117	117	
Cred. Vereen. Aand..	105		
Disc.-Mij. te Rott.A.	100		
Fin.Mij.v.Z.-Afr.A.	60		
Gem. Cred. Obl...4			
dito dito.......3	93		
dito dito........2½	84⅞		
Holland Bank Aand.	86		
Incasso-Bank Aand.	121¾		
Kas-Vereen. Aand..	159½		
Ned. Bank Aand....	198½	199	
Ned.Bk.enCred.Ver. Z.-Afrika...Aand.	95		
Nd.Grootb.-Bk.Ct.2½	80		
dito dito........3	91		
N.-I. Adm.-Kant. en Hulpb. Pandbr...4½	99		
Ned.Mpij vanZekerh. voorAmbten.Obl.4	101½		
dito dito dito...3½	97		
N.Brab.Gem.Cr.O.4			
Ontv. en Betaalk.A	116		
Rott. Bank Aand...	156		
Transv.Bk.&H.-V.A.	100	100	
Twentsche Bk. Aand.	150		
dito dito Hub. Cert.	150		
Hypotheek-Banken.			
Alg.Hyp.Bk.Pbr.4	101½		
do. do.(m. uitk)..3½	99¾		
do. do.(z. uitk.)..3½	98⅛		
Amst. Hyp. Bk. P.4½			
dito dito dito....4	100⅞	100⅞	
dito dito dito....3½	98½		
Arnh. Hyp. Bk. Pd.4½			
dito dito........4	100½		
dito dito........3½	98		
BataafscheHyp.Pbr.4	100¾		
dito dito........3½	97¾		
EersteNed.HpBr.b4	101⅛		
Fr.-Gron. Hyp.Pd.4	102		
dito dito........3½	98		
's Grav.Hyp.-Bk.4½	101½		
dito dito........4	101		
dito dito........3½	98¹/₁₆		
Haarl.Hyp.-BkPd.4	101½		
dito dito........3½	99¾		
Holl. Hyp.-Bk.Pb.4½	102¼		
dito dito........4	101		
dito dito m. prem.3½			
dito dito zond. dito.3½	98½	98¾	
Hyp.bk.v.Ned.Pb.4	101	101½	
dito dito........3½	98½		
Jav. Hypbk. Pdbr.4	100		
Maastr. Hyp.-Bk.4½			
dito dito........4	100½		
dito dito........3½	98		
Mij.v.Hp.Cr.inNed.4	101¼		
dito met divid....3½	98½		
dito dito zonder..3½	96	96	
Nat.Hyp.-Bnk.Pb.5			
dito dito........4½	102½		
dito dito........4	102¾		
dito dito........3½	99⅞	100	
dito dito........3			
Ned.Am.HypBk.Pbr. te Uithuizen.....5	99		
Ned.-Am. L.-M. A.			
dito Pandbr.....5	101½		
dito dito........4½	101¾		
dito dito........4	99¾		
Nd.HypPd.Veend.4	101¼	101¼	
dito dito........3½	97⅝		
Ned.Z.-A.Hyp.Bk.5	103¼		
Noord-H.-Bnk.Pd.4	100¼		
dito dito........3½			
N.H. Grondcr......3½	98½	98½	
N.W & Pac.Hyp.Pb.	63½		
dito dito Cert. v. dito.	63		
Ond.hyp.B.m.u.P.4	101	101	
dito dito dito....3½	98	98½	
Oost.Hyp.pref.A..			
Or. Nass. hyp. Pb.4	100¾		
dito dito........3½			
Pret.Hyp.Mij.Pbr.4½	101	101	
Rott.Hyp.-Bk.Pb.4½	101		
dito dito........4	102	102⅛	
dito dito........3½	99¹³/₁₆	99¾	
dito dito........3			
StedhpBk'sGrav.pb4	100¼	100¼	
Utr.Hyp.bk.-Pbr.4½	103		
dito dito........4	101	101	
dito dito........3½	98½		
Westl.Hyp.Pandb.4	101	101	
dito dito........3½	98	98	
Z.-Holl.Hyp.Pbr.4½			
dito dito........4	100⅞	101	
dito dito........3½	98	98	
Kol. Crediet-Instell. en Cult. Ondernemingen			
Cult. Mij. Vorstenl.A.	43		
dito dito pref. dito..			
dito dito Winst-do.ƒ	7		
Handelsv. Amst..A.	98		
do. do. Obl.91/98.4½	103¼		
dito dito 1885...4	100⅜		
do. do. 1894......4	100	100½	
Int. Cred. en Hand.-Ver. Rott.......A.	67		
dito dito Obl.....4½	102½		
Javasche Bank A...	163		
dito Certific. v. dito..	163⅝		
Kolon. Bank Aand.	39		
dito dito pref. dito.	55⅝	55⅝	
dito Obligatiën...5	104	103½	
Likw.Barge c.s..A..	39¾		
Ned.Handelm.Aand.	137⅞		
dito dito Cert. v. dito.	139⅝	140	
dito dito resc...A. 5	140¾	140⁹/₁₆	
N.-I.EscomptoMij.A.	85		
do. do. Cert. v. dito.			
N.-I. Handb. Aand.	79	79	
dito dito Obl.....4	100		
N.-I.Landb.-Mij.O.5	106½		
Soer. Bank & Hand. ver. 1e serie A.....			
dito dito Oblig....			
Surin. Bank Aand.	159¾		
Transv.Hand.Mij.A..	20		
Badas,Suik.fab...A.			
BandaC.enH.-Ver.A.			
GendogoArdjosariA.			
Hansa Kof.pl.MijO.5			
Jav.BoschExplMij.A.	80⅞	81	81¼
do. do. do. Obl...5	100		
Javasche-Cult.Mij.A.	53		
dito Obl.........5	99½		
Java's Oosthoek O.5	94³/₁₆		
Kalibagor, Suikerf.A	29		
dito Oblig.......5			
Kali Tello Clt.-Mij.A			
Kaliw. Plantaran..A	58		
Maron, Clt.-Mpij.A.			
Melattie, Landmij.A.			
Mich.-Arn. C. v. A.	93		
*N.-I. Cult. Mij.6½ O.			
dito dito dito.....5			
N.-I.Houtaank.MijA	70		
dito dito dito Obl..5	95		
NgoepitLandb.Mij A.			
Ngredjo Clt.-Mij. A.			
N.-Guin.Hand.Mij.A	104		
O.-Java Clt.-Mij.O.5			
Penampean Ct.M. A.			
Pondok Gedeh...A.	104		
Sentanen Lor....A.	102		
dito Oblig.......5			
Temocloes, L. M..A.			
dito Obl.........5			
Watoet-Popp. Obl.5			
W. Java Clt.-Mij. A.			
Wonokitri,Ct.-Mij.A.			
Wonokojo........A.			
Tabaksondernemingen.			
Amst. Deli-C°. A...	608	600	
dito Certificaten...	600		
Amst.Sum.Cultmij.A	93½		
Arendsburg Aand...			
dito Certificaten....	680		
BalanganTabCltM.A	71		
Bezoeki Tab. Mij. A.	90		
Deli-Bat.-Mij. Aand.	447		
dito Certificaten....	445		
Deli Cult. Mij. Aand.	141½	141	142
Deli-Maats. Aand...	472	470	
dito Certificaten....	480		
Deli Tab. Mij.pref. A.	107½		
Deli Langkat C.v. A.			
FrancoDeliTab.Mij A	77¼	77	79
Lankat-Mij. Aand...	3		
Langkat Cult. Mij.A.	119		
dito dito B.........	48½		
Langkat Tab. M..A.	155½	155½	156½
dito dito B dito....	126½	131	
Medan Tab. Mij. A.	248½		
Ned. Assah.Tab.-Mij. pr.A.v/h Herr. & C°.			
Padang Tabak Mij.A.	110		
Rott.Deli-Mij. Aand.	114½	114¼	115
SantaRosaClt.Mij.A.	56		
SakoedaTab.Mijpr.A.	71½	70	74
Senembah-Mij. Aand	494½		
dito Certificaten....	498		
Serdang Tab.Mij.AA.	155½	155½	156
dito dito B. dito....	58½	53	
Fabrieken			
AtlasSp.-&L.fabr.A.			
dito Obligatiën...4			
Calvé,Oliefabr.Obl.5			
Centr.GuanoF.H.O.4½	90		
DelftscheDist., Gist- en Spir.fabr.....A.			
Electra, Mpij. voor Electr. Stations.A.	113¾		
dito dito Obl.....4	99¾		
Gekr.Valk.......O.4			
Glasf. en Kolenm. v/h A.Ziegler'sS.A.	182		
dito dito Oblig....4½	98¾		
Guano en Sup.ph. A.			
't Haantje, Bierbr. A.	150⅛		
K.N.B.-Bierbr.O..4			
Ned. Fab. v. Wrkt. en Spw.-Mat.ser.A. A.			
dito dito Oblig...4	101		
Ned. Gist-enSp.-f.A.	104		
dito dito........4½	99	99¾	
Ned.Ind.Elect.MijA.			
Nrd-Ned.BtW.suikfA	80		
Ribbius, Kon.Tab. & Sigarenfabr....A.	135		
Ruttens Bierbr. De Zwarte Ruiter.O.4	100		
Schelde (Mij De) O.4½			
Wester Suikerr..A.	198	198	
dito dito Oblig...4½			
Z.-Holl.Bierbr..O.5		101	
Scheepvaart-Maatsch.			
Kon. Ned.Stmbm.A.	186		
dito dito Obl....4	102⅛		
Kon.Paketv.-Mij.A.	164		
dito dito Obl....4	101		
Kon. W.-I. Maild.A.	121½	120	
dito dito Oblig...4		101¾	
Ned.Am.Stmv.Mij.A.	86¼	86¼	
dito dito Obl.....4	100½		
Ned.Scheepv.-Mij.A.			
Maatsch. v. vracht & Pas.VaartObl.4½	101½		
Rott. Lloyd Aand....	111	111	
dito Oblig........4	102⅛		
Stv.-Mij. Nederl.A.	156¾		
dito dito Obl.....5			
dito dito dito.....4	103½		
Stmv.Mij.Zeeland A.			
dito dito pref. dito..	18½		
dito Obligatiën...3	75⅞		
IJmuiden St.Trawler Visch. Aand.....	95		
Petrol.-Ondernemingen			
Arnh. Petr. Mij. A.	96		
Dordt.PetrlMij.prA.	119¹⁵/₁₆	119¾	
dito dito Oblig...4½	102	102	
Elzasser Petr. Mij. A.	124½	124¾	
Galicië dito dito..A.			
Holl.Rum.Petr.mijA.	90		
Java Petr. Mij.....A	164¼	164	
K.Mij.t.Ex.v.Petr.A	498½	490	497
do. do. Cert. v. dito.	501½	499	
dito dito Obl....4½	103		
MoearaEnimP-MijA	183	33	
Ned.Petrol.Mij Aand.	28½	29	
Ned.Rum.Petr.mij.A	74		
Oliebr. in Hann..A.	68		
Panolan Maat.Cert.ƒ	385		
Pechelbr.OelbergwA	265½		
Russ.Petr.&Liq.Fuel Comp. L m. C. v. A.	236		
dito C. v. pref. A....	107		
Sum.Palemb.P.mij.A	111¾	111¼	112
Tegal Petr. Mij...A.			
Mijnmaatschappijen.			
Alg. Zinkmijn.(Fr. Holl. Mij.t.Expl.)A.			
BwoolMijnbMij.Pr.A	98		
Diam.N.Z.Afr.C.v.A.			
LobsannAspb. Mij.A	85		
N.-Ind. Expl. Mij.A.	174	175	
Ned. Phosph. Mij. A.			
N.CelebesMijnbMij.A	92		
O.-BorneoMij.gew.A	27		
do. do. pref. do....	59½	50	
PagoeatExpl.Synd.A	90		
Singk. Tin-Mij. A..	90		
SoemalataMnb.MijA.	200		
Suriname(Mij.)...A.			
Transvalia Landex. en Mijnmij.....A.			
Diversen.			
Alg'sGrav.B.MijO.4½	100		
Amst.St.schouwb.O3			
Amst.Droogd.Mij.A.			
dito dito Obl.....3½			
Amst. Gal.-Mij...A.			
Blauwhoedenv ..A.	108¾		
dito Oblig.......3½	93	99	
Brakke Grond.....A			
dito Oblig.......4			
Eigen Hulp.......A.	110¾		
Engelenb. Haag.O.4½			
Feijenoord.......A.	4⅛		
Graansilos enPakh.A			
dito dito Hyp. Obl.4			
Gron. Waterl.mij. A			
Industr. Mij.....A.			
Krasnapolsky....A.	155		
dito Obligatiën...4	101		
Laan van Meerdv.O4½			
Leidsche Veem....A.			
Nat. Artis Mag.O.3			
Ned. Bouwm.A...ƒ			
N.Mij.v.H.Oestert.A.			
dito Winstaandeel.ƒ			
Ned. Panopt. Aand.			
Nederl. Veem....A.	118		
N. Afr. H.-V. Aand.	65		
Pal.v.Volksv.ƒ200A.	14		
Passage Mij. Rott.A.			
PoolscheKoffieh..A.			
Rhein. Kohlens...A.			
dito dito Oblig...4½	94¾		
Rommenhöller.O.5	97		
Scheven. Bouwm..3			
Tandjong Priok..A.	151		
Utr.Waterl.Mij.O.4			
Ver.Am.fds.Kerkh. 1e serie.......C.4	90	90	
do.do.2e ser.'90do.4	91½		
Ver.Bez.Amer.fonds. Broes&Gos.C.v.A.3½	76		
VgBezH.-Sp.Ob.C.5	116⅜		
Vriesseveem Aand..	180⅞		
dito Obligatiën ...3½			
Waterl.in Nederl.A.			
Waterl. Mij. Pref. A.			
Willemspark.Obl.4			
Zee-B. Scheven...A.	130		
do. Hyp.Obl......3½			

B. BUITENLAND	V. K.	L. K.	H. K.
België.			
Bq. Aux. de la Bourse te Brussel Aand...	110⅝	110⅜	
Comp. Wag. Lits A.			
dito dito Obl......4	97½		
Duitschland.			
Rijksbank Aand....	160⅜		
do.Cert.Adm.Amst.A			
Frankf. Hyp. P...4			
Hongarije.			
Bod. Cr. Inst. Pbr.4	82		
dito dito........4½			
dito dito........4	98½	98½	
dito dito........3½			
Centr. Hyp. B. Ung. Sparc.ser.4&5Pbr4½			
do. do. 2e serie...4			
Centr. Com. Obl...4	96		
Hyp.-Bk. Pandbr.5	87¼	84	
dito dito........4	84		
dito Comm. Obl...4	82⅞		
Inners Spc.A.G.pb.4½	101⅝	101½	101¾
Lnd.-Bod.-Cred.Inst KlGrBfl100-1000.5	86⅞		
do.do.à Kr.10,000.5			
Locaal Spoorw.O.4			
Pst.Ung.Com.Bk.4½	87¼		
do. do. Comm....O.4	99¼	99⅝	
Ps.Vaterl.Spcv.P.4	99		
Temes Bega Thal. Kr.200-2000 Obl.4	99⁷/₁₆		
do.do.K.10,000.O.4			
Ung.Agr.&Rentb.O4			
Oostenrijk.			
O. Hong. Bk. Aand..	128⅝	127¼	
Bod.Cr.Anst.Pbr...4	82⅛		
Comm.v.Verkeersw. in Weenen....O.4			
Gal.Bod.Cr.V.Pdb.4	96		
Rusland.			
B. v. Buit. Hand. A.			
Hyp.-Bank Pbr..5			
dito dito........4½	95⅜	95⅜	
Kamyschet, Syber. Portl.Cementfabr.A	14		
Moskauer Agrar Bk. C.R.100-1000Pdb.4½	63¹³/₁₆		
do.do.do.5000 do.4½			
Zawiercie. Obl....5	96½		
Zweden.			
Kon. Hyp.Bank. O.4			
V.-S.v.N.Amerika.			
ArkConstSynd.T.C.ƒ	335	332	334
Kans City Pittsb.Gulf A. en B. Oblig..4	93	93	
dito Term. C. v. A..ƒ	300		
Color.Ct.Cs.M.C..A.		1	
Eq.Scr.Comp.Pbr.4			
*Lomb. Inv. Pandbr.. 5 Cert. v. HB-A-E.			
*do. 5Ct.v.ser.HB-F.			
LouisCit.Bnk.C.v.O.			
Maxw.L.G.Prior.C.6	29¾		
dito dito afg. C. v. A.	3		
dito dito Cert. v. Inc.	6⁵/₁₆		
N.W.Guar.Loan O.4½			
*N. W. Mill.&Pow.O.			
Oreg.Imp.Com. C.v.A.	30		
dito No. 4515-5514.5			
Pac. Coast Elev. O.6			
Brazilië.			
Bahia, Suikerf..O.6			
Suikerf.Parahyba.5	94		
Peru.			
First Mortg. Bds..6	40⅜		
Peruv.Corp. C. v. A.	3¹/₁₆	3⅛	
dito dito pref. Aand.	9⅞		
Venezuela.			
Ven.Tel.&ElecA.Cv.A			
do.first mortg.deb.5			
Z.-Afrik. Rep.			
Nat.BankZ.A.Rep.A.	144	145½	
Stand. (Witw. R.) C.	6¹/₁₆	6³/₁₆	

Spoorwegleen.

pCt.	V. K.	L. K.	H. K.
Nederland.			
Ak.-Maastr.Obl...4			
Almelo-Salzb.Obl.3½			
Batavia Oost-Sp. A..	132		
dito Oblig.......4	100¼	100¹/₁₆	
Deli-Spw. Mij...A.	168	167	
dito Oblig.......4	102	101½	
Geld. Ov. Lc.Spw.A.			
dito Oblig.......4	100¾		
Haarl.-Zandv.Aand.	60		
Holl. IJz.Spw.Mij.A.	112¼	113	
dito dito Oblig...3	94		
dito dito dito...3½	100½	100¼	
Kon.L.Sp. W.III.4½			
Expl.Staats Spw. A.	109	109½	
do. 1892/95 Obl...3	93⅞	93⅝	
dito Leen. 1887 O.3½	100		
dito 1890/93 dito.3½	100¹/₁₆	100	
dito 1870 dito....5			
Ned. Centr. Aand..	32½	32½	
dito ƒ 250 Obl..3	92½	92	
dito ƒ 1000......3	93		
doBw.Uitg.Sch.ƒ100	28½		
Ned.Ind.Spw. Mij.A.	199½		
dito dito Oblig...2½	85		
Ned.Rhijn Sp.Obl.6	100⅝		
Ned. Westf. Spw.A.			
Ned.Z.-A. Spw. A.6	206		
dito dito 2e serie..4½	178		
dito dito Oblig.'91.4	100¾		
dito 1889 dito...4	100¾	100¾	
dito 1890 dito...4	100¾		
dito 1894 dito...4	101⁷/₁₆		
dito 1897 dito...4	100¾		
N.-Brab.-Bokstel-Wezel..........A.	17½	17½	
*dito Oblig.......4½	21		
ditodo.gest.1875/80.	92		
dito dito 2e Hyp....	22⅜	22¹/₁₆	
België.			
Noorder Spoorweg v/d. Z.Afr. Rep..4	96½		
Hongarije.			
War.-Golub.prf.A.	86½		
Italië.			
Spl.'87/89 A-E..3	56¹¹/₁₆	56¹⁵/₁₆	57⁷/₁₆
do. do. Cert. v.Obl.3			
Circum Etnea Obl.5	29⅝		
do.afgest.Cert.v.A.ƒ	2½		
Midd.ZeeSp.Mij.O.4	88		
Siciliaans. Sp.'92.4			
Viet.Eman.Spw.O.3	61¾		
W.-Sicil.Spw.do.5	94½		
Z. Ital.Spw.Obl...3	58¼	58¼	58⅜
ditoditoCert.v.Obl.3	57		
Oostenrijk			
CarlLudw.Sp.prior.4			
Fr. Oost. Spw. A...			
dito dito Oblig...3	89¼		
dito 9e Emissie..3			
dito 10e Emissie.3			
Kais. Elisab. B. (Giselalijn) afg.O.5	96¾		
dito dito.........4			
Lemb.Czern.JassyA.			
Loc. Spw. 1e Hyp.4			
Polen.			
Warsch. Ween. A..	151		
dito Act. de Jouiss.ƒ	185		
do.prior.O.GR125.4	97⅝		
dito dito G.R.625.4	99	98¹¹/₁₆	
dito dito G.R.1250.4	97⅝		
do. do. 9e ser. .O.4	97¼		
do. geg.Obl.7e ser.4	65¹¹/₁₆		
Portugal.			
Kon.T.Afr.Sp.mij.5	46		
Prt.S.M.(BeiraBaixa) 1e gepr. Obl.....3	57½	57⅞	
Rusland.			
Gr.Spwmij.1861.O.4	99½		
dito 1888 dito...4	100⅞	101	
dito 1890 dito...4	100⁷/₁₆		
dito '80 R. 125 do.3	87⅛	86¾	
dito R. 625.......3	87¾		
FastowoSp-Mij.A.5	76½	76⅜	76⁷/₁₆
Iw.Dombr.ZR.125.5	103	103¼	
dito à ZR. 625...5	103¼	104	
dito à ZR. 125 Obl.4½	98⅞	98¾	
dito à ZR. 625 do..4½	100⅛		
Kosl.-Wor.-Rost..4			
Kursk-Charkow-Azof à £ 100. O.4	102½		
dito à £500/1000.4			
dito R.M. 600....4	101		
dito dito 500/2000.4	99⅞		
K.-Kiew.500/1000.4	100¼		
do. do. 2000......4	100¼		
Moskow-Jarosl.O.5	105¼	105⅜	
dito Archangel Ob.4	100⅛	100	
Mosk. Kiew Woron. Sp.mij.Prior. O.4	100		
Moskow Kursk O.4	98	97½	
Mosk-Wind.RybO.4	100⅜		
O.-Grias.R.M.600.4	100¾		
dito à 500/2000..4	99⅝		
Rjasan Uralsk Obl.4	98¹⁵/₁₆	98⅝	
dito do. à GR. 625.4	98⁹/₁₆		
do. RM. 500-2000. 4	100⅛		
dito dito 1898...4	99⅞	99¹⁵/₁₆	100
Rybinsk Spw. mij. bel.vrijePrior.O.4	100⅛	100⅛	
Transcauc.Spw.O.3	89½		
Wladik. ZR.125 O.4	98		
dito à Z.R. 625 do.4	99⅞	99½	
dito'94 à G.R. 125.4	98½		
dito à G.R. 625...4	99¼	99	
do.belvrijpr.O.'96.4	100⅜		
do. do. do. 1897...4	100⅛	100¼	
Zuid-OostSpwObl.4	100¼		
Zuid-W. Sp. Obl...4	98⅛		
do. do.àZR.625do.4	99½	99½	
Turkije.			
Anatolië Obl.....5	91⅝		
dito 2e serie.....5			
Sal. Konst. Spwm.3			
AFRIKA.			
Egypte.			
Kench Ass. Sp.Obl.3½			
V.S.v.N.-Amerika.			
Atch.Top.C.v. gew.A.	13⅜	13³/₁₆	
do. Crt. v. pref. dito.	34⅛	33¼	33½
dito Alg. Hyp.Obl. 4	91¹³/₁₆	91½	
do.Adjustm. Oblig4	67⅞	67¾	
do. C. v. Guar. Fund Notes bij Hope&C°.6			
do. bij Leembr. c.s. 6			
Atl.Pac.Trustb.lap.ƒ			
Balt.en Ohio C.v.A.	15½	15⅞	
Centr. Pac. Aand...	13⅞	13⅝	13¾
dito dito Cert.v.dito	13¾		
doTrustC.v.1ehyp.O5	101⅞		
dito dito P. 1939..5	89¼		
dito Trust Cert. O.5	89¼		
CentrCalif.Oreg.O.5	103¾		
ditodito B1/5860.O5	102⅜		
SanJoaq.Valley.O.6	102⅞	101¾	
Ch.Ohio 1e Hyp.O.5	108½		
do.do. Alg.Hyp...4½	81		
do.South.2eHypCt.6			
ChicagoN.W.Comm.			
do. pref. Cert. v. A...			
do. 1e Hyp. Cert..7	118		
do. Sinking Fund. 5	114¼		
do. gecons. Obl...7	112		
do. Jowa Midl.do.8	107⅞		
do. Mad. Ext. do..7	130		
do. Menominee O.7	130¾		
do. N.W. Union do.7			
do. Win. St.Pet.do.7	138	138¼	
Ch.Burl.&Q. C.v.A	104		
Ch.Milw.St.Pauldo.			
do. W. D. Oblig.5			
do. (pap.) Obl....7			
do. goud dito.....7			
do. Lake Sh.D.do.5			
Ch.Gr.Tr.2eH.Obl.5	87½	87⅞	
Ch.Gr.W.v. Deb.4	55		
do.do.v.5%Pr.St.A.	20		
Ch.St.Paul&K.prirl.5	101		
Ch.R.-IslandC.v.A.			
Ch.South W. Obl.7	102⁷/₁₆		
Cl. Ak.&Col. C. v. A.	15⅝		
do. Alg. Hyp. Obl.5	97		
do.Equipmb.2eHyp6	88⅜		
Clev. Cinc.Ch.C.v.A.	39		
Denver-Rio-Gr.dito.	12⅞	13½	
dito pref. Aand....	49⅜	49⅞	
do. do. Cert. v. dito..	49⅜		
do. Oblig.........4	91⅝		
do. Impr. Goud do.5	89¾		
dito Oblig.1e Hyp.7	106¾		
Desm.&Fortdodge.4	89¼		
do. Extens. Bonds.4	88⅞		
Erie Sp. Mij. Aand.	13¼	13⅜	
do.do.C.v.1e pref. A.	37		
do. do. Orig. 2e do...	18	18¾	
do. do. Cert. v. 2e do..	18⅝		
Ch.Erie 1e Hyp.O.5	108¼		
N. Y. Pens. Ohio O.4½	109⁹/₁₆		
Fl.Centr.&PenC.v.gA	9⅝	8⅞	9½
do. do. 2e pref. dito..	38⅝	37⅞	38⅜
dito dito Oblig....5	105½		
do.1eHyp.Ext.bds.5	102		
do.gec.goudb1hyp.5	93¼		
Gr. North.C.v.pref.A.			
dito Coll. Trustb..4	99⅛		
Illin. Centr.Cert.v.A.	104		
do. Oblig. in goud.4	101¾	102	102½
do.1953N.1-21679.4	100	100³/₁₆	
dito per 1953 Lousv. Div. Oblig......3½	91		
do.p.1951St.-L.do.3½	91		
do. Cairo Bridge.4			
do. Leas. L. St. Ct.4	91⁹/₁₆	91¾	92¼
Kans. City Sub Belt Railr. Comp.C.v.A.			
dito B.v.A.Nd.Maats.	47½	48	48¾
Union Termin.Obl.5	100		
Kansas City Pittsb. Gulf Trust Ct.v.A.	16⁹/₁₆		
do. do. 1e Hyp.Obl.5	67½	67⅜	67½
Lex. & East. R.C. Ct.			
St. L.-Cairo C. v. A.	15³/₁₆		
dito dito 1e Hyp...4	85¼	87	
do.en SouthWn.do.4	75⅛	75¼	
Louisv.& Jeffersv. Br. Compl.e hyp.gd.O.4	84¼		
Louisv. Nashv. Cert.	52		
do. do. Oblig....6	119½		
do. do. 2e Hyp..3	64⅜	64¾	
do. (S. Fund) Obl. 6	107½		
do. Goudbonds...5			
do. Mob.& Montg.RC. 1eHyp.Goud Obl.4½	106½		
St.L.&S.F.C.v.gew.	7¹⁵/₁₆	7⅞	8
do. Cert. 1e pref. A..	60½		
dito 2e dito........	29⅝	29¼	29½
dito Oblig.......6			
do. Alg. Hyp do..6	115¾		
do. Gec. Hyp. Obl.4	75¹³/₁₆	75½	
do.Wich & W.Spw.6	109⅞		
Mex.Intern.RailCmp. Prior Lien Obl..4½	92¼		
Mex.N.Sp.Mij1eH.6	101		
Mich. Centr. C. v. A.	100		
Minneap. & St.Louis gec.1e H. Gd.Obl..5			
Min. St.P. St.M. O.4	94		
Miss.K. &T. C. v. A.	11⅛	11⅝	11¾
do. Cert. v. prf. A...	36¼		
dito 1e Hyp.Oblig.4	88⅜	88⅛	
dito 2e Hyp. dito..4	61⁷/₁₆	61⅞	
do.Dall.&Wac.1eH 5	80¼		
Miss. Pac. Cert. v. A.			
Nashv.Chat.1eH O.5			
N-Y. Cnt. & Huds.Ct.			
do.Ont.&West.Aand.	15⁵/₁₆		
Norf. & Western Sp. Cert.van gew.Aand.	15⅞		
doCt.v4pCt.Adj.prSt.	52⁷/₁₆		
do.Gec.1e Hyp.Obl.4	80		
North. Pac. Rw. C. Prior. G. Bonds.4	96		
Or.Calif. goud 1e H.5	82⅞	82¾	83⅛
Oreg. Short C. v. A..	28		
dito gec. 1e Hyp.O.5	103½		
do.NonCum.Inc.Bs.A	73⅜	73⅜	
do. do. Inc. Bds.B.Ct.	52⅞	52	52½
Utah-North 1eH.O.5	106⅛		
S.Franc.&N.Pac.i.g.5	108⅛		
St. P. en Man. C. v. A.			
dito gec. Sch. dito.6			
dito goud dito...4½	105	105¾	
do. 2e Hyp. Oblig.6	117⅛		
dito Dak. Ext do..6			
dito Montana Cent.6	121½		
dito 1e Hyp.....5			
dito dito dito Ext..4	93		
dito Pacific Ext..4			
do.EastRCofMinn.5			
Penns. Spw. C. v. A..			
Pittsb. Cin. Ch. St. L. ser. A. in G.O.4½	107		
Pittsb. F.W. C.v.A.7	165		
P.-Royal Aug. Inc..			
South. Pac. Obl. .6	107¾		
Texas & N.-Orl. (Sab. Div.) Obl...6	108½		
dito Rw. Cp. pref. A.			
do.Cons.&Coll.Trb.5			
U. P. Railr.Cy. C.v.A	24¼	23½	23¾
dito dito pref. Aand.	60¹³/₁₆	59½	60
do. do. Cert. van do.	60¾	59¼	
do. do. Goud Obl. 4	96⁷/₁₆	96¼	
Wabash.Ct.v.pref.A.	17½		
do.Ct.v.6%Deb.Bs.B			
W.N.Y. Pens.C.v.A.	7	7	
dito dito (non voting)	5¹⁵/₁₆		
do.in goud 1eHyp.5	107³/₁₆		
do.Gen.Mortg.Bds.3	52⅝	52⅞	53
do.Inc.Mortg. bds.5	15⅜	15	15¼
Brazilië.			
Spoorwegleen.Obl.4½	59¾		
Oeste de Minas do.5	66¾		
W.-Minas geg.do.5	56		
Canada.			
South.-Ct. v. Aand..	52		
dito Obl. 2e Hyp..5	103¾		
Canadian Pac.C.v.A.	82½	83½	84
do.Pac.1eHyp.Obl.5			
Atl.&N.W.1eHyp.5			
do.(A.-Branch)Obl.5			
dito Landgrant..3½			
Man.W.C.C.1eHyp5	111		
Tor Grey 1e Hyp..4			
Venezuela.			
Caron. 6 pCt.Cert. 1e H.m. ticket v. stort.	6½		
Frans. Mij. Merida Cum. Ink. Oblig...5	5⁵/₁₆		

Tramweg-Maatschappijen.

pCt.	V. K.	L. K.	H. K.
Amst. Omnib. Mij.A.	180⅛	182	
dito dito Oblig...3½	100		
Amst. Rijtuigm.. A.			
Arnh. Tramw.... A.	118		
Babat DjombStrm.A	77		
Bat.Electr.Tramw.j.A	93		
Bosen-Helmond...A.			
ditoditoObligatiën4			
Bresk.-Mald.-St..A.			
EersteGron.Tr Mij.A.			
Gooische Stoomtr. do.	25		
dito dito Oblig....4			
Haagsche Tr.-Mij.A.	150		
dito dito Oblig...4½	102		
Kediri St.trammij.A.	110		
dito dito Oblig...4	100¾		
Madoera Sttr.Mij. A.	102¾	102	
Malang Stmtr.Mij.A.	105		
ModjokertoStmt.M.A	93½	92	
Ned. Tramw. Aand..	103	103	
dito Obligatiën ..3½	97⅜		
Ned.Ind. Trw. Aand.	128½	128½	
dito Obligatiën...4			
N.-H.-Tr.-Mij.Obl.5			
OosterStoomtr.mij.A.			
dito dito Oblig....4	101¼		
Oost-Java dito Aand.	108		
dito dito Oblig...4			
Probolingo St. Mij.A.	104		
Rott. Tramw.dito.A.			
do. do. Oblig....3½	100½		
Sam.-JoanaStmtr.A.	190		
do. do. Obl.'87/92.4	102½		
dito 1897 4	102½		
Som.Cher.Sttr.Mij.A.	124		
dito dito Oblig...4	101⅞		
Serajoed.St.Tr.M.A.	124½		
dito dito Oblig...4	101⅞		
Trmwmij.De Meyer.			
Westl.Stoomtr.Aand.			
Zuider Stoomtr. dito.			

Premieleeningen.

pCt.	V. K.	L. K.	H. K.
Nederland.			
Amsterd. ƒ 1000.3	105¾		
dito ƒ 100......3	110½	111¼	
Rotterdam.......3	106		
Gemeente-Crediet.3	104⅞		
N.-H.V.Witte Kruis.	73	73	
P.v.Volksvl.'67ƒ10.	155	160	
do.1869 à ƒ2.50..ƒ	1.60		
België.			
Antwerpen 1887..2½	100⅞	100¼	100⅝
Brussel 1886.....2½	100⅞	100½	100⅞
Mij.vKan.&Hav.w.2	83½		
Maats.v.Brt.-Spw.2½	90		
Frankrijk.			
Cred. Fonc. 1880..3	97½		
Hongarije.			
Hong. Hyp. Bk...4	101½	102½	
dito dito à fl. 100.3	83¾		
do. do. à fl. 1000.3	85¾	86½	
Staatsleen. 1870...	133		
Stuhlweissb. Spw.2½	89¾		
Theiss. Reg. Ges..4	116¾		
Italië.			
Roode Kruis.......	89		
Oostenrijk.			
Staatsleen. 1854..4	138	136½	
dito 1860........5	118⅝		
dito 1864.........	161		
Cred.-Anstalt 1858..	165		
Bod.-Cr.-Anstalt..3	99⅞		
dito dito 1889...3	99¾		
Stad Weenen 1874..	145		
Pruisen.			
Keul.-Mind. Spw.3½			
Rusland.			
Staatsleen. 1864..5	184½		
dito 1866.........5	159½		
Rijks Adels Agr.Bk.5	138	138⅜	
Servië.			
Staatspremiel. afg.2	70		
Spanje.			
3 pCt. Madrid 1868.	28⁵/₁₆	28⅛	
Turkije.			
*3 pCt. Spoorwegl...	25¾	25⅝	
Zwitserland.			
Bq.del'EtatdeFrib.2	79½		
Stad Genève.....3	102		
Afrika.			
Congo Loten.....ƒ	45		
Amerika.			
Panama Kanaal....	52		

Affair. op lever.:

Reorgan. N.-W. Hyp. Bank.	V. K.
Pandbrieven......3½	88½
Schuldbrieven.ƒ350.	59½

Prolongatie.............. 2½ pCt.
Koers van het Geld. Beleening.. — 〃

SLOTKOERSEN.

Zilver Metalliek Jan./Juli 85.
Aand. Deli-Cultuur 141.
Langkat Tabak-Mij. A 156½.
Aand. Kon. Ned. Petrol. 491.
Sumatra Palembang 112.
Florida Shares 8⅞.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Vereeniging voor den Effectenhandel,
T. COOL, *Commiss.*

N°. 21952 Nieuwe Amsterdamsche Courant 71e Jaar

ALGEMEEN HANDELSBLAD

Het ALGEMEEN HANDELSBLAD verschijnt te Amsterdam des MORGENS en des AVONDS, behalve op enkele feestdagen. Voor het ABONNEMENT wende men zich tot het BUREEL, Boekhandelaren, Postkantoren, Kiosken of Krantombrengers. HOOFDAGENTEN: *Berlijn*, *Keulen*, enz., RUDOLF MOSSE; — *Brussel*, LEBÈGUE & CIE., AGENCE HAVAS; — *Frankfort a/M.*, G. L. DAUBE & C°.; — *Hamburg*, HAASENSTEIN & VOGLER A. G.; — *Parijs*, *Londen*, JOHN F. JONES & CIE.; - *Londen*, 110 St. Martin's Lane W. C.; - STREET & C°., Cornhill 30; - *Kopenhagen*, AUG. J. WOLFF & C°.

Donderdag 7 Juli 1898.

Uitgevers-Directeuren: GEBROEDERS DIEDERICHS.

Het KWARTAAL kost voor Amsterdam ƒ 6.-, voor andere plaatsen in Nederland ƒ 7.- bij afzonderlijke zending en ƒ 6.- bij gelijktijdige verzending van Ochtend- en Avondblad. — Eén Ochtendblad of Avondblad 5 Cents. ADVERTENTIEN: 1—5 regels brevierletter ƒ 1.30 met inbegrip van Bewijsnommer, elke regel meer ƒ 0.25. — INGEZ. MEDEDEELINGEN: regel ƒ 0.50, bewijsnommer 5 cts. Aanvrage en vermelding van LIEFDEGIFTEN: regel ƒ 0.15. Eene bepaalde plaats in het blad, door Inzenders voor hunne Advertentie opgegeven, wordt niet gewaarborgd.

AVONDBLAD.
Tweede Blad.

De leening en de munttoestand.

Aan de Redactie!

Uw Avondblad van 3 Juli j.l. geeft, onder bovenstaand opschrift, een belangrijk betoog, naar aanleiding van de artikels in mijn *Weekblad* van 23 en 30 Juni j.l. Dit betoog, dat in hoofdzaak moet strekken als bewijs van de onjuistheid mijner bewering, dat de verklaring van den lagen prijs onzer Staatsfondsen, in vergelijking met die van Engeland, Frankrijk en België, voor het grootste deel moet worden gezocht in den toestand van ons muntwezen, dien men in het buitenland „met het grootste wantrouwen gadeslaat", geef mij vooral hierom aanleiding u beleefd te verzoeken, dit wederwoord van mij in de kolommen van uw hooggeacht blad op te nemen, omdat het — hoe heusch en zakelijk ook geschreven — toch aan mijn adres eene bedekte beschuldiging bevat, die ik moeilijk met stilzwijgen kan laten voorbijgaan.

Wanneer uwerzijds wordt aangevoerd, dat gij op grond van berichten, uit de meest vertrouwbare bronnen (die ge, zooals verklaarbaar is, niet noemt), kunt verzekeren, dat die vrees in het buitenland *niet* bestaat, dan zal het u wel niet verwonderen, dat ik deze verklaring, die den indruk moet geven, dat ik met mijn ernstig gemeende betoogen aan het phantaseeren ben geraakt, niet zonder bevreemding heb gelezen. Maar voor mij wordt uw betoog bedenkelijk, grievend zelfs, waar gezegt, dat al zijn dus mijne beschouwingen onjuist ten aanzien van een in het buitenland bestaand wantrouwen, deze, „werden ze dikwijls herhaald, er toe konden leiden om dit wantrouwen te doen geboren worden." Nu ben ik mij bewust dergelijke beschouwingen reeds herhaaldelijk ten beste te hebben gegeven, in de overtuiging daarmede juist het tegenovergestelde van zulk eene onvaderlandslievende handeling te plegen als de *verdachtmaking* van ons muntwezen in het buitenland.

Het artikel in mijn *Weekblad* van 30 Juni *De achteruitgang van ons Staatscrediet*, dat u in hoofdzaak tot uw welgeschreven betoog aanleiding gaf, werd mij in de pen gegeven naar aanleiding van een artikel in den *Moniteur des Intérêts Matériels*, dit bekend, veel gelezen en gezaghebbend vakblad, waarin o.a. deze zinsneden voorkwamen:

„Het is ook niet voor den eersten keer, dat wij opmerkzaam maken op die klip, den vrij wisselvalligen koers van den Hollandschen gulden, welke maakt, dat het fonds op de buitenlandsche markt niet zoo gezocht is. Het *farà da se* zou in Holland meer dan elders de natuurlijke en logische toepassing moeten vinden, wanneer de schatkist nieuwe middelen komt vragen".

Ziehier derhalve een buitenlandsch blad van onverdacht allooi, dat verklaart herhaaldelijk op onzen „hachelijken munttoestand" te hebben gewezen. Maar het is het eenige niet. In mijne brochure *Een dringend volksbelang* 1), waarin ik eveneens van het wantrouwen van het buitenland in ons muntwezen gewaag, deed ik dit o.a. naar aanleiding van een artikel in de *Berliner Börsencourier*, dat onze tot dusver gevoerde muntpolitiek in hooge mate afkeurde en o.a. woordelijk zeide:

„Maar dat alles schijnt onopgemerkt te blijven door de Nederlandsche Regeering, en dezelfde natie, die in 1841 buiten zich zelve geraakte, toen het zilver te Londen 1 penny = 2 pCt beneden den toenmaligen muntprijs van 59¼ pence viel, zoodat het goudgeld afgeschaft moest worden, diezelfde natie ziet heden het zilver geleidelijk tot 23 pence zinken. Bedenkt men, dat deze prijs, tegenover den oorspronkelijken muntprijs van 60⅜ pence, eene depreciatie van bijna 37 pence of 60 pCt. vertegenwoordigt, dan heeft men een denkbeeld van de waarlijk groteske wijze, waarop de zilverquaestie tegenover vroeger in Holland behandeld wordt. Het land zou inderdaad van Bulgarije en de Zuidamerikaansche republieken, die onlangs hun zilver verkocht hebben, kunnen leeren. Voorhands zeilen zijne buitenlandsche wisselkoeren onder vreemde vlag. Holland is in het geheel geen goudland, want zijn geld is voor verreweg het grootste deel nog op een metaal gebaseerd, dat bereids $^{3}/_{5}$ zijner waarde verloren heeft".

Ook de *Berliner Börsencourier* is een buitenlandsch gezaghebbend vakblad en ik kan mij derhalve zuiveren van den blaam, dien ge getracht hebt op mij te werpen en u met volle gerustheid de woorden van Goethe toevoegen:

Ihr meint, ich hätt' mich gewaltig betrogen;
Hab's aber nicht aus den Fingern gesogen.

Gij zult het mij wel tevens ten goede houden, als ik durf beweren, dat deze aanhalingen afdoende bewijzen, dat de ongerustheid in het buitenland wel degelijk bestaat, niettegenstaande uwe meest vertrouwbare bronnen, die het tegendeel verzekeren, terwijl ik tevens met de hand op het hart de verzekering kan geven, dat mijne jarenlange bestrijding van de hier te lande gevoerde munt-politiek mij grootendeels werd ingegeven door juist *dit* wantrouwen, dat mij ook herhaaldelijk van andere zijden is gebleken, zooals ik door tal van voorbeelden zou kunnen bewijzen. Trouwens, er schuilt in uw eigen betoog een éclatant bewijs voor de stelling, dat het buitenland geene rustige positie inneemt tegenover onzen munttoestand. Dáár nl. waar gij wijst op de rente-garantie van ƒ 12.15 door *Lloyds Bank* bij de jongste Amsterdamsche leening. Vooreerst kan ik *u* de verzekering geven, dat ik niet alleen sta in mijne meening, dat die handelwijze inderdaad is eene *unkaufmännische* in hooge mate. Tal van corypheeën der Amsterdamsche Beurs stemden mij dit gereedelijk toe. Maar bewijst de handeling ook niet onmiskenbaar, dat het publiek, te recht of ten onrechte dan, onzen munttoestand wantrouwt? Zoude bij de uitgifte van eene Engelsche, Fransche of Belgische gemeenteleening, de emittent het in zijn hoofd krijgen de rentebetaling in goud te garandeeren? Levert deze, blijkbaar noodzakelijke, ondergarantie van eene Engelsche Bankinstelling, ongevraagd verleend aan de door eene Nederlandsche gemeente uitgegeven leening, niet het bewijs voor mijne stelling?

Uwe bestrijding van mijne meening, heeft dan ook niet den indruk op mij gemaakt, dat het onjuiste inzicht in den stand der zaak die het hier geldt, aan mijne zijde is. De verklaring, die gij geeft van den lagen prijs onzer Staatsfondsen, door dien aan allerlei bijkomende en onvoorziene oorzaken toe te schrijven, verliest m. i. veel van hare waarde, door de overweging, dat ware onze Staat in de oogen van het buitenland niet minder kredietwaardig, een écart van zoo groote beteekenis, als die tusschen onze Staatsfondsen en die van andere, niet solidere fondsen, niet zóó lang en zóó constant had kunnen voortduren. Dit toch vloekt tegen alle regels van het internationaal beursverkeer. En nu zal ik niet breed meer uitweiden over uwe theoretische beschouwing der zaak, waarin de eigenlijke kern schuilt van het verschil in inzicht tusschen ons en waarbij wij elkaâr toch wel niet zullen kunnen overtuigen.

Of de degradeering van onze standaardmunt tot teekenmunt, althans in die mate als thans het geval is, door het nemen van tijdige maatregelen, had kunnen worden voorkomen, is eene vraag, die niet maar, zooals gij doet, zonder meer ontkennend kan worden beantwoord en bij uwe zeer juiste en zeer geestige vergelijking van onzen munttoestand met de ouderwetsche nachtlichten, bewijst ge wel, dat het teekengeld als het water in die lichten zijn behoorlijken dienst onder alle omstandigheden zal kunnen doen, maar verzuimt ge te bewijzen, dat de olie die daarboven moet drijven (het goud) altijd in voldoende hoeveelheid aanwezig zal zijn, hoewel ge dit als de *sine qua non* voor de behoorlijke werking beschouwt. En daarop juist komt het aan. Wat mij bedenkelijk schijnt, wat ik in vele schrifturen heb trachten te bewijzen, dat is het gevaar waaraan wij, niet in gewone tijden, maar in tijden van crisis, van oorlog zullen blootstaan, door onzen te geringen voorraad goud in verhouding van onze reusachtige quantiteit gedeprecieerd zilver.

Ik heb met tabellen aangetoond, dat te dier zake wij er veel slechter aan toe zijn dan eenig land ter wereld, Mexico, Bulgarije en Siam uitgezonderd. Het gevaar, dat op een goeden dag de olie op het nachtlicht eens zal gaan ontbreken, is m. i. niet zoo geheel denkbeeldig en in elk geval zal de afwending van dit gevaar c.q. aan handel en nijverheid onberekenbare schatten moeten kosten. Onze geheele handel toch drijft op het betrekkelijk nietige hoopje goud, ten bedrage van ± 39 millioen (met inbegrip van de buitenlandsche wisselportefeuille) bij de Nederlandsche Bank. Natuurlijk blijft zoo iets in het buitenland niet onopgemerkt en als dit eens, zooals bij deze gelegenheid, treffend aan den dag komt, is het dan wèl vaderlandslievend het hoofd tusschen de vleugelen te steken en te trachten te zoeken naar andere motieven dan de ware? Ik waag het dit te betwijfelen.

Met beleefde dankzegging voor de mij verleende gastvrijheid, geloof mij, geachte Redactie, hoogachtend en dienstwillig

JULIUS OPPENHEIM.

Groningen, 4 Juli 1898.

1) Te Groningen bij J. B. Wolters, 1897.

—

Op het verschijnsel, dat zelfs de bekwaamste menschen hun *hobby-horses* kunnen hebben, maken de schrijvers over muntaangelegenheden geen uitzondering. Zoo moest de onlangs overleden Ottomar Haupt nog weinige maanden geleden — in den *Economiste Européen* van 18 Febr. l.l. — wegens een van zijn stokpaardjes zich van geen mindere autoriteit dan den directeur der Fransche Munt, den heer A. de Foville, eene terechtwijzing getroosten die niet malsch was.

Eene andere, ditmaal eene persoonlijke herinnering ten aanzien van denzelfden schrijver. Het gesprek liep over den munttoestand in Nederland, ter beschrijving van welken hij steeds naar de somberste kleuren van zijn palet greep. Hem werd ter wederlegging eener onjuiste bewering gewezen op de wet van 1884. En toen luidde zijn antwoord als volgt: „die wet bestaat voor mij niet, ik wil haar niet kennen."

Waartoe deze herinneringen? Eenvoudig om te bewijzen, dat ook de bekwaamste menschen — volkomen te goeder trouw — hun *hobby-horses* en hun *parti-pris* kunnen hebben, waardoor hun oordeel dan wel eens beneveld wordt. Voorts omdat — wanneer wij ons niet zeer bedriegen — wij daardoor tevens afgerekend hebben met den schrijver in den *Berliner Börsencourier*, waarop de heer Oppenheim zich tegenover ons beroept.

Wat aangaat zijn beroep op den *Moniteur des Intérêts Matériels*, zoo zullen wij dit blad zelf laten spreken. In zijn *Chronique Financière* dd. 1 Juli schrijft het blad betreffende de 3 pCts. Nederlandsche leening het volgende:

„Le cours d'émission est relativement bas et ressort à 96½ en tenant compte de la jouissance d'intérêt. Ces conditions sont évidemment très favorables et le pirx d'émission du nouvel emprunt eût pu être beaucoup plus proche du pair s'il n'y avait pas, pour les fonds hollandais, le léger inconvénient de la variabilité du change du florin P. B. Il ne faut pas, d'ailleurs, s'exagérer l'importance de cette question du change dans tout pays à finances prospères, et la Hollande est de ce nombre, sans contredit. En tout cas, l'inconvénient est compensé par la modération du prix d'émission et par la marge à la hausse qui en est la conséquence. Enfin, en dernière analyse, on peut bien risquer de vendre, le cas échéant, des coupons de rente hollandaise à fr. 209.50 au lieu de fr. 209.75 ou 210 fr., soit en perdant ⅛ centime sur le montant du coupon. Si le cours du jour le veut ainsi, cela est peu grave quand on a la certitude — et elle existe pour la Hollande — de ne pas avoir à subir une conversion de misère ou une retenue d'impôt sur le coupon. L'absolue solvabilité du pays débiteur doit entrer en ligne de compte et faire passer sur l'inconvénient du change."

Wij hebben het stuk volledig weergegeven, opdat een ieder zichzelf overtuigen kunne dat bij den *M. d. I. M.* er geen sprake is voor de Nederlandsche Schuld van eenige andere onzekerheid van wisselkoers dan van dien, welke bestaat tusschen twee landen met beide den gouden standaard.

Over de meer algemeene beschouwingen van den heer Oppenheim is het moeilijk iets anders te zeggen dan dit, dat wij onze beweringen tegenover de zijne volhouden. Alleen op het volgende worde nog gewezen.

Door de voorstanders van den overgang voor Britsch-Indië tot den gouden standaard, met behoud van de zilveren ropij als hoofdzakelijk ruilmiddel, wordt steeds gewezen op den munttoestand in Nederland, ten bewijze dat de invoering van den gouden standaard op de door hen voorgestane wijze volkomen goed uitvoerbaar is. Tegen die bewering nu zou op zich zelf vrij wat in te brengen zijn, omdat de toestanden niet gelijk zijn. Daarmee hebben wij ons hier echter niet bezig te houden. Maar dit wordt er door bewezen, dat in den vreemde, en (let wel) door voorstanders van den gouden standaard, op Nederland wordt gewezen als een *navolgenswaardig* voorbeeld.

Een tweede opmerking is deze: dat anomalieën in koersverschillen tusschen onderscheidene fondsen nog niet altijd bewijzen, dat dergelijke koersverschillen gemotiveerd worden door verschil in de intrinsieke soliditeit dier fondsen. Een voorbeeld: 3 pCt. Fransche rente staat ruim 103 pCt., 3 pCts. Pruisische Consols staan 96½ pCt.

Tot zoover de quaestie van het zoogenaamde wantrouwen, dat volgens den heer Oppenheim zou bestaan ten aanzien van den munttoestand in Nederland.

Wat betreft den toestand zelf, zoo beginne hij, wanneer hij tegen dezen wenscht te velde te trekken, met te ontzenuwen de redevoering van den minister van financiën van 28 Januari l.l., waarnaar wij hem reeds verwezen, met te weerleggen de daarin vermelde feiten, aan te toonen de onjuistheid der daarin genoemde cijfers. Wordt dit door hem gedaan, dan zullen wij hem gaarne verder te woord staan.

Ten slotte een verzoek aan den heer Oppenheim. Hij heeft gewenscht ons te beantwoorden in ons eigen blad. Wij hebben hem dit niet willen weigeren. Hij neme nu echter in zijn blad ook op zoowel ons artikel in het *Handelsblad* van 3 dezer als deze repliek.

RED. HANDELSBL.

Tentoonstelling van Vrouwenarbeid

DOOR

EEN HAAGSCHE.

DEN HAAG, 5 Juli.

Toen enkele jaren geleden openbaarheid werd gegeven aan het plan om in ons land een tentoonstelling van vrouwenarbeid te houden, werd vrij algemeen getwijfeld aan de mogelijkheid zulk een expositie tot stand te brengen. Zeer klein was het aantal dergenen die vertrouwen hadden in het slagen van dit plan, deze onderneming.

Onder die weinigen hoorden ook wij. En we meenden voor dat vertrouwen goede gronden te hebben: zien wij niet dagelijks, in het gezin — die maatschappij in 't klein — wat één vrouw vermag, die zich stellig iets heeft voorgenomen? En wat kunnen wij dan niet verwachten van zoo vele energieke vrouwen, vast aaneengesloten, ernstig strevend naar de bereiking van een doel waarin zij thans en in de toekomst voor hare sekse zoo veel heil zien?

En de uitkomst heeft bewezen dat het kleine, vertrouwende deel van het publiek gelijk had; de tentoonstelling is tot stand gekomen.

Hoe ze is uitgevallen, de tijd zal 't ons spoedig leeren.

Ouida zegt ergens: „Als de vrouwen iets aanpakken, doen ze het veel heftiger en onbesuisder dan de mannen."

De altijd vrij pessimistisch gestemde auteur was zeker in een bijzonder kwade luim toen zij deze boutade neerschreef. Uiterlijke omstandigheden hebben helaas! maar al te veel invloed op ons oordeel over menschen en toestanden; aangenomen dat ook schrijfsters van boeiende romans behept zijn met deze algemeen menschelijke eigenschap, kunnen wij ons voorstellen, dat Ouida's tirade geheel anders was uitgevallen, zoo de pruttelende oude dame toevallig juist een heuglijke tijding had ontvangen. In de daaruit volgende zonnige stemming zou zij misschien gezegd hebben: „Als vrouwen eenmaal iets aanpakken, doen ze dat met meer vuur en toewijding dan de mannen!"

Ouida's berisping was dan een lofspraak geworden, en .... deze schrijfster zou meer nabij de waarheid gekomen zijn. Want, al is in ondergeschikte zaken, in fietsen en dergelijke, de beweging der dames niet van onbesuisdheid vrij te pleiten, zoodra het een ernstige studie of arbeid geldt, geeft de vrouw zich daaraan met hart en ziel.

Meer dan de mannen?

Wij durven dat niet beweren. En gesteld dat we dat durfden, dan zouden wij er dadelijk bijvoegen, dat die nòg grootere ijver van de vrouw eenig en alleen daaraan is toe te schrijven, dat zij, door het ongewone van den arbeid, grooter moeilijkheden heeft te overwinnen.

En de dappere op-touw-zetsters van onze tentoonstelling hebben met verbazend veel moeilijkheden te kampen gehad.

In de eerste plaats was daar het financieele vraagstuk: de moeilijkheid om te komen aan geld, den grooten factor bij dergelijke ondernemingen.

Maar vrouwen zijn vindingrijk; en de leden der verschillende commissies waren onuitputtelijk in het bedenken van middelen tot vermeerdering der benoodigde fondsen. Een blad werd opgericht, waarvan de opbrengst ten voordeele kwam van het tentoonstellingskapitaal. Later circuleerden er overal, door het heele land, duizenden papieren dames in modern gemoesd toilet; en al wie hart had voor de tentoonstelling of veel kennissen bezat die daarvoor ijverden, prikte in 't oneindige, à tien cents den prik, in de moesjes dier te gelijk smeekend en zedig neerkijkende juffers.

Natuurlijk ontbrak het ook niet aan voorstellingen en concerten die aardig wat opbrachten. Maar toch, men stond en bleef staan voor een belangrijk tekort — een schrikkelijke toestand, wanneer een zaak die men met hart en ziel is toegedaan, al meer dan halfweg gevorderd is.

Maar toen ... toen kwam er een redder in den nood: een edelaardig mensch; een stadgenoot op wien wij trotsch kunnen zijn, stelde zich of liever zijn beurs beschikbaar voor 't geen de onderneming aan kapitaal mocht te kort komen. De edelmoedige gever wenschte onbekend te blijven; we weten dus niets anders dan dat men die vorstelijke gift te danken heeft aan een lid van het mannelijk geslacht; maar natuurlijk was het de invloed der vrouw in 't algemeen — of van één vrouw in 't bijzonder — die hem dreef tot de zelfopofferende daad.

En nu, binnenkort — op 9 Juli reeds — zullen wij kunnen oordeelen over wat de tentoonstellingscommissie met haar tal van subcommissies tot stand heeft gebracht.

Al vóór die opening — uitsluitend toegankelijk voor genoodigden — hebben wij een klein voorproefje gehad van tentoonstellingsgenot.

De rubriek „muziek" heeft Zaterdag in de komedie een kinderoperette laten opvoeren: een sprookje van Grimm, bewerkt en muzikaal geïllustreerd door juffrouw Van Tussenbroek die ook de directie had op zich genomen.

Deze allerliefste operette heeft uit een muzikaal oogpunt werkelijk veel verdienste. Geheel in den kindertoon te komen, eenvoudig te schrijven zonder banaal te worden, is geen makkelijke taak, waaraan in deze „kaboutertjes" geheel voldaan is. Eigenaardig klonken van de fijne, teere stemmetjes die kalme, onschuldige melodieën op hetzelfde tooneel, waar wij altijd hartstochtelijke ontboezemingen hooren van fellen haat of vurige liefde.

Voor de jeugdige actrices is zulk optreden als fluweelen, gekroonde prinsen en prinsessen in een echte komedie, op een echt tooneel, een belangrijke gebeurtenis in haar piepjong leven. Menige mama zal in de eerstvolgende dagen in hare lievelingen een sterke neiging tot het volgen van de tooneelloopbaan ontdekken en waarschijnlijk die met kracht bestrijden.

Bij onze vrouwen-arbeid-tentoonstelling is dus de vrouw der toekomst — het kind — 't eerst aan het woord geweest.

Anders, wat wij later daar te hooren zullen krijgen, is verre van kinderachtig.

Het congres-comité — een apart, voor dit doel samengesteld bureau — heeft alleen reeds een eerbiedwaardig programma. Twaalf congressen zijn ons toegezegd, waarin de meest belangrijke der thans hangende quaesties zullen beproken worden door bekende spreeksters: nu en dan ook door mannelijke woordvoerders. Want men is bij het noodigen tot spreken uitgegaan van het denkbeeld, om de keus te laten vallen op de personen die men het meest geschikt achtte om een zaak in te leiden en.... een levendig debat uit te lokken.

Van wat we zullen *zien*, spreken we nog heelemaal niet; maar..... „van verwachting klopt ons hart." Voor 't oogenblik nog het meest van verwachting, of de expositie bij de opening werkelijk openingswaardig zal zijn. Zoo ver menschengeheugenis reikt, is het nog nooit gebeurd dat een door mannen georganiseerde tentoonstelling bij het openingsfestijn ook maar half gereed was. Wat een triomf dus voor de „onbesuisden", als hare expositie op den vastgestelden datum werkelijk mocht gezien worden.

Voor de oppervlakkige toeschouwers, de flaneurs langs gebouw en terrein, ziet het er nog niet naar uit, of daar binnen enkele dagen alles fleurig, kant en klaar zal zijn. Maar rappe handen, vlugge voeten, en vooral heldere hoofden kunnen *in less than no time* een chaos herscheppen in een geordend geheel. En al deze gegevens heeft de tentoonstellingscommissie in ruime mate tot haar beschikking.

Moed gehouden dus! En de hoop nog niet opgegeven dat zij die dezen reuzenarbeid aandurfden, haar werk bekroond zullen zien met dit schitterend bewijs van vrouwelijke energie. X.

Frankrijk.
De Dreyfus-zaak.

Volgens een telegram uit Parijs heeft mevr. Dreyfus den nieuw opgetreden minister van justitie verzocht, het vonnis waarbij haar man in 1894 is veroordeeld, voor het Hof van Cassatie te brengen.

Dit is de regelmatige weg om tot herziening te komen. De oud-minister van justitie Trarieux heeft in de *Siècle* van Maandag dit nog eens aangetoond en den nieuwen minister van oorlog Cavaignac er op gewezen, dat het volkomen in strijd is met de Fransche wet, dat revisie wordt geweigerd, enkel omdat een minister, na kennisneming van geheim gehouden stukken, de overtuiging heeft gekregen, dat een veroordeeling verdiend is geweest. Zijn die stukken enkel aan den rechter medegedeeld, maar voor den veroordeelde geheim gehouden zoodat hij zich daartegen niet heeft kunnen verdedigen — gelijk in de Dreyfus-zaak zeker schijnt te zijn gebeurd — dan is er een onwettigheid gepleegd, die niet gedekt kan worden door een geheel buitengerechtelijke kennisneming van die geheime stukken door een minister van oorlog, al krijgt deze ook de overtuiging dat de straf verdiend is. Ook hij toch kan zich vergissen en kan niet weten wat de beklaagde tot ontzenuwing der verdenking kan aanvoeren. Het is alleen aan de rechterlijke macht opgedragen daarover te beslissen, en het is de plicht van den minister van justitie, zoodra hem de *onwettigheid* der behandeling is gebleken — hier het veroordeelen op voor den beklaagde geheim gehouden stukken — herziening van het vonnis bij het Hof van Cassatie aan te vragen, onverschillig of die stukken al dan niet van invloed hadden kunnen zijn op de veroordeeling. Bij een nieuw onderzoek, waar dan de beklaagde en zijn verdediger zich over die stukken moeten kunnen uitspreken, zal dan blijken of de rechter het vonnis al dan niet moet bevestigen.

Mevrouw Dreyfus heeft dus thans — vóór de zaak morgen in de Fransche Kamer weder aan de orde komt — den juisten weg aangewezen die gevolgd behoort te worden, als in Frankrijk de wet zal geëerbiedigd worden. De minister van justitie Sarrien zal zeker niet kunnen ontkennen dat de wet aldus luidt; dat deze hem den plicht oplegt, als een onwettige handeling bij een proces heeft plaats gehad, dit bij het hoogste gerechtshof aan te brengen. Geen argument, ontleend aan staatsbelang of „gewijsde zaak", kan daartegen gelden. De minister van justitie moet òf ontkennen dat de veroordeeling heeft plaats gehad *zonder* dat voor den beklaagde geheim gehouden stukken aan den krijgsraad zijn vertoond, òf — indien dit wèl heeft plaats gehad — doen wat de wet hem, als handhaver van hare bepalingen, gebiedend voorschrijft: herziening van het vonnis uitlokken.

Nog gezwegen van den twijfel, om niet meer te zeggen, welke is gerezen, of het beruchte borderel door Dreyfus is geschreven. Die twijfel is allengs zoo sterk geworden, dat daarin reeds aanleiding is gelegen tot het uitlokken der revisie op grond van n°. 4 der wet van 8 Juni 1895: „wanneer, na een veroordeeling, een feit zich voordoet of geopenbaard wordt, of wanneer stukken, die tijdens de behandeling onbekend waren, worden voorgebracht, van dien aard dat zij de onschuld des veroordeelden duidelijk maken".

De verklaringen, aan graaf Casella door kolonel Panizzardi gedaan, die van den heer Conybeare over de 2000 francs welke Esterhazy elke maand van kolonel Von Schwarzkoppen ontving, de bekende verklaring van den Duitschen minister Von Bülow, en de stukken omtrent Esterhazy bekend geworden, zijn zeker van dien aard, dat zij een aanvraag om revisie dringend noodig maken. De minister van justitie, de eenige die volgens de wet in dit geval haar kan uitlokken, is gehouden daarover eerst het advies in te winnen van een commissie, samengesteld uit de directeuren van zijn departement en van drie leden van het Hof van Cassatie, door dit college elk jaar voor dat doel aan te wijzen en niet behoorende tot haar strafkamer.

Besluit de Minister tot de aanvraag om revisie, dan geschiedt het requisitoir daartoe op zijn bevel door den procureur-generaal. De Minister kan dan tevens bevelen dat de uitvoering van het vonnis wordt geschorst, totdat het Hof van Cassatie beslist heeft.

De vraag is nu, of het nieuwe Fransche ministerie morgen den moed zal toonen, zonder uitvluchten of omwegen te spreken. In dat geval zal niet de minister van oorlog, als in het vorig ministerie, op de interpellatie van Castelin moeten antwoorden, maar wèl de minister van justitie, en dat antwoord zal niet weder mogen luiden: „Dreyfus is wettig en rechtvaardig veroordeeld," maar òf: „er zijn *geen* voor den beklaagde geheim gehouden stukken aan den krijgsraad vertoond of overgelegd, en er zijn ook geen nieuwe feiten of stukken aan den dag gekomen"; — òf: „dit is wèl geschied, en daarom is de Minister verplicht revisie uit te lokken."

Wij herhalen: het is te bezien of het nieuwe Kabinet den zedelijken moed zal toonen, eindelijk volledig licht over deze treurige zaak te doen schijnen.

Buitenlandsche Kroniek.

Uit het officieele rapport over den stand der granen in Hongarije blijkt welk een enorme schade de onweders, wolkbreuken en hagelslagen van het laatst van Juni hebben aangericht. In vijftien tot twintig comitaten zijn de verliezen niet te boven te komen. Op zeer vele plaatsen heeft de hagel het gewas volkomen vernietigd, zoodat er zelfs niet één halmpje is overgebleven. De verwachte opbrengst van den tarweoogst over het geheele koninkrijk is dien ten gevolge met 5 pCt. verminderd, die van rogge met 7 tot 8 pCt., die van gerst met 2 tot 3 pCt. De opbrengst van den geheelen oogst zal ten minste 5 pCt. beneden de raming blijven. En dat de oogstvooruitzichten niet nog slechter zijn komt enkel doordat in de verschoonde streken die gewassen prachtig staan en gouden bergen beloven.

—

In het district Sinj in Dalmatië zijn in den laatsten tijd onophoudelijk schokken van aardbeving gevoeld.

—

In diplomatieke kringen te Belgrado wordt verteld, dat de Russische gezant Schabowski op zijn vraag om inlichtingen hoe hij zich te gedragen heeft tegenover den gewezen koning Milan, de opdracht heeft gekregen dien te

TOCH DE RECHTE.

DOOR

ANTHONY HOPE.

8)

Zelfs juffrouw Bussey was van meening, dat alles ten beste was geloopen. John's welsprekendheid had haar ergste afkeuring aan het wankelen gebracht; de gelukkige stemming van de hoofdpersonen had nog betere uitwerking. Er was toch ook eigenlijk volstrekt geen kwaad bij, dan een beetje moeite en een beetje gepraat, en daar waren Mary en John volkomen onverschillig voor. Eerst durfden zij elkander niet goed over hun geliefden spreken, doch weldra gewenden zij zich er aan en hadden zij over hun toekomstplannen gesproken. John's plan was blijkbaar het voorzichtigste en het meest gepaste. Hij raadde Mary af, zich onverwacht te Cannes te vertoonen en haalde haar over om zijn voorbeeld te volgen, en aan Charlie te schrijven dat zij bericht van hem verwachtte te Parijs. Zij zouden in Hôtel de l'Europe logeeren en na den 28en April zouden zij daar telegrammen uit Cannes kunnen ontvangen. Al die kostbare inlichtingen waren gegeven in de telegrammen, die op denzelfden 28en April in het jasje van den heer Arthur Laing, in diens valies, de reis naar Parijs meemaakten.

Parijs maakt er aanspraak op, het middelpunt van de wereld te zijn, en in dat geval heeft de wereld een zeer goed middelpunt. Doch hoe dit ook zij, Parijs wordt, van dit oogenblik af, het middelpunt van dit drama. Niet alleen werd Arthur Laing daarheen gevoerd met den sneltrein van Nice, en stoomde juffrouw Bussey met haar reisgezelschap met den trein van elf uur Parijs binnen, — Mary lachte, toen zij eraan dacht, dat zij nu op haar huwelijksreis had kunnen zijn — maar de Bellairs en hun vrienden waren eveneens op weg er naar toe. De prettigste reis maakte juffrouw Bussey met haar gezelschap; zij hadden allen één doel; juffrouw Bussey was verlangend naar Parijs, omdat dan de tocht ten einde was; John en Mary smachtten naar het oogenblik, dat zij in de *vestibule* van het hotel hun telegrammen zouden kunnen openscheuren.

Het gezelschap uit het zuiden verheugde zich niet in een dergelijke eenswillendheid; doch eer wij de leden daarvan nagaan, willen wij die van het andere veilig naar hunne bestemming geleiden.

Toen Mary en John, gevolgd door juffrouw Bussey, (in hun drift liepen zij haar vooruit) het hotel binnengingen, bestelde een jongmensch met een lorgnet juist een slaapkamer. John ging naast den vreemdeling staan, en vroeg op een toon, die kalm moest heeten, of er ook brieven waren voor....

„Excuseer, mijnheer. Een oogenblik," zeide de klerk, „No. 37, mijnheer," sprak hij tot Laing.

Laing — o ironie van het noodlot! — schonk John en zijn dame slechts een oppervlakkigen blik, zooals men andere reizigers beschouwt, en volgde zijn bagage naar boven.

„Is er iets," ging John nu voort, „voor juffrouw Travers of den heer Ashforth?"

Hij zette een gezicht alsof het hem niets kon schelen, of er iets was of niet.

Na gezocht te hebben, antwoordde de portier:

„Neen, mijnheer."

„Wat?" riep John, ontsteld. „Gekheid, kijk nog maar eens goed."

Weer werd gezocht, doch met hetzelfde resultaat.

John zag Mary's oogen smeekend op hem gevestigd.

„Niets," zeide hij, op tragischen toon.

„O, John!"

„Hebt gij kamers besteld, John?" vroeg juffrouw Bussey ongeduldig.

„Neen; tot mijn spijt heb ik er nog niet aan gedacht."

Juffrouw Bussey was vermoeid; zij was zeeziek geweest, en het sporen maakte haar altijd van streek.

„Zijt gij dan allebei in de war?" vroeg zij, en stapte naar den lessenaar van den klerk. Somber zwijgend ontvingen John en Mary hun nummers en gingen de trap op.

In zijn haastige beschouwing van het gezelschap was Arthur Laing in een niet onbegrijpelijke dwaling vervallen. Hij had gezien een jongen man, tamelijk zenuwachtig, een jong vrouwtje, angstig en verlegen, en een bejaarde vrouw, eenvoudig gekleed (juffrouw Bussey was geen modepop) zittende (zooals juffrouw Bussey altijd zoo spoedig mogelijk deed) op een koffer. Hij zag John en Mary voor een jonggetrouwd paar aan, en juffrouw Bussey voor een oud familiestuk, dat mee moest, om te kijken hoe de jonge vrouw haar huishouden zou besturen.

„Alweer van die vervelende jonggehuwden," zeide hij bij zichzelf, terwijl hij zijn handen waschte. „Die vindt men overal. Het vrouwtje zag er niet kwaad uit."

Den volgenden morgen werd hij ongelukkig in zijn vermoeden bevestigd. Juffrouw Bussey, voor wie de vermoeienis te groot was geweest, bleef te bed, en toen Laing beneden kwam, was het eerste wat hij zag een ontbijttafel, waaraan Mary en John tête-à-tête zaten. Hij zag hen aan met een mengeling van minachting en nijd, zooals een vrijgezel gewoonlijk jonggehuwden beschouwt, en koos een plaatsje, vanwaar hij hen op zijn gemak kon opnemen. Hij verwachtte allerlei kleine lievigheden tusschen hen, doch hij wachtte vergeefs. De jongelieden waren uiterst kalm, en schenen zelfs afgetrokken. Zij spraken weinig samen, en dan nog kort en zakelijk.

De kellner kwam binnen met een handvol brieven, die hij begon uit te deelen. Laing was er geen te wachten, en hield zijn jongeluidjes in het oog. Tot zijn verbazing toonden zij nu belangstelling genoeg, en toen de kellner bij hen kwam stond de bruidegom even op, en staken beiden de hand uit.

Helaas, met een buiging, een glimlach en een schouderophalen ging de kellner voorbij, en het teleurgestelde paar staarde elkander in wanhoop aan.

Ieder onbevooroordeeld mensch zou hierdoor op het rechte spoor gekomen zijn, maar Laing hield nu eenmaal vast aan zijn vooropgezette meening.

„Zij is verduiveld verlangend naar berichten van huis," dacht hij. „Arm kind! Maar voor hem is het niet zeer vleiend."

Toen hij klaar was met zijn ontbijt, ging hij de zaal uit om een sigaar te rooken. Weldra zag hij zijn vrienden ook naar buiten komen; zij gingen naar den portier, en hij hoorde een van beiden zeggen „telegram." Plotseling kreeg hij een inval.

„'k Ben een ezel!" zeide hij. „De geheele zaak is, dat zij ergens om kamers getelegrapheerd hebben — waarschijnlijk naar Monte — en nu kunnen zij niet weg eer zij antwoord hebben."

Hij was zoo in zijn schik met deze verklaring, dat zijn laatste twijfel verdween, en met een welwillenden glimlach zag hij Mary en John uit wandelen gaan. Hun broederlijke vriendschap zou zoo iets zelfs te Londen veroorloofd hebben, dus te Parijs nog te meer.

„Tante Sarah heeft het erg te kwaad, zeide Mary, toen zij de straat overstaken om den tuin van de Tuileriën in te gaan, „Zij zal den geheelen dag te bed moeten blijven, en morgen misschien ook. Is dat niet hard voor haar? Zij houdt zooveel van Parijs."

John gaf zijn medelijden te kennen.

„Als gij of ik het nu nog waren," besloot hij, „zou het zoo erg niet zijn. Wij geven zooveel niet om Parijs."

„O, maar John, wij moeten ieder oogenblik gereed zijn om te vertrekken."

„Gij kunt niet weg zonder juffrouw Bussey."

„Mij dunkt, in een *wagon-lits*..." begon Mary.

„Maar wij behoeven er niet eens over te praten?" riep John bitter. „Er is immers geen bericht van haar."

„Misschien heeft hij wel getelegrapheerd. John, zou het niet mogelijk zijn dat onze telegrammen verloren geraakt waren?"

„Nu, wij moeten nog maar een paar dagen wachten; of, als gij dat liever wilt, kunnen wij nog eens telegrapheeren."

Mary aarzelde.

„Ik... dat kan ik niet doen, John. Stel u voor, dat hij het eerste had ontvangen en... en..."

„Jawel, ik begrijp u. Ik heb evenmin lust om mij te vernederen."

„In ieder geval wachten wij nog een dag. En laten wij nu niet meer aan hen denken, John. Nu ja, dat is onzin, maar laten wij ons zooveel mogelijk amuseeren."

Zij slaagden hierin zeer goed. Voor Mary was de stad nieuw, en John vond het aardig haar alles te laten zien. Den morgen brachten zij door met wandelen, des middags gingen zij in het Bois rijden en den avond brachten zij door in den schouwburg. Ongelukkig was juffrouw Bussey nog niet beter. Zij had een Engelschen dokter laten roepen en deze begon te praten van twee of drie dagen te bed blijven. Mary vroeg of haar tante zou mogen reizen.

„O, als het bepaald noodig is, misschien wel; maar het is veel beter van niet," was het antwoord.

Nu, bepaald noodig was het niet, want er kwam brief noch telegram. Dit droevige feit vernamen zij, toen zij uit den schouwburg terugkeerden.

„Morgenochtend vroeg telegrapheeren wij," verklaarde John op vasten toon. „Schrijf vanavond uw telegram maar, Mary, dan geef ik ze aan den portier..."

„O, het mijne niet, als het u belieft," riep Mary verlegen. „De portier mag het niet zien!"

„Nu, dan brengen wij ze morgen vóór het ontbijt zelf weg."

Dit vond Mary goed; zij gingen dus zitten om hun telegrammen te schrijven.

(Wordt vervolgd)

beschouwen als een lid van het Koninklijk Huis, wien de titel van Majesteit toekomt.

—

Te Parijs is een gezantschap van drie Ethiopische prinsen, allen bloedverwanten van den Negus Menelik, aangekomen. Het hoofd van het gezantschap, generaal Woldie, een der helden uit den oorlog tegen Italië, zal president Faure een brief van den Negus ter hand stellen met vele rijke geschenken.

—

Men zal zeker met verbazing lezen dat in de Vereenigde Staten nog slavenhandel bestaat — zij het dan ook slechts onder de Chineezen in Californië. San Francisco wordt overstroomd door Chineezen die hun eigenaardige zeden naar deze stad hebben medegebracht. Daartoe behoorde in de eerste plaats de slavenhandel en de verkoop van vrouwen en kinderen is zelfs in den laatsten tijd nog belangrijk toegenomen en werpt een aardige winst af.

De menschenhandel wordt gedreven door twee maatschappijen, die een formeele markt hebben ingericht met een groot aantal klanten. Op het oogenblik zijn te San Francisco zoowat 3000 Chineezen, die direct of indirect leven van den verkoop van slavinnen. De ongelukkigen worden in China door list of bedrog gestolen en onder een valsch voorwendsel naar Amerika overgebracht. Daar worden zij als dieren aan den meestbiedenden verkocht.

Eenige maanden geleden werd zulk een ongelukkige verhandeld en daar zij meende dat deze handeling in overeenstemming met de wetten van het land was, liet zij zich geduldig alles welgevallen. Maar toen haar meester haar heur zesjarig kind wilde afnemen om het te verkoopen, liep zij weg en vluchtte in een zendelingenhuis. Eerst daar vernam zij dat de Amerikaansche wet geen slaven kent en zij dus volkomen vrij was. Maar de Chineesche consul meldde zich bij de zendelingen aan en eischte de teruggave van de slavin „voor de eer van China en de Chineezen". gelijk hij zeide. Natuurlijk wees men hem de deur, waarop hij driest genoeg was zijn vriend, den slavenhandelaar, den raad te geven de hulp van het gerecht in te roepen. Zooals vanzelf spreekt werd de klacht van den slavenhandelaar afgewezen, maar het is toch wel merkwaardig dat de Chineezen ondanks een langjarig verblijf in een beschaafd land de slavernij nog altijd opvatten als een instelling waarvoor zij de bescherming der rechtbanken van dat land kunnen inroepen.

—

Weinig Europeanen zullen bekend zijn met de herkomst van de *Star Sprangled Banner*, de vlag der Vereenigde Staten. De groote Republiek heeft haar vlag ontleend aan het persoonlijk wapen van den grooten president George Washington, dat men nog op het kerkhof te Althorpe bij Bedford in Engeland kan zien op het graf der voorouders van den bevrijder van Noord-Amerika. Dit wapen bestond uit drie roode sterren en twee banden van dezelfde kleur op een zilveren veld.

Uit een gevoel van erkentelijkheid voor de groote verdiensten van George Washington werd door het eerste congres der Unie besloten diens wapen aan te nemen als motief voor de bondsvlag. De roode sterren werden zilveren op een blauw veld, welke door hun aantal aangeven het getal der staten van den bond, en de twee banden werden vermeerderd tot zeven.

BINNENLAND.

Bevoegdheid tot het geven van onderwijs in Aardrijkskunde.

Onlangs is melding gemaakt van een adres aan den minister van binnenlandsche zaken, door bijna alle Amsterdamsche leeraren in aardrijkskunde, alsook door professor dr. C. M. Kan onderteekend, welk adres een met redenen omkleed verzoek inhield, om bij eene eventueele herziening der wet de onregelmatigheid te doen verdwijnen, dat aan doctoren en candidaten in de Nederlandsche letterkunde het *jus docendi* voor geographie verleend wordt na het afleggen van examens, waarvan het programma zelfs niet het vermoeden van een wetenschappelijken waarborg voor de kennis der aardrijkskunde wettigt, terwijl de wet op het middelbaar onderwijs voor het verkrijgen van die bevoegdheid vrij hooge eischen stelt. Het bestuur van het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap heeft aan den Minister eene betuiging van adhaesie aan dit adres gezonden.

Intusschen was door de heeren P. R. Bos en dr. J. F. Hoekstra te Groningen aan de leeraren in geographie buiten Amsterdam eene uitnoodiging gericht, om ook van hunne zijde bedoeld adres te steunen. Dezer dagen is nu, naar wij vernemen, een adres van adhaesie, onderteekend door een zeventigtal leeraren en leeraressen in aardrijkskunde in alle provinciën des lands, aan den Minister verzonden.

Geboorten en sterfte.

Aan een statistiek der geboorten en der sterfte naar den leeftijd en de oorzaken van den dood in Nederland over Februari 1898 opgenomen in een bijvoegsel der *Staatscourant* van 6 dezer, is het volgende ontleend:

Aantal inwoners op 1° Jan. 1898 5,004,358, levend geborenen 13,255, levenloos aangegevenen 618, overleden met inbegrip der levenloos aangegevenen 7,471, aantal overledenen met levenloos aangegevenen op 1000 inwoners per jaar 19.46.

Overleden op den leeftijd van minder dan een jaar 1,751, 1—5 jaren 781, 5—14 jaren 231, 14—20 jaren 168, 20—50 jaren 1,073, 50—65 jaren 855, 65—80 jaren 1,422, boven 80 jaren 571, onbekend 1.

Overleden ten gevolge van gebrekkige ontwikkeling 138; lichaamszwakte, tering 794; klierziekte, rhachitis, syphilis 61; absces, ulcus, gangraena, pyaemia, haemorrhagia 75; kanker 330; waterzucht, scheurbeuik 12; typhus, febris typhoidea 34; aanhoudende koorts 8; tusschenpoozende koorts 4; pokken 1; roodvonk 8; mazelen 50; huidziekten 14; stuipen, trismus, epilepsia 250; apoplexia 286; hersenziekten 332; ruggemergslijden (paralysis) 30; keel- en longtering, bloedspuwing, suikertering 715; croup 33; kinkhoest 79; acute ziekten der ademhalingswerktuigen 1243; chronische ziekten der ademhalingswerktuigen 391; hart- en vaatziekten, rheumatisme, arthritis 171; organische hartgebreken, aneurysma 198; angina diphtherina 44; diarrhoea dysenteria 13; cholera asiatica, cholera nostras 1; acute ziekten der spijsverteringswerktuigen 415; chronische ziekten der spijsverteringswerktuigen 191; ziekten der organa urogenitalia 296; ziekten van het kraambed, febris puerperalis 32; geweldadige dood, zelfmoord 76; verdrinken, zelfmoord 44; onbekende oorzaak, plotseling 484; zonder geneeskundige behandeling, begrepen in de vorige rubriek, 346.

Provinciale Staten.

ZUID-HOLLAND.

In de heden gehouden zitting zijn herkozen als leden van Gedeputeerde Staten de heeren Blussé, met 43 stemmen tegen 36 op jhr. mr. Gevers Deijnoot; graaf Van Bylandt met 42 tegen 36 op mr. Van de Velde; Crena de Iongh met 42 tegen 36 op S. van Velzen, en gekozen in plaats van de gevallen leden Caan en Goekoop onderscheidenlijk de heeren P. C. Evers met 42 tegen 36 op jhr. Von Fisenne en J. F. W. Conrad met 42 tegen 36 op baron Michiels van Verduynen. Allen aanvaardden de benoeming.

De Staten hebben herbenoemd tot buitengewoon lid van Gedeputeerden den heer H. De Bie en zijn na verzending van verschillende voorstellen aan commissiën, uiteengegaan tot 19 Juli.

De heeren Van de Velde en Ruysch drongen aan op openbare bespreking in de Staten van het rapport in zake vervuiling der wateren, gisteren voor kennisgeving aangenomen.

ZEELAND.

In de gisteren gehouden zitting werd besloten tot toelating van alle herkozen en nieuw gekozen leden. Heden verkiezing van een gedeputeerde.

NOORD-BRABANT.

In de zitting van gisteren werden de geloofsbrieven der herkozen en nieuw gekozen leden H. Eras te Tilburg, G. M. A. van Heeswijk te Vucht, jhr. mr. E. Verheijen te Loonopzand en A. de Weert te Oud-Gastel onderzocht en in orde bevonden.

De te behandelen stukken werden deels voor kennisgeving aangenomen en deels naar de afdeelingen en bijzondere commissiën verzonden. Eenige van eenvoudigen aard werden afgedaan.

De vergadering scheidde hierna tot hedenvoormiddag 10 uur.

GELDERLAND.

De afgetreden Gedeputeerden zijn herbenoemd. Tot buitengewoon lid werd gekozen mr. J. baron Van Pallandt.

GRONINGEN.

Conform de adviezen der commissies werd in de gisteren gehouden zitting zonder hoofdelijke stemming besloten tot toelating der gekozenen.

De verkiezing van 5 leden van Gedeputeerde Staten, alsmede de verkiezing van een lid der Staten, zullen in de heden te houden vergadering aan de orde worden gesteld.

DRENTE.

Na opening der vergadering brachten de verschillende commissiën verslag uit omtrent het onderzoek der geloofsbrieven van de herkozen en nieuw gekozen leden, welke ingevolge die adviezen allen toegelaten werden.

Onder de punten van behandeling die alle òf naar de afdeelingen òf voor kennisgeving werden aangenomen, komen o.a. voor: Aanvraag om subsidie van de Dedemsvaartsche stoomtrammaatschappij voor den aanleg van een tramweg van Koevorden naar Nieuw-Amsterdam, en verzoek tot verlenging met één jaar van de concessie voor den aanleg eener tramlijn Gorredijk—Assen, enz. Naar aanleiding van een ontwerp-reglement op de verveningen in Drente door Ged. Staten ingediend, zijn niet minder dan zes adressen van verveners in verschillende deelen der provincie wonende, ingekomen, alle houdende bezwaren tegen dit concept.

Heden verkiezing van leden der Gedeputeerde Staten

FRIESLAND.

Eenige Leeuwarder ingezetenen hadden zich tot de Staten gewend ter bekoming van een prov. subsidie van *f* 1000 in de door hen te maken kosten, die ongetwijfeld eenige duizenden guldens zullen beloopen, om op de in 1900 te Parijs te houden wereldtentoonstelling de Friesche kunstindustrie te doen vertegenwoordigen in den vorm van een nieuwgemaakte, geïmiteerde oude Hindelooper Kamer, ten einde aan de kunstnijverheid, die in Friesland nog met succes wordt beoefend, meer algemeene bekendheid te geven en daardoor te pogen, voor hare voortbrengselen directe afnemers te vinden.

Gedep. Staten hebben ongunstig op dit verzoek geadviseerd, vooral op grond, dat het volstrekt niet ligt op den weg der provinciën om voor dergelijke doeleinden hare fondsen te bestemmen. De zorg voor een waardige inzending uit Nederland op de genoemde tentoonstelling is, zooals Gedep. Staten schrijven, een zaak van *rijks*belang, zooals ook is gebleken uit het hoogst belangrijk subsidie, dat de wetgevende macht voor dit doel op de staatsbegrooting heeft aangebracht. Indien adressanten steun van overheidswege in deze wenschen, zullen zij zich kunnen wenden tot de bij Kon. besluit ingestelde centrale commissie tot behartiging van de belangen der inzenders op de genoemde tentoonstelling.

—

De Nederlandsche Mail met berichten uit Batavia tot 7 Juni, wordt 7 dezer des voormiddags met den trein van 11 u. 20 m. alhier verwacht.

ONDERWIJS.

Academische examens.

AMSTERDAM. Bevorderd tot doctor in de geneeskunde op proefschrift „Vrije woord associatie" de heer R. van der Plaats, geb. te Woudsend en op proefschrift „De gevolgen der extirpatie van het Ganglion Supremum Colli Nervi sympathici voor het centrale zenuwstelsel", de heer W. G. Huet, geboren te Amsterdam.

Propaedeutisch medisch examen C. F. Bosch, W. P. C. Zeeman en C. S. Adama van Scheltema Fzn.; theoretisch apothekers-examen T. M. Köster; candidaats-examen in de rechten J. L. M. Meckman; doctoraal examen in de scheikunde A. W. Visser.

LEIDEN. Bevorderd tot doctor in de rechtswetenschap de heer Ch. L. H. Sassen, geb. te Breda, op stellingen.

FREIBURG I. B.: Bevorderd tot doctor in de geneeskunde de heer J. de Groot, arts, geboren te Rotterdam, op een proefschrift, getiteld: „Beitrag zur Kenntnis der Gährungsprozesse im Magen und im Darmkanal".

—

Voor het examen voor apothekersbediende te Breda hebben zich aangemeld 109 candidaten.

Maandag en Dinsdag zijn toegelaten de dames J. Bueninck te Breda, en M. Paris, te 's-Gravenhage.

—

Tot uitwonend geneesheer aan het Binnen-Gasthuis alhier, om den geneesheer-directeur bij te staan in het verleenen van eerste hulp aan verwonden, is benoemd de heer dr. N. Knapper Czn., arts.

—

Mej. M. P. C. Vontsteen is benoemd tot tijdelijk onderwijzeres aan de openbare school No. 53 alhier.

KUNST EN WETENSCHAPPEN.

Tooneelschool.

De uitslag der overgangs- en eindexamens, door de leerlingen Vrijdag en Zaterdag jl. afgelegd, is geweest dat Ko van Dijk eervol ontslag heeft gekregen, onder toekenning van het diploma der school. Bevorderd zijn naar de 3de (hoogste) klasse: Marie Schalkers, Ada Brinkman (zonder verbinding dat zij het volgend jaar eindexamen zal kunnen doen) en Betsy Beckman (voorloopig slechts tot de Kerstvacantie); naar de 2de kl. overgaan: Lise Wafelman, Sophie de Boer en Gerard Vrolik, benevens Johan Pieterse (deze laatste echter slechts voorloopig tot de Kerstvacantie).

Vier leerlingen zijn niet geslaagd, aan één waarvan de raad is gegeven de school te verlaten. Een vijfde bezoekt de school nog te kort om voor bevordering in aanmerking te hebben kunnen komen.

—

Portret van de Koningin.

Bij Gebr. Schröder op het Rokin is ten toon gesteld een werk van P. Ferd. Götte, voorstellende H. M. koningin Wilhelmina. Dit is nu eens een voorstelling van de Koningin waarop zij niet afgebeeld is in kroningsornaat, den hermelijnen mantel om en den diadeem op het hoofd. Deze pastel is vervaardigd naar de bekende photographie van onze Koningin, waarop zij geheel in profiel is genomen; de reproductie stelt H. M. levensgroot voor. Als achtergrond heeft de heer Götte een lichtgroene kleur aangebracht: wat er van de laaguitgesneden japon te zien is, werd lichtblauw. Onder het niet meer te tellen aantal voorstellingen onzer Koningin verdient deze pastel haar plaats wel. De heer Götte levert op bestelling zulke portretten en aan de heeren Gebr. Schröder is de alleenverkoop opgedragen.

—

Darwin.

De uitgevers Gebr. Cohen te Arnhem en te Nijmegen kondigen weder aan: Darwin's werken, geïllustreerd, in 42 maandelijksche afleveringen voor *f* 0.25 of in zeven dikke deelen voor een totaal bedrag van *f* 10.50. Een volksuitgave dus in den volsten zin des woords, bewerkt door dr. H. Hartogh Heys van Zouteveen en dr. T. C. Winkler. Voor meerdere bijzonderheden leze men de desbetreffende advertentie in dit blad.

—

De Parijsche landschapschilder Allongé, die zich in hoofdzaak naam heeft gemaakt door zijn aquarellen, is te Marlotten overleden.

SPORT EN WEDSTRIJDEN.

Inhuldigingsfeesten.

De volgende 33 Postduivenvereenigingen hebben zich reeds aangemeld voor de groote loslating en Nationale Wedvluchten van Postduiven te Amsterdam op Woensdag 7 September 1898, bij gelegenheid van het bezoek van H. M. de Koningin, op de terreinen van de groote volksfeesten:

Columba, Snelpost, Sperwer, Zwaluw te Amsterdam; Postduif te Alkmaar; Aalsmeersche Postduivenvereeniging te Aalsmeer; l'Hirondelle te Beek; Koningin Wilhelmina te Bergen-op-Zoom; Kennemerland te Bloemendaal; Coerier te Bussum; Vriendschap te Delft; Doesburg en Omstreken te Doesburg; Duif te Elsloo; 's-Gravenhage te 's-Gravenhage; Mercurius te Groningen; Luchtgids, Snelvlieger te Haarlem; Hoop te 's-Hertogenbosch; Kerkerader Postduivenbond te Kerkerade; Snelpost, Valkeniers te Leerdam; Colombe te Maastricht; Luchtbode te Mill; Snelvlucht te Oosterhout; Pijlsnel te Roermond; Telegraaf, Volharding te Rozendaal; Luchtbode, Noorden, Pro Patria te Rotterdam; Postduif te Waalwijk; Hoop te Weesp, en Postduif te Woensel.

Vereenigingen, die nog wenschen deel te nemen, moeten zich ten spoedigste aanmelden bij den Heer C. van Merrebach, 306 Ceintuurbaan, te Amsterdam.

—

Wielrijden.

De wedstrijden te Calais, Maandag gehouden, waren belangrijk om de deelneming van onzen landgenoot Henri Meijers, van Deschamps, die Zondag den prijs der U. V. F. gewonnen had, en van Parlby, den Engelschman. Gereden werd in drie afdeelingen, die als volgt werden gewonnen:

1ste afdeeling: 1. Deschamps, 2. Meijers, 3. Parlby.
2de afdeeling: 1. Deschamps, 2. Meijers, 3. Parlby.
3de afdeeling: 1. Parlby, 2. Meijers. Deschamps reed niet mede.

—

Cricket.

De Engelsche cricketters hebben gisteren de Haagsche Cricket Club tegenover zich gehad. In de eersten innings scoorden de Engelschen 121 punten. De Haagsche captain, mr. C. Feith, nam 9 wickets voor 37 runs.

De Hagenaars, die in hun eerste innings 61 hadden gemaakt, gingen voor de tweede maal aan bat en sloten voor 108 (Kalr 38, Coops 27). Daar het te laat was geworden om de tweede innings der Engelschen nog te spelen, wonnen dezen op de eerste innings met 61 runs. Dit is de vierde overwinning welke de vreemdelingen tegen een Hollandsch elftal behalen.

RECHTSZAKEN.

Een handelsquaestie.

Voor de rechtbank te Leeuwarden is de volgende handelsquaestie behandeld:

Een firma A., te Ternatie, in Indië, verzoekt bij schrijven van 8 Juni 1896 aan eene firma B. te Leeuwarden, haar eenige goederen te zenden, en, na haar verlangen over de verpakking te kennen gegeven te hebben, schrijft zij ten slotte: „zend uwe rekening aan de firma C. te Delft, die u voldoen zal".

De firma B. te Leeuwarden schrijft hierover aan de firma C. te Delft, doch ontvangt bericht, dat van de firma A. geen geld in kas is.

Hierop verzendt de firma B. de goederen franco boord Amsterdam met vooruitbetaling van vracht en andere onkosten tot Ternate, om van Amsterdam per stoomboot door de Ned.-Ind. Escompto-Mij. verder geëxpedieerd te worden aan het adres van A. en voegt daarbij een wissel.

Terwijl de goederen onderweg zijn, ontvangt de firma B. te Leeuwarden bericht van de firma C. te Delft, dat zij nu van de firma A. te Ternate specerijen heeft ontvangen om voor haar te verkoopen, zoodat er daarna geld in kas is en op een daarbij genoemden datum bij haar over het bedrag der rekening kan beschikt worden.

Daaraan voldoet de firma B., doch vóór dien datum komt er bericht uit Indië, dat de firma A. de goederen met wissel geweigerd heeft, omdat de zending niet volgens order is uitgevoerd; terwijl de firma C. uit Delft schrijft, dat zij uit Indië een verbod heeft ontvangen om de rekening der firma B. te voldoen.

Hierop laat de firma B. te Leeuwarden beslag leggen bij de firma C. te Delft op de bij haar aanwezige kas voor de firma A. te Ternate en vraagt bij de Rechtbank van-waarde-verklaring van dat arrest. Hiertegen wordt door de firma A. aangevoerd, dat zij de goederen besteld heeft met order om de rekening te zenden aan de firma C. die haar zou betalen. en niet om een wissel op haar te trekken. Zij eicht daarbij vergoeding der schade, geleden door 't gemis van vrije beschikking over de bij de firma C. in kas zijnde gelden.

De Rechtbank heeft nu overwogen dat de bestelling der goederen door A. en de levering door B. tusschen partijen in confesso is, doch dat in het schrijven van 8 Juni 1896 wèl voorkomt eene aanwijzing der plaats van betaling, maar niet als voorwaarde van koop. Toen eischer dus vertrouwen bleef stellen in gedaagde en tot levering overging, was deze ook persoonlijk tot betalen verplicht. Ten onrechte is dus door haar betaling geweigerd en is het beslag rechtmatig gelegd, zoodat dit van waarde behoort verklaard te worden.

De Rechtbank veroordeelt de firma A. tot betaling van het bedrag der geleverde goederen met de wettige renten en kosten, en machtigt de firma B. een en ander te verhalen uit het gelegd beslag.

Voor de firma B. was opgetreden mr. B. van Loon, adv. en proc. te Leeuwarden; voor de firma A. mr. C. C. Pachlig, adv. en proc. te Sneek.

—

Beurs of niet?

Men zal zich herinneren, dat de Berlijnsche graanhandelaars zich in 't vorig jaar niet hebben willen onderwerpen aan de bepalingen der Duitsche Beurswet, die den termijnhandel in granen verbiedt en een scherpe contrôle van de regeering op de Beurzen heeft ingevoerd. Zij verlieten daarom de groote Beurs en kwamen bijeen in het tegenover deze gelegen *Feeënpaleis*, dat vroeger voor concerten enz. diende. De politie zag daarin een verkapte Beurs en beval de sluiting. De graanhandelaars kwamen in beroep en de eerste administratieve rechter stelde hen in 't gelijk. Daarop werd de zaak door den politie-president voor het Hof van Appel gebracht, waar de zaak de vorige week Zaterdag is bepleit.

Namens den president werd beweerd dat de samenkomst in het Feeënpaleis werkelijk een „Beurs" is, en wel omdat zij onbetwistbaar invloed heeft gehad op de prijsbepaling en het er feitelijk niet anders toeging dan vroeger op de goederenbeurs, zij het ook zonder dat er openlijk de elders aanwezigen beursorganen werden gevonden.

Namens de kooplieden bepleitte de advocaat Alexander Katz hun goed recht om, gelijk zij gedaan hadden bijeen te komen, zonder onder de Beurswet te vallen. Wat een Beurs is, wordt in die wet niet met zoovele woorden omschreven. In de toelichting werd gezegd, dat de bestaande Beurzen voldoenden maatstaf opleveren om die vraag te beantwoorden. Men moet dus nagaan wat het eigenaardige is bij de bestaande Beurzen en dit heeft pleiter onderzocht, zoo in Duitschland als in het buitenland, waaromtrent hij een uitvoerig verslag overlegde. Het blijkt daaruit dat aan alle goederenbeurzen gemeen zijn: bepalingen over levering en minste quantiteiten, beëedigde makelaars, vaststelling van prijzen en openbaarmaking daarvan, scheidsrechters, deskundigen, weeginrichtingen, vaststelling van usances door een beurscomité, en aan eenige groote Beurzen nog liquidatiekassen. Niets van dit alles was in het Feeënpaleis te vinden. De tegenpartij beroept zich dan ook alleen op de prijsvorming, maar in deze bestaat geenszins het karakter van een Beurs, ook niet van een markt of een bijeenkomst van kooplieden. Elke affaire, door velen of enkelen afgesloten, met openbare of geheime prijsbepaling, heeft invloed op de markt of den prijs. Als van 1500 centenaars 1000 een kooper vinden, hangt de prijs der overige 500 minder van die der 1000 af, dan van de vraag of zich voor die 500 een kooper opdoet. De prijs richt zich niet naar 'tgeen anderen betalen, maar naar vraag en aanbod, en dan is het ook onverschillig of de prijs wordt bekend gemaakt dan wel geheim gehouden, of hij van een vereeniging uitgaat dan wel van bijzondere affaires. Hoe weinig prijsvorming tot het karakteristieke van een Beurs behoort, blijkt wel het duidelijkst hieruit, dat er thans, na de sluiting van het Feeënpaleis, te Berlijn geen bijeenkomsten worden gehouden, en toch dag aan dag groote omzetten in granen te Berlijn plaats hebben. De beweringen van de politie zijn daarom volkomen ongegrond.

Het Gerechtshof gaf niet terstond een beslissing, maar zal die later aan partijen mededeelen.

ARMENZORG.

Katholiek Armwezen.

In het *Maandblad* van de Utrechtsche vereeniging tot verbetering van armenzorg komt het volgende voor:

„Het katholieke armwezen en de daarmede verband houdende instellingen van weldadigheid staan in het geheele aartsbisdom Utrecht onder het kerkelijk gezag en het oppertoezicht van den aartsbisschop, en zijn onderworpen aan het „Algemeen reglement voor de parochiale en andere katholieke instellingen van liefdadigheid in het aartsbisdom Utrecht", van 18 Januari 1855.

In hoeveel takken, die meer of minder zelfstandig arbeiden, ook verdeeld, is er dus eene algemeene organisatie van het armwezen, onder centraal gezag van den aartsbisschop, waardoor niet alleen eene goede samenwerking kan verkegen worden, maar ook hervormingen die door het centraal gezag noodig worden geoordeeld, gemakkelijk kunnen worden ingevoerd.

Dit is onlangs nog gebleken ten opzichte van het R. K. P. armbestuur der stad Utrecht, dat, behalve met de administratie van eigendommen, het beheer van vrije woningen, van het weeshuis en het oudeliedengesticht, zich ook onledig houdt met de bedeeling van behoeftigen.

Deze bedeeling geschiedde tot voor korten tijd op hoogst primitieve wijze. Zonder voldoend onderzoek, zonder rekening te houden met de behoeften en met de individueele omstandigheden der armen, werden zij bedeeld met een zeer karige geldelijke ondersteuning en dan nog op eene voor velen zeer vernederende wijze. Dit verouderde stelsel van bedeeling, in kleine gemeenten mogelijk, was onhoudbaar geworden in eene gemeente als Utrecht thans geworden is.

Terecht heeft dan ook het centraal gezag ingezien, dat hervorming noodzakelijk was en dat die moest geschieden in den geest van het Elberfelder stelsel, evenals bij onze vereeniging, door onbezoldigde armverzorgers, die de armen bezoeken, zich van hun toestand en omstandigheden op de hoogte stellen en zich bij hen aanmelden, niet alleen tot het geven van den materieelen steun dien zij behoeven, maar ook als hun vriend en hun raadgever.

Eenige maanden geleden is tot die hervorming besloten en de aartsbisschop heeft daartoe aan het R. K. P. armbestuur toegevoegd eene vereeniging van vrijwillige armverzorgers, welke ten doel heeft het bezoeken van armen en hulpbehoevenden, de verbetering van hunnen zedelijken en stoffelijken toestand en het verkrijgen en bevorderen eener doelmatige armenverpleging.

Voor die vereeniging is de gemeente verdeeld in zoovele afdeelingen als er parochiën zijn, en iedere afdeeling heeft haar eigen armenverzorgers onder het bestuur van een voorzitter, onder den naam van armmeester. door het hoofdbestuur benoemd en een secretaris, evenals de ondervoorzitter door de armenverzorgers dier afdeeling uit hun midden verkozen.

Voor elk behoeftig gezin worden door den voorzitter twee armenverzorgers aangewezen, die te zamen dit gezin minstens eenmaal in de maand bezoeken. De taak dier armenverzorgers is nagenoeg geheel dezelfde als die der huisbezoekers onzer vereeniging.

ALLERLEI.

In de koolteerdistilleerderij Perseverantia bij Harlingen is bij de naftalinebereiding brand ontstaan. Een werkman is zeer erustig gebrand in 't Ziekenhuis opgenomen. Twee anderen werden minder erg gewond.

—

Door de firma Gebr. Palthe te Almeloo is een contract met de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen gesloten, betreffende het vervoer op alle lijnen der Maatschappij van de aan de fabrieken dier firma werkende arbeiders. De firma zal *f* 1000 per jaar als minimum bedrag van afname aan kaarten moeten garandeeren, terwijl de arbeiders daardoor in de gelegenheid zijn tegen verminderden prijs uitstapjes per spoor te maken. De genomen maatregel wordt door de werklieden zeer op prijs gesteld.

—

Door eenige aanzienlijke ingezetenen van Amersfoort is opgericht eene Maatschappij tot het bouwen van ook uit een sanitair oogpunt verbeterde werkmanswoningen. Er is reeds een belangrijk kapitaal in aandeelen bijeengebracht.

—

De hagel, die Maandagmorgen ter grootte van een c.M. diameter te Valburg viel, tijdens eene korte onweersbui, heeft bij sommige planters nogal wat schade aangericht in de tabak. Op eenige akkers, waar de plant al getopt was, zal de oogst weinig goeds meer opleveren.

—

Door de heeren A. W. Eisma te Wolvega en C. W. Eisma te Bolsward werd onder 't dorp Oldelamer eene uitgestrektheid van p. m. 43 HA. uitgeveenden grond aangekocht.

Deze gronden zijn nu bedijkt en zullen in cultuur gebracht worden, waardoor veel werk aan arbeiders verschaft wordt.

De slikgelden, die op deze gronden liggen, kunnen grootendeels de kosten dekken, zoodat deze werkverschaffing voor de ondernemers productief kan genoemd worden.

—

Tentoonstelling te Hamburg.

Voor de tentoonstelling van volksvoeding en hygiëne, te Hamburg van 10 September tot 2 October te houden, zijn voor Nederland alle inlichtingen verkrijgbaar bij den heer F. Masdorp, Daniel Stalpertstraat 42, alhier, die als officieel vertegenwoordiger optreedt.

Wij vernemen verder dat de Koninkl. Ned. Stoombootmaatschappij alle onverkochte goederen kosteloos weder naar Amsterdam vervoert.

STADSNIEUWS.

De lichtstoet.

De commissie voor den lichtstoet bestaat thans uit de hh.: A. Huart, voorzitter; J. G. van Gendt A.Lzn., secretaris; J. F. Verster, penningmeester; L. J. F. Duwaer, F. H. Lemstra, J. H. Rubens Bzn., Bern. Spanjaard, J. F. van den Brink, J. T. van Vuuren, G. S. Willing en W. J. van Willingenburg.

De avond voor den optocht is bepaald op Donderdag 8 September.

Onder voorbehoud dat de betrokken buurten genoegzaam in de kosten van den stoet bijdragen, is voorloopig vastgesteld de volgende weg: Doklaan, Parklaan, Hortusbrug, N. Heerengracht, Rapenburgerstraat, Joden Breestraat, St. Anthoniesbreestraat, Nieuwmarkt, Kloveniersburgwal N.zijde, Doelenstraat, brug over de Doelenstraat, Rokin, Beursplein, Rokin, Langebrug, Spui, N. Z. Voorburgwal, Raadhuisstraat, Westermarkt, Rozengracht, Marnixstraat, brug over de Elandsgracht, Nassaukade, Jacob van Lennepstraat, Bilderdijkstraat, Constantijn Huijgensstraat, Vondelkade, Anna Vondelstraat, Vondelstraten, Tesselschadestraat, Stadhouderskade, Ferdinand Bolstraat, Albert Cuypstraat, Van Woustraat, Stadhouderskade, Oosteinde, rond het Frederiksplein N. W. Z. O. zijde, Sarphatistraat, Weesperplein, Weesperstraat, Kerkstraat, Kerklaan, Doklaan terug.

Reeds hebben zich verschillende muziekgezelschappen en zangvereenigingen aangemeld en medewerking toegezegd. Het bureau is gevestigd Rokin 128.

—

Rijks-Postspaarbank.

Op het terrein, begrensd door de Paulus Potterstraat, de Van Baerlestraat en de Jan Luykenstraat, is een aanvang gemaakt met de voorbereidende werkzaamheden voor het nieuwe gebouw der Rijks-Postspaarbank.

—

Gisternamiddag is uit het water aan de Oude Schans alhier opgehaald het in gevorderden staat van ontbinding verkeerend lijk van een onbekenden man. Signalement: oud naar gis 35 jaar, lang 1.7 Meter, haar, wenkbrauwen, ringbaard (kortgeknipt) en knevel zwart; kleeding: donkere cheviot jekker, gestreept boezeroen, pilowbroek, klepschoenen, ondergoed ongemerkt, roode zakdoek waarin 2 guldens geknoopt, een gulden in den broekzak. Het lijk, zich bevindende op de Oude Westerbegraafplaats, wordt, niet herkend zijnde, na 3 dagen overgebracht naar en begraven op de Nieuwe Westerbegraafplaats alhier. De commissaris van politie in de voormalige Sint Pietershal, verzoekt inlichtingen.

—

Van Southampton is alhier aangekomen het Engelsche stoomjacht *Lady of Clennell*, groot 136 ton; 16 man equipage. De eigenaar, de heer Antony Wilkenson, is met familie aan boord. Het jacht ligt aan den Veesteiger en voert de *Royal London-Club*-vlag.

—

Ook de firma Perry & Cö. maakt van de a. s. feesten gebruik om een plakzegel in omloop te brengen, dat, naast het portret der Koningin een reclame voor de firma bevat.

INGEZONDEN MEDEDEELINGEN.

Prijs per regel 50 Cents.

J. A. HOETING,
Juwelier,
194 Kalverstraat 194.
DIAMANTEN,
GOUDEN en ZILVEREN WERKEN.
Grootste sorteering Nouveautés.
BRELOQUES.

Rhachitis (zoog. engel. ziekte.)

Hr. **Dr. Merten** in **Berlijn** schrijft: „Dr. Hommel's Hämatogen *) heeft in een geval van **hardnekkige Rhachitis** bij een 2-jarig kind **voortreffelijk gewerkt**. Het kind, hetwelk voor dien tijd niet loopen kon, begon reeds na het gebruik van een flesch te loopen en zijn zwaktetoestand verbeterde gedurende het gebruik van de tweede flesch zichtbaar."

*) Geconcentreerd gezuiverd Haemoglobine (D. R. — P, No. 81391) 70,0. Haemoglobine is de *natuurlijke* organische ijzermangaanverbinding der voedingsmiddelen. Bijvoegsel voor den smaak: Glyc. puriss. 20,0. Vin. malac. 10,0.
Verkrijgbaar bij alle Apothekers.

VERLOVING-
en HUWELIJKS-COMMUNICATIËN,
INVITATIËN, enz.
Programma's, Menus en Tafelkaarten.
B. VAN MANTGEM,
Hofleverancier,
SINGEL 562, AMSTERDAM.
Visitekaarten. - Luxepapier.

Apollinaris
NATUURLIJK MINERAALWATER.
NAMAAK VAN HANDELS EN FABRIEKS MERKEN.

Bij vonnis der Arrondissements-Rechtbank te Amsterdam, recht doende in Strafzaken, van 7 April 1898 is F. M. Engers, Directeur der Maatschappij Salubritas, wonende te Amsterdam, veroordeeld tot betaling eener geldboete van f600., bij wanbetaling te vervangen door drie maanden hechtenis, zulks wegens het opzettelijk waren (namelijk mineraalwater) ten verkoop in voorraad hebben die op hare verpakking valschelijk voorzien zijn van het merk, waarop een ander recht heeft (nl. de **Apollinaris** Company, Limited).

Genoemde Engers is engevolge de door ondergeteekende ingediende klacht, alzoo veroordeeld wegens het gebruik van ondergeteekendes handelsen fabrieksmerken en het ten verkoop in voorraad hebben van mineraalwater, valschelijk voorzien van ondergeteekendes merken, waardoor het zoude kunnen doorgaan voor echt **Apollinaris** water.

DE APOLLINARIS COMPANY, Ltd., LONDON.

DE PERS.

Jammerlijk. Onder dit opschrift deelt *De Ned.* het volgende mede uit het jongste jaarverslag van de vereeniging voor H. O. op Ger. grondslag:

Spreker sloeg een blik op de historie onzer School en herinnerde er aan, hoe velen, die de gedachte aan een Christelijke Universiteit toejuichten, in felle tegenstanders waren verkeerd. toen het bleek, dat men een Hoogeschool wilde op gereformeerden grondslag. En hoe zelfs van degenen die aanvankelijk met dit gereformeerd karakter onzer school dweepten, velen wederom ten gevolge van den kerkelijken strijd zich hadden teruggetrokken. Ja, en dat was wel het droefste feit, dat in den korten tijd van haar bestaan niet alleen twee hoogleeraren door den dood haar waren ontnomen, maar ook vier haar om des beginsels wil hadden verlaten. Wel te recht kon dus van een „overblijfsel" worden gesproken.

En toch lag in dezen loop der zaken niets vreemds. God de Heere houdt met zijn volk meest dezen weg, dat Hij zijn zaak alleen door „het overblijfsel" volbrengt. Van de tienduizenden van Gideon mochten slechts driehonderd ten strijde tegen de Midianieten optrekken. Uit de ballingschap van Babel zou slechts het „tiende deel" weerkeeren en ook dat zou nog afgewend worden. Van de talrijke discipelen, die Christus eerst volgden, bleef slechts een twaalftal over na de rede in Kapernaum's synagoge. Was het dan wonder, dat nu de „wacht bij het beginsel" ook aan onze Hoogeschool betrokken was, ons zoo menige broeder, ons om Christus' wille lief, verliet?

Ons trooste daarbij de schoone profetie aan Jesaja geschonken, dat, als van den haageik loof en tak worden afgekapt, ja zelfs de stam voor de slagen van de bijl bezwijkt, het overblijfsel, de wortel, leven blijft, en straks, als de lente komt, uit den afgehouwen tronk weer een rijsken opschiet. Zoo gelde ook van onze Hoogeschool, dat het overblijfsel leeft en daarom trots wets- en woordverkrachting, de toekomst heeft des geloofs.

Op zich zelf steekt hierin niet iets bijzonders, zegt *De Ned.*

„Ten allen tijde treft men onder Christenen deze naïeve zelfherheffing tegenover andersdenkenden aan. In vroegere eeuwen zou misschien het afgekapte loof, met tak en stam, voor den brandstapel bestemd zijn geworden.

„Toch is ter kenschetsing van dezen geestelijken toestand bovenstaande passage opmerkelijk.

„Door wien werd deze veroordeeling uitgesproken?

„Door een van de vriendelijkste, bezadigdste, geleerdste godgeleerden uit dien kring.

„Waar en wanneer?

„Op den kansel, ter voorbereiding van eene ure des gebeds.

„Over wie?

„Over mannen, die de Vrije Universiteit met woord en daad, met hun gansche persoon gesteund hebben toen bijkans iedereen haar verachtte of bespotte.

„Waarom?

„Omdat die mannen, Gode meer gehoorzaam willende zijn dan den menschen, weigerden bij het onderzoek naar waarheid gezag toe te kennen aan stellingen, welke eenige geleerde denkers op eigener autoriteit, onder toejuiching van de leden eener Koninklijk goedgekeurde vereeniging, „wettige gevolgtrekkingen" uit Gods Woord oordeelden te zijn.

„Stond deze Universiteit niet in zoo nauw verband met de polotiek, dan zouden wij hier ter plaatse tot deze bedroevende verschijnselen het zwijgen doen.

„Nu echter vragen wij: waarheen leidt gij, o volksleiders! met zulke zelfverheffing en zulke smading van wie van u in gevoelen durft te verschillen, ons volk?"

Rijksopvoedingsgestichten.

II.

Avereest. *(Vervolg.)*

De 160 hongerige gasten in de eetzaal vinden daar groote stapels brood gereed om verslonden te worden. Het is stevige kost dien ze krijgen: twee ons ongebuild tarwebrood, dat veel heeft van „kommies," een half ons roggebrood en warm water en melk. De boterhammen zijn ongeveer 3 à 4 centimeter dik en besmeerd met natuurboter.

Wij vinden later gelegenheid den maaltijd te beschrijven; bepalen wij ons nu tot het maal. Het spreekt vanzelf dat bij een groot gesticht met een bevolking uit de laagste klassen der maatschappij de pot zeer eenvoudig is. Maar de voeding dient niet minder degelijk te zijn; er moet hard op gewerkt worden.

Een bezoek aan de keuken en het provisiemagazijn overtuigt ons dadelijk, dat de grondstoffen aan qualiteit niet te wenschen laten. Brood, boter, vet, meel, erwten, alles wat aanbesteed wordt, staat onder geregelde contrôle. De boter is van betere hoedanigheid dan wij ze in Amsterdam van „het boertje" koopen, dat zijn pondjes afweegt in de zoo gezellige, vertrouwelijke Keulsche potjes, die het schandestempel „surrogaat", onverstaanbaar voor de dienstboden, op de buikjes dragen! Groenten — we zijn op een landbouwkolonie — haalt men hier zelf uit den moestuin, aardappelen voor zoover het gaat. Melk komt van de boerderij, wordt door de jongens zelf behandeld en vervoerd, karnemelk, prachtige dikke karnemelk, komt van de zuivelfabriek in den omtrek. De voorraden van alles zijn niet te groot, zoodat steeds voor verschen aanvoer wordt zorg gedragen.

Het menu van het ontbijt hebben wij hierboven genoemd. De middagpot van halfeen schaft tweemaal per week aardappelen met groenten en rundvet (gestampt), tweemaal gortsoep met een ons rundvleesch per hoofd, tweemaal erwtensoep met groenten en vet en eenmaal brij, bestaande uit gort, gekookt met water en vet. Daarvan krijgt ieder verpleegde een flink etensblikje vol: de kleintjes hebben weleens wat te veel, groote holmagen beweren wel eens te weinig te hebben, maar men kan toch zeggen dat wie zoo'n portie naar binnen heeft gewerkt de kat niet met zijn hongerige maag zal zien wegloopen.

Misschien is het wel gewenscht nu de week toch reeds gortsoep geeft, de gortbrij te vervangen door anderen kost: grauwe erwten of boonen bv. De afwisseling zou er mede gebaat zijn.

De tijd van halfzeven tot halfeen is voor jongens die op het land moeten werken, wel wat lang om zonder eten te blijven. Zij krijgen daarom om tien uur een blikken beker met 4 dL. karnemelk, gekookt met meel en daarna afgekoeld. Dit is een verfrisschende drank, die meteen der maag wat te doen geeft. Des winters, wanneer het opstaan en dus ook het ontbijt een uur later geschiedt, blijft deze extra-voeding achterwege.

Des middags om vijf uur wordt een maaltijd gebruikt van 2 ons roggebrood met koffie, terwijl voor het naar bed gaan, om halfnegen, 2 ons tarwebrood met koffie wordt verstrekt.

Maar we hebben onze jongens in de eetzaal gelaten bij het ontbijt. In een half uur is de geheele voorraad schoon verdwenen. De groote bel luidt de bruinpakjes samen op het voorplein. Daar wordt aangetreden, ieder kent zijn post, de groepen worden afgescheiden en onder geleide van bewaarders marcheeren de werkers het hek uit, de brug over, den grintweg op, naar het land, naar de boerderij, naar het bosch, naar den moestuin. Andere groepen gaan naar de mandenmakerij, de lijnbaan en den timmerwinkel.

Ge moet niet gering denken over het landbouwdepartement van het gesticht, dat onder bijzondere leiding staat van den adjunct-directeur, den heer H. Borgman. Het terrein beslaat 80 à 90 HA. bosch-, wei- en bouwland dat behoord heeft tot het gebied van de vroegere bedelaarskolonie Ommerschans.

„De Ommerschans" is, na eenige jaren ongebruikt gestaan te hebben, verdeeld tusschen de departementen van justitie en oorlog. Justitie kreeg het tegenwoordige terrein van *Veldzicht* en heeft daar op deze wijze een goed gebruik van gemaakt. Oorlog heeft het vierkante gebouw van „de Schans", waar de verpleegden leefden en werkten, ingericht voor cavalerie-kazerne ten gebruike bij manoeuvres, terwijl de directeurswoning, ten deele afgebroken, tot woning dient aan een opzichter. Een ander gebouw is ingericht voor de officieren, die een heerlijk zitje kunnen nemen onder de boomen er voor. Een paar flinke, nieuwe gebouwen staan ledig en ongebruikt.

Maar, is het jammer dat niet beter partij getrokken kan worden van rijksgebouwen die nog best te gebruiken waren, men krijgt er vrede mee dat de plekken bosch en wei zoo verwaarloosd liggen. De aan zichzelf overgelaten natuur heeft nestjes gevormd van hoog gras en laaghangend loof, waarin men zijn leven zou willen wonen. Het oude kerkhofje, waar alleen nog wat graven van beambten kenbaar zijn aan de eenvoudige zerkjes, is een juweeltje van rust en vrede. Een paar breede slooten drijven vol waterbloemen, men zou zeggen een welige weide met transparanten ondergrond.

Keeren we naar onze jongens terug dan komen we op heel ander terrein. Hier is de grond beter onderhouden: er is geen gebrek aan handen die werk vragen. Wel vragen de bosschen dringend gedund te worden, wel liggen er gronden die zich dankbaar zouden toonen voor den zaadkorrel, maar men heeft in aanmerking te nemen dat hier nog geen vier jaar gearbeid wordt. Er zal nog wat geld in de onderneming moeten, dat wel rente zal opbrengen in het product.

Intusschen, het werk is in vollen gang. Het is hooitijd, en al gaat het hier en daar onhandig, het ploegje jongens op de wei zal den oogst wel binnenbrengen. Een deel van hen bewijst trouwens door meer bekwaamheid in het hanteeren van riek en vork dat ze op het land gewonnen en geboren zijn.

De rogge en haver die te velde staan, vereischen nog geen zorg. Des te meer de moestuin, die een variatie van gewassen heeft, waarvoor menig tuinder raar zou staan te kijken. Behalve allerlei groenten heeft men er geneeskrachtige kruiden, vruchtboomen en ook siergewassen.

Geregelde zorg verlangt ook de boerderij met een bevolking van dertig koeien, vier paarden, varkens en schapen. Des winters is daar evenzeer overvloed van werk aan het in den zomer gewonnen gewas. Onder de winterwerkzaamheden behoort ook het houthakken, kloven en zagen, het bewerken van rijs voor de mandemakerij, enz. De jongens krijgens dan tevens 9 uur per week extra theorie voor den land- en tuinbouw en als het weer alle werkzaamheden buiten onmogelijk maakt, wordt de tijd doorgebracht met voorlezingen en opstellen.

De landbouwers behoeven dus niet stil te zitten. Is de moestuin eenmaal verder, dan worden de groenten en vruchten aan bewoners in den omtrek tegen matige betaling afge-

leverd. Aan zuivelbereiding wordt niet gedaan.

Het onderricht in mandenmaken en timmeren in de werkplaatsen van het gesticht heeft alleen ten doel den landbouwleerlingen in staat te stellen, zoover het mandenmaken betreft, een beroep voor den winterdag te leeren, en ten aanzien van het timmeren hun eenige vaardigheid te geven in het maken en herstellen van eenvoudige landbouwgereedschappen.

De mandenmakerij levert celmandjes voor de gevangenissen en groote pakmanden voor de gevangenis te Leeuwarden, treedt dus slechts weinig in concurrentie met de particuliere industrie. Maar bolleboozen hebben spoedig genoeg van het maken van gewoon grof werk, en de bewaarder-werkmeester is er niet afkeerig van hun het vak geheel en al leeren. Zoo komen aardige rieten meubeltjes, bloemenstandaards en mandjes, papierkorfjes en dergelijke voorwerpen voor den dag.

Gelijk gezegd, krijgen de jongens van de tweede categorie tusschen de werkuren in schoolonderwijs, een ploeg des morgens twee uur en des middags een. Om twaalf uur roept het klokje van gehoorzaamheid allen naar huis. Tot twee uur heeft men dan gelegenheid zich te ontspannen, waarvan het halve uur van half een tot een uur afgaat voor het middagmaal. Om vijf uur heeft een maaltijd plaats van 2 ons roggebrood met koffie, gevolgd door recreatie en arbeid, en om halfnegen wordt de avondmaaltijd genuttigd, bestaande uit 2 ons tarwebrood met koffie. Om negen uur liggen de knapen te bed.

Behalve landbouw en de vakken die daarbij onderwezen worden, omvat de vakopleiding te Avercest alleen nog het touwdraaien. Men zal moeten erkennen dat dit een vak is, waarvoor in de maatschappij niet zoo grif handen gevraagd worden en het dus voor een gesticht als dit minder gelukkig gekozen schijnt. Het is te hopen dat de noodzakelijkheid van overplaatsing der lijnbaan op *De Kruisberg* en het feit, dat het Rijk jaarlijks 7 à 8000 kilogram bind- en kabeltouw van het gesticht trekt, niet de eenige aanleidingen zijn geweest tot bestendiging van dit vrij exceptioneele ambacht, waarvoor een mooie, doelmatige werkplaats is gebouwd. Intusschen is het in ieder geval een gemakkelijk beroep voor wat achterlijke jongens en het draaien aan het rad blijft een geschikte strafoefeuing al maakt het van de beoefenaars geen Michiel Adriaanz. De Ruyter.

Maar het wordt tijd dat we ons met de eerste categorie gaan bemoeien. De kleine jongens worden, en dat kan niet te veel geschieden, gescheiden gehouden van de oudere, omdat deze laatste niet zelden zooveel ondeugden meebrengen, dat hun omgang met knapen van even tien tot veertien jaar, uitteraard de best terecht te brengen patiënten, maar min gewenscht is. Ze staan een half uur later op, nadat ze op twee afzonderlijke zalen geslapen hebben, ze ontbijten afzonderlijk, ze blijven den geheelen dag in de school om onderwezen te worden in alle nuttige kundigheden die de wet op het Lager onderwijs van *a* tot *i* opsomt. Het nieuwste is niet vergeten: van slöjdonderricht kan men op het oogenblik in het schoolmuseum hier goede resultaten zien. Ook gymnastiek telt onder de leervakken, en ordeoefeningen worden vanzelf geleerd op een inrichting waar alles zoo militair toegaat.

De onderwijzers, er zijn er vier met het hoofd inbegrepen — een ideaal voor hen die „de hoofden voor de klas" willen!" — zien zich belast met klassen van veertig leerlingen maximum, een maximum dat zoo niet geheel toch gewoonlijk bijna geheel bereikt wordt. Nu heeft dat in de klassen van beteren uit de eerste categorie minder bezwaar, doch de klasse der aankomelingen kon zeker gedund worden. Verbeeld u een klas van veertig jongens, kersversch aan een staat van verwildering en verwaarloozing door rechterlijk vonnis onttrokken, niet zelden door lichamelijken of geestelijken achterstand bestemd sukkels te blijven! Verbeeld u dat ge er vandaag een bijkrijgt uit Opsterland, morgen een uit Amsterdam, volgende week een uit Drente of Limburg!

Neen wezenlijk, dat onderwijs begint niet onder de gunstigste omstandigheden. Maar de halfjaarlijksche opruiming geeft gelegenheid de beste discipelen te loozen, zoodat die ten ten minste in een gunstiger conditie komen. Het blijft intusschen uitwieden van de tarwe uit het onkruid,

De leermiddelen zijn alleszins voldoende te achten en worden zooveel mogelijk met aanschouwelijk materiaal aangevuld.

Als ik alles van *Veldzicht* moest mededeelen wat ik er van opgeteekend heb, zou er nog een derde opstel noodig zijn. Doch er zijn vele zaken die op de andere gestichten ook voorkomen en dus gemeenschappelijk behandeld kunnen worden.

Omtrent de verpleging nog een enkel woord. Wanneer een nieuwe jongen door een rijksveldwachter van Balkbrug wordt aangebracht, wordt hij gemeten, gesignaleerd, gereinigd in de badkuip; zoo ze niet kort zijn worden zijn haren „gemilimeterd", en ten slotte wordt de knaap in de plunje gestoken. De kleeding bestaat uit: een hemd, een bever borstrok (zoo noodig), een keper broek, blauwe wollen sokken, een halsdas, een pilow buis met broek en mutsje van dezelfde stof. Voor de behandeling van deze zaken zijn de noodige inrichtingen, geheel op de hoogte des tijds, aanwezig.

Behalve het kuipbad voor inkomende zijn er 12 stortbaden voor de tweewekelijksche reiniging, terwijl om de veertien dagen, dus om en om, een voetbad wordt genomen.

De zieken vinden onderkomen en verzorging in twee zalen met tien bedden, terwijl voor besmettelijke ziekten een geheel afgezonderde inrichting is gemaakt... die nog nimmer behoefde gebruikt te worden. De dokter komt elken morgen aan het gesticht. Dat er gemeenlijk weinig zieken zijn, bewijst wel, dat aan voedsel en behandeling voldoende zorg wordt besteed; voor het meerendeel zien de jongens er dan ook best uit.

Voor vermaak is gezorgd door een bibliotheek, verschillende spelen, als dam, domino, kienspel, enz.; het kroningsfeest zal brengen de opvoering van een tooneelstukje door de knapen voor de knapen, misschien zelfs een draaimolen, en de onmisbare versnaperingen. De 31ste Augustus wordt ieder jaar met een feestje gevierd.

Over de cachotten zullen we maar zwijgen, niet waar?

Ten slotte het personeel. Aan het gesticht zijn verbonden: 1 adjunct-directeur, 4 onderwijzers (waarvan 1 hoofd), 3 werkmeesters (voor touwslagerij, landbouw en tuinbouw), 1 hoofdbewaarder (majoor), 14 bewaarders (waarbij voor het onderricht in het timmeren en mandenmaken), 1 kok, 1 commies, 1 schrijver, en

een directeur, wien ik hartelijk dank zeg voor zijn uitstekende ontvangst en de welwillendheid waarmede hij mij een halven dag rondleidde en alles liet zien.

Naar *De Kruisberg!*

V. B.

FAMILIEBERICHTEN.

BURGERLIJKE STAND VAN AMSTERDAM.

GEHUWD. Dinsdag 5 Juli: G. F. J. Wiesinger en M. E. S. Crone; J. Oppenheim en S. Wolf.

BEVALLEN. Aangegeven op 5 Juli: M. v. Gils—Wijdemans, d.; S. Blik—Worms, z.; A. Beerman—v. Nuus, z.; W. Methorst—v. Delfswijk, z.; J. Rooswinkel—Nuijens, d.; J. Zwaap—Slager, d.; J. Stokvis—Paalman, z.; M. Arntzenius—Lutcius, z.; M. Willebrands—v. Egeren, d.; C. Bosboom—Oudestijn, d.; P. Koperberg—Spier, z.; A. Ebing—Krijnes, d.; G. Egelink—Roelofs, z.; M. Griep—Barbier, d.; M. Hondius—Van Herwerden z.: A. v. Meegen—Bleesing d.; J. v. Dorp—De Rooy, z.; E. Doff—Webeling, d.; M. de Mulder—Arzbach, d.; M. Zalmstra—Misdom, d.; F. Roskam—Peters, z.; A. Polling—Stallinga, z.; E. Smit—Bierman, d.; J. v. Arem—Riksen, z.; A. v. Nek—Meijer, d.; M. de Ruijter—Bense, z.; J. Kunst—Mol, z.; C. Delchmann—Dijkmans, d.; K. Sijtsma—Van Gelder, z.; A. Verduin—Stijsel, z.; A. Beths—Roos, d.; J. van Dijck—Kooistra, z.; A. Bieze—De Vries, d.; J. Spree—Mönch, d.; D. de Casseres—Polanus, z.; S. Rijbrock—Van Velthuijsen, z.; S. Böhne—Ris, z.; J. Kroese—De Bonde, C. Anderson—Schumacher, z.; J. Zwaan—Drulman, d.; L. Schellevis—Goldberg, z.; B. Hunia—Andreoli, z.; M. Roos—Van Beek, z.; B. Ranshuijsen—Kwakkestein, d.; B. Spaan—Ten Raa, z.; C. Norden—Van Lierzen, d.; M. Canta—Meijer, z.; H. v. Varik—Crouwel, z.; A. Hulswit—Kooij, z.; S. Cohen—Kokernoot, z.; S. Raap—De Graaf, z.

OVERLEDEN. Aangegeven op 5 Juli: E. F. de Boer, m. 4 m.; H. Bordewijk, m. 67 j.; G. J. Budke, v. 53 j.; J. Groen, m. 12 w.; D. W. Hartering, m. 6 w.; W. A. van Hees, m. gehd. 68 j.; H. F. van Iterson, m. 13 j.; G. Frank—Van der Kamp, wed. 72 j.; H. Knaap, v. 5 m.; G. A. Koelmans, m. 74 j.; D. Kruijt, m. wedr. 78 j.; H. van der Linde, v. 6 m.; E. Raave, m. wedr. 62 j.; A. G. J. van Rems, v. 4 m.; J. H. Schaap, m. gch. 52 j.; S. van Steijn, v. 18 j.; J. I. Velmans, m. wedr. 75 j.; E. M. van Zanten, v. 12 j.; R. Dagloonder, v. 7 w.; S. J. E. M. Wolthuis, v.; J. P. Elzinga, v. 4 j.; M. Mutsemaker, m. 12 m.

AANKONDIGINGEN.

Verloofd:
ELISABETH HELMSTADT
MET
JOSEPH RODRIGUES LOPES. (14585)
Volstrekt eenige en algemeene kennisgeving.

Verloofd:
NETTY RICARDO
EN
R. J. SMIT.
LONDEN,
6 Juli 1898. (14610)
AMSTERDAM,
Volstrekt eenige en algemeene kennisgeving.

Heden overleed, tot onze groote droefheid, na een korte ongesteldheid, tijdig voorzien van de HH. Sacramenten der stervenden, in den ouderdom van 68 jaar, onze innig geliefde Echtgenoot, Vader, Behuwd- en Grootvader, de Heer
WILHELMUS ANTONIUS VAN HEES.
Wed. W. A. VAN HEES—BORGHOLS.
W. A. VAN HEES Jr.
MARIE VAN HEES—WOLTERS en Kinderen.
B. L. VAN HEES.
CAROLIENA VAN HEES—WOLTERS en Kind.
A. G. A. VAN HEES.
MARIA VAN HEES.
A. W. M. VAN HEES.
BERTHA VAN HEES.
AMSTERDAM, 2 Juli 1898. (14479)
Eenige en algemeene kennisgeving.

De Heer en Mevrouw G. C. QUARLES VAN UFFORD—DUDOK VAN HEEL betuigen hunnen hartelijken dank voor de vele bewijzen van belangstelling, bij de geboorte hunner Dochter ondervonden.
Visites worden bij voorkeur afgewacht Maandag 11 *en Dinsdag* 12 *dezer.*
AMSTERDAM, 6 Juli 1898. (14584)

Voor de bewijzen van deelneming, ontvangen bij het overlijden van Mejuffrouw W. H. DE MONCHY, betuigen de Broeders en Zusters hunnen oprechten dank.
Uit aller naam,
M. M. DE MONCHY.
ROTTERDAM, 6 Juli 1898. (14587)

Den 8sten dezer hoopt **G. CROESE** den dag te herdenken dat hij voor **12½ jaar** bij den Heer J. F. HERBSCHLEB, Notaris, Overtoom 63, in betrekking kwam.
EENIGE VRIENDEN.
AMSTERDAM, 6 Juli 1898. (14588)

SCHOUWBURGEN, ENZ.

Grand Théâtre, Amstelstraat.
Holl. Tooneelgezelschap Dir. A. VAN LIER.
Donderdag 7 Juli (8 uur.)
Optreden van den wereldberoemden
CHARLES LAURI
met zijn gezelschap
Engelsche Pantomimisten en het
Engelsch Ballet-Quartet
„The 4 Merry Maids"
in
De Reis naar Zwitserland.
Groote Klucht in 3 bedrijven, n/h. Fransch.
Kolossaal succes!
Prijzen: *f* 1.50, *f* 1, *f* 0.75, *f* 0.50, *f* 0.35 met 5 pCt. Abonn. en reductiebiljetten **niet** geldig.
Alleen Persdiploma's gangbaar. (14627)

Schouwburg **„FRASCATI".**
Plantage Middenlaan 4a. Directie G. PROT & ZOON.
Donderdag 7 Juli — 8 u.
DE BRAAFSTE MAN VAN DE WERELD,
Blijspel in 3 bedrijven, door ALBIN VALABRÈGUE.
Nooit op dit tooneel vertoond.
Lachsucces van 't Théâtre des Variétés te Parijs. (14257)
Stalles *f* 1.—; Parterre 50 ct.; Galerij 30 ct.

PALEIS VOOR VOLKSVLIJT.
Iederen avond:
Groote Specialiteiten-Voorstelling.
PRIJZEN DER PLAATSEN:
Loge *f* 1.25, Stalles *f* 1, Parket *f* 0.75, Balconrond en Parterre *f* 0.50 en Galerij *f* 0.25.
Plaatsbespreking dagelijks van 10—4 uur à 10 Cents extra per plaats. (14482)

Naamlooze Vennootschap
HET CONCERTGEBOUW.
Donderdag 7 Juli 1898. — 8 uur:
Abonnements-Concert.
Bij gunstig weder in den Tuin.
Toegangsprijs voor het publiek *f* 1.—.
Geabonneerden volgens voorwaarden op vertoon van hun Diploma. (14520)
W. STUMPFF, Administrateur.

Nederlandsch Panopticum.
Van af heden is te bezichtigen het
STANDBEELD
VAN
wijlen Z. M. KONING WILLEM III.
(11726)

Vereeniging „SINT LUCAS."
Stedelijk Museum.
Tentoonstelling
van SCHILDERIJEN, enz.
Entrée 25 Cent. (14607)

ADVERTENTIEN.

Tandarts M. H. F. COHEN,
Nieuwe Wet, speciaal Atelier voor Kunsttanden, nieuw procédé, dagelijks te spreken voor het vullen van tanden met goud volgens het systema van Dr. HERBST. Adres 419 Heerengracht bij de Beulingstraat. (211)

Eene Juffr. u/d netten stand, 32 j., Isr. G., wenscht 1 Oct. of later van **betrekking te veranderen**, om de leiding van een huishouding geheel zelfst. waar te nemen. De beste referentiën. Fr. br. lett. G.R., aan MENSING EN VISSER, Den Haag. (14586)

Bouwt Gij
?
Constructieboeken zendt gratis en franco (13726)
Gesellschaft für Betonbau
DISS & Co., Dusseldorf.

EZELWAGEN gevraagd,
te huur of te koop.
Brieven met volledige beschrijving en prijs onder No. 14630, Bureel Handelsblad.

Medelezer gezocht
voor **Berl. Tageblatt** en **Berl. Börsen-Zeitung**.
Brieven onder N°. 14605 Bureel Handelsblad.

Een Firma te Manchester zoekt een alleszins **goed ingevoerd Agent** op provisie, voor Katoenen Stukgoederen. **Bekendheid** met het **artikel** en **relaties** met huizen die zich met den **inkoop belasten** voor **Nederl. Oost-Indië** zijn vereischten.
Men gelieve inlichtingen in vertrouwen en in de Engelsche taal te adresseeren onder No. 44 c/o T. B. BROWNE Ltd, 71 Market Street, Manchester, England. (14613)

Door den Heer TYMON VAN DER LEE, wonende te Amsterdam, is tot Hare Majesteit de Koningin-Regentes een verzoekschrift gericht ter bekoming van vergunning voor zijn minderjarigen Zoon „JAN" om bij zijn geslachtsnaam den naam **„ZEILINGA"** te mogen voegen, ten einde in het vervolg den geslachtsnaam **„ZEILINGA VAN DER LEE"** te dragen.
Namens den verzoeker,
MR. F. A. MOLSTER.
AMSTERDAM, 5 Juli 1898. (14615)

Bij vonnis der Vacantie-Kamer der Arr.-Rechtbank te Amsterdam van den 5 Juli 1898, is **verklaard in staat van faillissement** S. R. ROLF, Koopman in beddegoederen, wonende aan de Oude Hoogstraat 31 te Amsterdam, met benooming van den EdelAchtbaren Heer Mr. W. G. LOEFF tot Rechter-Commissaris en van den ondergeteekende (Keizersgracht 698) tot Curator.
Mr. F. KRANENBURG,
(14618) *Adv. en Proc.*

De gewone jaarlijksche Algemeene Vergadering der Maatschappij van Handel in Onroerende Goederen **Wittenburgersocieteit** zal worden gehouden op **16 Juli e.k.**, des voormiddags te elf uur, in de Doelenstraat No. 9 te Amsterdam. Balans en Winst- en Verliesrekening liggen acht dagen te voren aldaar ter inzage.
(14617) **DE DIRECTIE.**

Une Maison de Manchester a besoin d'un **Représentant** bien accrédité aux acheteurs des modes d'enfant, les chapeaux, les tissus, etc.
S'adresser sous No. 14600, au bureau du journal Algemeen Handelsblad.

TE HUUR GEVRAAGD
tegen 1 September of vroeger een **geheel Huis met onderstuk**, gelegen Prinsengracht of zijgrachten.
Brieven met prijsopgave en tijdstip van aanvaarding onder N°. 3541 aan SEYFFARDT's Centraal Annoncen-Bureau, Amsterdam. (14570)

(14576) ROTTERDAM. H. VAN HAERSOLTE AMMANSTRAAT 6.
Scherp en prima Stearine brandend.
ILLUMINEERGLAZEN.
Ruim 5 uur Geleverd met curr. prijs.
Interc. Teleph. 351.

Keizersgracht.
Gemeubileerde kamers aangeboden.
Brieven onder No. 14625, Bureel Handelsblad.

St. Bernard Hond,
(reu) oud één jaar, **Te Koop.**
Brieven, N°. 14620, Bureel Handelsblad.

Krachtens besluit der Algemeene Vergadering van Aandeelhouders in de te Amsterdam gevestigde Naamlooze Vennootschap:
„Suiker Maatschappij Trikontjo,"
den 15 Juni 1898 te Amsterdam gehouden, is die Naamlooze Vennootschap **ontbonden** en de liquidatie harer zaken opgedragen aan den Raad van Beheer.
J. C. G. POLLONES,
(14619) *Notaris.*

SOLIDE FIRMA's
in **INDIGO** en dergelijke voor Rusland geschikte Artikelen **gevraagd** om in Moskau, resp. Rusland, te **vertegenwoordigen.**
G. W. SCHIEMANN,
Agentuur te Moskau en filialen te Saratow a/d. Wolga. Prima referenties. (14608)
Offerten verzocht Moskau (Rusland, Warwarka, Mittlere Handels Reihen 200.

TE HILVERSUM
wordt aan den Koninginneweg hoek Veldweg **te koop geboden** een solied gebouwde, net afgewerkte, ruime en riant ingerichte **VILLA** met **TUIN,** ter grootte van ± **8 aren.** Zeer geschikt ter directe aanvaarding voor een groot gezin. Bezichtiging dagelijks, terwijl verdere inlichtingen op aanvrage worden verstrekt door den makelaar H. CROUWEL JR., Weteringschans 71, Amsterdam. (14616)

WATERGRAAFSMEER bij AMSTERDAM.
10 JULI 1898
WEDRENNEN
OP (14574)
OUD-ROOSENBURG.

GROOTE WEDSTRIJDEN
op ZONDAG 17 JULI a.s., 's middags 12 uur,
te Bussum,
op de terreinen van het Hôtel „Nieuw-Bussum",
UITGESCHREVEN DOOR
DE VEREENIGING VOOR LANDBOUW, HANDEL EN NIJVERHEID,
Goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 9 Maart 1897, *No.* 22,
gevestigd te AMSTERDAM,
gebouw „Mercurius", Prins Hendrikkade 20—21.

No. 1. **Groote Nationale Wedvluchten** en **Loslating van Postduiven,** onder leiding van de Postduiven-Vereeniging „De Courier" te Bussum.
No. 2. **Groote Ringrijderij voor Dames en Heeren,** op éénpersoons rijwielen (Rover Model).
Prijzen: 3 Kunstvoorwerpen, respectievelijk ter waarde van *f* **60**, *f* **30**, *f* **15** en een **Acetyleengas-Rijwiellantaarn,** uitgeloofd door de Rijwielfabriek „Simplex".
No. 3. **Gecostumeerde Wedstrijd voor Dames en Heeren,** op éénpersoons rijwielen (Rover Model).
Prijzen voor 't schoonst kostuum: 2 groote vergulde, 2 groote zilveren en 2 groote bronzen medailles.
Prijzen voor 't grappigst kostuum: 2 groote vergulde, 2 groote zilveren en 2 groote bronzen medailles.
Inleggeld *f* 1.— voor iederen wedstrijd per persoon.
Inschrijving: te Amsterdam aan het Kantoor der Vereeniging, Rijwielscholen „Simplex", Overtoom en v. d. Hr. WESLING, Stadhouderskade; Sigarenmagazijnen der HH. HELLING & Co., Weteringschans 163; A. VAN DAM, Leidschestraat 109; Filiaal „Trio", Kalverstraat 6, en „JUSTUS VAN MAURIK", Damrak 100; te Bussum in het Hotel „Nieuw Bussum" en bij de HH. C. HEINEKEN en JOHN W. MAC. DONALD; te Hilversum in 't Hotel „Hof van Holland".
Sluiting inschrijvingen 15 Juli a. s.
Gedurende den geheelen duur der Wedstrijden Muziek op de terreinen.
Gelegenheid tot berging van rijwielen onder toezicht van de Rijwielenfabriek „Simplex". Bewaarloon 10 Cts.
Toegangsprijzen: Gereserveerd terrein *f* 0.50 per persoon.
Midden „ „ 0.25 „ „
Diploma's rechtgevende op de door de Vereeniging uitgeschreven 2e **Groote Jaarlijksche uitloting, Hoofdprijs Villa Wilhelmina te Bussum,** verkrijgbaar ten kantore der Vereeniging, bij alle solide Boekhandelaren en Sigarenmagazijnen in Nederland en des daags aan het terrein.
Houders van Diploma's hebben op vertoon daarvan vrijen toegang tot het gereserveerd terrein.
Vraag het gratis verspreid wordend uitgebreid Prospectus.
(14623) **HET BESTUUR.**

Buitengewoon Goedkoope Volksuitgave van
DARWIN's MEESTERWERKEN.
DARWIN! Bij het vernemen van dien naam alleen gaat een electrische schok door de geheele beschaafde en wetenschappelijke wereld. Geen geleerde, geen schrijver, wiens roem algemeener, wiens succes grooter, wiens beteekenis meer is dan die van **CHARLES DARWIN.** Prof. Dr. HUGO DE VRIES, zegt: „aan Darwin's Werken is de geheele natuurwetenschappelijke richting van onzen tijd het aanzijn verschuldigd. Zijne werken vormen eene **bibliotheek** met een **onbegrijpelijk rijken inhoud** op elk gebied. Deze werken bevatten: **1. Het ontstaan der soorten. — 2—3. De afstamming v. d. Mensch, 2 dln. — 4—5. Variëeren der huisdieren en cultuurplanten, 2 dln. — 6. Het uitdrukken der gemoedsaandoeningen. — 7. Darwin's Reis om de Wereld m. d. „Beagle".** De Nederlandsche bewerking is van Dr. H. HARTOGH HEYS VAN ZOUTEVEEN en Dr. T. C. WINKLER, beiden mannen, aan wie de bewerking van degelijke werken ten volle kan worden toevertrouwd.
Het zijn DARWIN's voornaamste werken op elk gebied der natuurkundige wetenschap.
Wie zich DARWIN's werken aanschaft, heeft een huisschat op natuurkundig gebied.
„Wie zich wil baden in heldere frissche gedachten — zegt Dr. CATTIE — wie den naam wenscht te dragen van een **ontwikkeld man,** hij leze en herleze **Darwin's Werken", zijne wandelingen in de natuur zullen genotrijker, zijn leven schooner worden,** want hij zal geleerd hebben verband te zien tusschen oorzaak en gevolg, verschijnsel en waarneming. **Mannen der wetenschap,** als: Prof. H. de Vries, Prof. Moleschott, Prof. Hubrecht, Prof. Suringar, Dr. R. E. de Haan, Dr. V. d. Stadt, Dr. Cattie e. a., om slechts Nederlanders te noemen, hebben openlijk getuigd voor den genialen denker. **Mannen der praktijk,** wetenschappelijk gevormd, als de Heeren H. Witte, J. H. Krelage, e. a. schroomden niet zijn leer ook in praktijk te brengen met groot succes en steeds jongeren opwekkend tot volgen. En **vooral nu** een uitgave zoo keurig en daarbij zoo onvergelijkelijk goedkoop wordt gedaan. Buitenlandsche uitgaven kosten het **10** dubbele. **Iedereen** wordt nu in de gelegenheid gesteld DARWIN te leeren kennen. **Hier is Volksuitgave geen woord, maar een feit.** (14604)
☛ De 1e Aflevering is bij elken soliden Boekhandelaar te bekomen en de inteekening opengesteld.
Deze wereldbenoemde werken zullen verschijnen in 42 afleveringen à 25 Cent, in 7 flinke deelen à *f* 1.50 of *f* 10.50 compleet, in 7 half lederen banden à *f* 2.25 per deel; in eens compleet *f* 15.75.
Goedkoopo uitgave van **GEBR. E. & M. COHEN,** te **Arnhem** en te **Nijmegen.**

Natuurlijk Mineraalwater
direct van de bronnen aangevoerd.
BRON-ZOUT en PASTILLES.
Wed. G. A. ROOSEBOOM,
Binnen-Amstel 138, Amsterdam.
De Firma heeft **geen depôts** op andere plaatsen. Het Mineraalwater wordt alléén afgeleverd aan bovenstaand adres, op dat **VERSCHE VULLING** gewaarborgd zij, wat voor **Geneeskrachtig Water** hoofdvereischte is.
Telephoonnummer **2103,** intercommunaal. (14609)

Vereen. „Sjemiras Sjabbos" (Inachtneming v. d. Sabbath) in Nederland.
H.H. Werkgevers wordt beleefd verzocht zich voor de aanvulling van eventueele vacaturen aan ons Bureau te vervoegen. Afdeeling Werkzoekenden.
Wij vragen plaatsing voor:

Nos.	VAK.	BETREKKING.	OUD.	PLAATS.	OPMERKINGEN.
414	Slagerij.	Halfwas.	17	Onverschillig.	
415	Winkel liefst Modezaak.	Opleiding.	17	Amsterdam.	Conditiën naar overeenkomst.
422	Banket- of Kruidenierszaak.	Winkeljuffrouw.	28	Amsterdam.	Conditiën naar overeenkomst.
424	2e Winkelbediende.		15	Onverschillig.	Kost en inwoning.
428	Manufacturen.	Winkelb. of Reiz.	19	in eene der Hoofdplaatsen.	Int. bij voldoend sal. ext.
430	Sigarenvak.	Sorteerder.	17	Amsterdam.	
435	Agentuur en Comm.	Agent.	19	Amsterdam.	Conditiën naar overeenkomst.

Bureau: **Zwanenburgwal 30, Amsterdam.**
(14614) Spreekuren: Zondag, Dinsdag en Donderdag van **1—2 uur nam.**

BOVENHUIS GEVRAAGD.
Tegen November of eerder **te huur gevr.** op netten, vroolijken stand, een modern ingericht **vrij Bovenhuis,** bevattende minstens 6 niet te kleine Kamers, liefst geen Alkoven. Huurprijs ca. *f* 500.
Br. met **ZF** Bureau De Woning-Courant Singel 235. (14597)

Reiziger Koloniale waren.
Tegen een flink salaris kan een **Reiziger geplaatst worden,** goed geïntroduceerd bij H. H. Kruideniers, Koek- en Broodbakkers, onnoodig aanmelding zonder deze vereischten. (14594)
Brieven franco letters **T. O. A.** Algemeen Advertentie-Bureau NIJGH & VAN DITMAR, Rotterdam.

Aangeboden in het centrum der stad aan 't water gelegen een zeer ruim en droog **Magazijn, Kantoorlokalen, Zolders** en **Kelder,** 30 Meter diep bij 6 Meter ong. breed; des verkiezend kan men den winkelopstand overnemen.
Brieven franco letter 5 L S. Algemeen Advertentie-Bureau NIJGH & VAN DITMAR, Amsterdam. (14611)

Aanbesteding.
Op den **13**den **Juli 1898,** des namiddags 4 uur, zal in het Café *Het Hof van Holland* te Hilversum worden **aanbesteed:**
het bouwen van een Villa op den hoek van den Bergweg en Van Loolaan „Boomberg" te Hilversum.
Bestek en teekening zijn à *f* 2 per stel te verkrijgen bij den Boekhandelaar HEEK te Hilversum. Aanwijzing in loco Zaterdag a.s. 11 uur. Inlichtingen te bekomen bij
Singel 332, G. VAN ARKEL,
AMSTERDAM. (14612) *Architect.*

Heidelberg
GRAND HôTEL Ier Rang,
in de nabijheid van het Station.
Het Huis staat **aan alle zijden vrij,** in het **rustigste** en **schoonste gedeelte** van de stad aan het **park,** met **eigen schaduwrijken tuin** en **terras;** prachtig uitsicht op **slot en berg.**
Bij een uitstekend bestuur **uiterst matige prijzen.** (10397)
SCHAEFER & MICHEL, *Eigenaars.*

Dr. W. VAN DER HEIDE
is weder te consulteeren.
(14571)

JONGSTE BEDIENDE GEVRAAGD.
Kennis van vreemde talen strekt tot aanbeveling. (14599)
Eigenhandig geschreven br. onder No. 137, Bureau Kiosk-Onderneming Amsterdam.

EMDEN,
CENTRAL HOTEL.
Nieuw gebouwd Huis van den 1sten Rang. (12434)

Frankfort a/d. M.
HOTEL LANDSBERG.
Gunstig gelegen, midden der Stad, oud gerenommeerd Familie-Hotel.
Uitstekende verpleging en goede bediening tot civiele prijzen.
HOLLANDSCHE COURANTEN.
Eigenaar: **ORTENBACH.**
(13051)

Nieuw **Boppard a/d Rijn** Nieuwe
geopend! **Hotel Zum Hirsch** eigenaars.
50 comfortable kamers, groote zalen, matige prijzen pension. GEBROEDERS NEIS, Eigenaars, vroeger firmanten van de hotels Zur Post, Dülken en „Loreley", Gries-Bozen, en vele jaren Oberkellner in de hotels d'Europe, Odessa en het Kurhaus „Tarasp". (12021)

VIRI.
Hochwichtige Erfindung **gegen vorzeitige Schwäche!** Ein Hofrath und Universitäts-Professor so wie fünf Aerzte begutachten eidlich vor Gericht meine **überraschende Erfindung gegen vorz. Schwäche!** Broschüre mit diesem Gutachten u. **Gerichtsurtheil** franco für **Fl. 0.80 Marken.** (11933)
Paul Gassen, *Civil-Ingen.,*
Köln a/Rhein.

Luchtkuuroord Lindenfels in het Odenwald.
Hotel Hessisches Haus.
Oudst, goed gerenommeerd huis, **eerste Hôtel** aldaar, aan den voet van de Burgtruïne, in de onmiddellijke nabijheid van het schaduwrijk Burgtbosch. Hooge, luchtige en gemakkelijke Kamers en Balkons met prachtig vergezicht. Groote en kleine Eet- en Conversatiezaal, schoone, schaduwrijke Terrassen. Vlak daarnaast, zn het zoogen. Bosquet, schaduwrijke, frissche Speelplaats voor Kinderen. Algemeen geroemde goede verzorging. Pension incl. Kamer M. 4—5. Baden in huis. Op verlangen rijtuig aan het Spoorwegstation Bensheim, Fürth i. O. of Reichelsheim. Snelste verbinding over Frankfort a-M., Darmstadt en Bensheim a/d Bergstrasze. (13549) **PH. RAUCH,** *Eigenaar.*

KRONINGSFEESTEN.
Duizenden Meters **Guirlandes, bossen Groen, Sparreboomen** van 3 tot 12 Meter lengte bij elke hoeveelheid, **Sierplanten.** Aannemers van **Gevel-** en **Winkelversieringen.** Uiterst concurreerend. (13254)
LELIE EN Co., Bloemist, **Weesperstraat 62, Amsterdam.**

COMMANDITAIR VENNOOT.
In eene voorname handelszaak, sedert eene halve eeuw bestaande, wordt gevraagd ter vervanging van den wegens gevorderden leeftijd uittredenden Vennoot **f 50,000 Commanditair Kapitaal tegen 5 pCt. rente en een nader vast te stellen winst-aandeel.**
Bewijzen van soliditeit ruimschoots voorhanden. Men is ook niet ongeneigd de bestaande zaak in eene Maatschappij om te zetten.
Serieuse aanbiedingen worden ingewacht onder lett. H U, Alg. Adv.-Bur. W. MEERKOTTER, Heerengracht 335. (14621)

P. E. THUERÉ'S THEE IN KRONINGSBUSSEN.
(11917)

WIELRIJSCHOOL SIMPLEX, OVERTOOM 85,
TRAMZIJDE.
GEOPEND DAGELIJKS van 7-12, 2-4 en 7-9.
SIMPLEXWIELEN van af *f* 125.
(12736)

Champagne Sec, Charles Heidsieck,
Chez tous les principaux Négociants en vins. (10866) **Reims.**

De Kantoren van GEVEKE & Co.
zijn VERPLAATST naar (14606)
Heerengracht 408 bij het Koningsplein.

85. ACHTERHAMMEN. 85.
Droge gerookte of ongerookte **WINTER-HAMMEN**, kort been, rond uitgesneden, buitengewoon fijn, lekker en zeer mager, wegende ruim 5 Kilo, verzendt overal tegen **85 Cent** per Kilo rembours, **MASELANDPIJLS, Sittard.**
(10426)

ASTHMA Henri SANDERS, Apotheker, Rokin 2, Amsterdam,
zendt GRATIS en FRANCO attesten van genezingen en als proef, **MONSTERS ZEMATONE POEDER.**
(99)

AMSTERDAM — P. HOPPE — SCHIEDAM

FIJNE OUDE
SCHIEDAMMER GENEVER
Gedeponeerd Merk:
„NIGHTCAP."

Verkrijgbaar bij de meeste Grossiers in Gedistilleerd
en aan de Stations-Buffetten van de Buffet-Maatschappij **E PLURIBUS UNUM.**
NB. Als bewijs van echtheid zijn **CACHET** en **KURK** steeds voorzien van den naam der firma P. HOPPE. (5526)

VAN RIETSCHOTEN & HOUWENS.
Electrische Krachtoverbrenging
(208) **Rotterdam, Boompjes 46.**

MOEDER en ZOON w. eene betr. als **Concierge** of andersz., de Zoon bekend met de moderne talen, kantoorwerkz. etc., kan borgst., beste refer. (14591)
Br. **A. K.** Boekh. H. HEURING, Oude Spiegelstr. 7.

Versiering tijdens de KONINGINNEFEESTEN.
Circa **20.000 stuks fijn Dennen.**
Lengte 2 Meter.
Te bevragen, ook bij minder stuks, adres B. L. ESSING, Wijchen, bij Nijmegen. (14589)

Vraag de Ontbijt-, Sucade, Kruid- en Gemberkoek
van **B. J. LINDEBOOM & ZONEN.**
Fabriek „De Nederlander" (214)
Prinsengracht 579, Amsterdam.
GOUDEN MEDAILLE AMSTERDAM 1895.
" " BRUSSEL 1891.

INHULDIGINGSFEESTEN.
TE HUUR aangeboden een flink **GEBOUW**, bestaande uit: Voorgebouw, Binnenplaats, Achtergebouw en Tuin, bevattende pl. m. 20 Lokalen en 4 Keukens, Gas, Waterleiding enz., dadelijk te aanvaarden, huurprijs zeer billijk. Brieven met **Z D** Bureau *De Woning-Courant*, Singel 235. (14552)

STAATS-LOTERIJ. (13673)
De Collecteurs te Amsterdam berichten, dat de trekking der Eerste Klasse van de 358ste Nederlandsche Staats-Loterij begint op Maandag den 11en Juli a. s.

UNION ASSURANCE SOCIETY.
Opgericht — 1714 — Londen.
Hoogst vrijgevige bepalingen voor reizen en verblijf buitenlands. — Dienstplichtigen betalen zelfs in oorlogstijd geen extra. Sluit geen **Levens-Verzekering**, welke ook, alvorens kennis te hebben gemaakt met de **Polis-Voorwaarden** der Union.
De Directie voor Nederland:
AMSTERDAM, Rokin 162. **L. C. MIDDENDORP.**
Onder bijzonder gunstige blijvende voorwaarden worden solide Vertegenwoordigers gevraagd.
(12992)

Für Deutsche.
Bei P. B. NIEUWENHUIJS in Breda ist soeben erschienen und durch jede Buchhandlung zu beziehen:
Niederländische Sprachlehre für Deutsche
VON
J. LEOPOLD Hz.,
Lektor an der Kadetten Anstalt in Alkmaar.
Preis *f* 1.90. (14324)

CHIRURGIJN DE JONG VAN LIER.
Speciaal voor **Geheime** en **Huidziekten N. Z. Voorburgwal** bij de Lijnbaansteeg **92** van 11 tot 2 uur en van 6 tot 9 uur te consulteeren.
(215)

Jubileumzegels met Portret van H. M.
De firma: **TRADING Co. late PERRY & Co., Amsterdam, Arnhem, Den Haag en Utrecht, verzendt gratis en franco door geheel Nederland, 24 stuks fraaie, gegomde en geperforeerde Zegels, iets grooter dan postzegels, bij wijze van reclame.**
Meerdere exemplaren à 10 cts. per 24 stuks. (14596)

RUWE TABAK.
Agenturen gezocht voor BERLIJN en BRANDENBURG. (14508)
Aanbiedingen, onder **H 503**, aan PÜTTNERs Advertentiebureau, Berlijn C, Rosenthalerstr. 42.

SIGARENFABRIKANTEN.
Een ijverig HANDELSMAN, 30 jaar, te Kopenhagen, in het bezit van kapitaal en prima referentiën, die van plan is met 1 October zijn zaak uit te breiden, wenscht in kennis te komen met een **1e klasse firma in sigaren en tabak.** Aanbiedingen gelieve men te richten aan den Heer G. RÜSE, Kopenhagen S., Denemarken. (14507)

PINCENEZ Amerikain 75 CENT. **BRILLEN PINCENEZ** (242)
JULIUS ADLER, Dam hoek Vischsteeg.

TE HUUR
Bovenhuis, Oosteinde 28, drie etages, prachtig uitzicht, dadelijk disponibel.
Te bevragen **Amst. Galerij-Maatschappij**, Doelenstraat 4. (224)

Levensmiddelen en verbruiksartikelen onder scheikundig toezicht.

Onderstaande **FABRIKANTEN, IMPORTEURS** en **HANDELAREN** *verwittigen het publiek, dat zij hunne artikelen onder voortdurend scheikundig toezicht gesteld hebben van het* **Bureau voor chemisch en microscopisch onderzoek**, *Keizersgracht 291 Amsterdam, onder directie van* **Dr. VAN HAMEL ROOS en HARMENS.** *Aan deze inrichting wordt de contrôle in dier voege uitgeoefend, dat op willekeurige tijden monsters uit den handel betrokken worden, de analyses vergeleken met de door de fabrikanten of importeurs afgeleverde waren, en de resultaten gepubliceerd worden. Ieder afnemer heeft verder het recht, kosteloos een monster aan voornoemde Scheikundigen ter onderzoek op deugdelijkheid te zenden.*

ANTHRACIETKOLEN.
W. M. Berghuijs .... *Amsterdam.*

AZIJN.
Maatschappij „De Betuwe" .... *Tiel.*
C. L. J. Otterbeek, (Azijnmakerij „De Ooijevaar") *Amst.*
Rijks & Buissant (Azijnmakerij „De Roos"), *Amsterdam*

BESCHUIT.
R. Boersma Kz .... *Deventer.*
G. Jansonius .... *Delft.*
Leeuwerink & Wolhoff, (Koek- en Beschuitfabriek „De Vlijt") .... *Koog a/d Zaan.*
P. C. Speckens .... *Vlissingen.*

BESSENSAP.
Louis Varossieau (Stoomvruchtensapfabriek „'t Westland") .... *Alfen a/R.*

BIER.
Stoombierbrouwerij „'t Haantje" (Stout), *Amsterdam.*
H. Lans en Zn. Brouwerij „'t Hert" (Stout), *Haarlem.*
Bierbr. „De Oranjeboom" (Stout en Gerste) *Rotterdam.*
„De drie Kruisen" (Tafelbier) .... *'s-Hage.*
„De Kraan en de drie Snoeken" (Minnebier) *Gorinchem*
W. Geenen (Gerstebier) .... *Neer (Limburg)*

BOTER.
Gebr. Ammerlaan .... *Schipluiden.*
Stoomroomboter- en Kaasfabr. „Amstelland" *N.-Amstel.*
„Confederatie" Nederl. Vereen. tot bereiding van melkproducten. Naaml. Venn. te *Delftshaven.* Fabrieken te *Delftshaven* en *Hees.* Filialen te *Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Nijmegen, Utrecht, Arnhem* en *Schiedam.*
B. G. J. Funnekotter & Co. Binnenwatersloot 34, *Delft.*
Johs. Halbertsma, Roomboterfabriek .... *Sneek.*
H. W. v. d. Hagen (Lait Néerl.) *St.-Oedenrode (N.-B.)*
Gebr. Hesselink .... *Varseveld.*
M. Hooflen, St. Anthoniesbreestraat 67, *Amsterdam.*
Stoomzuivelfabriek „Hollandia" .... *Hees.*
Roomboterfabriek, Dir. Huisman .... *Sloten (Fr.)*
J. Kramer J. Gz .... *Ommen.*
Stoomzuivelfabriek „Lemsterland" .... *Oosterzee.*
Stoomzuivelfabriek (Coöper.) Angerlo-Eldrik. *Angerlo bij Doesburg.*
J. Martens .... *Rijswijk (Z.-H.)*
Ned. Zuivelfabr. „Concordia" Boterfabr. . *Vreeland.*
De Nederlandsche Zuivelfabriek .... *Kampen.*
J. M. Raphaël .... *Amsterdam.*
Roomboterfabriek, H. Rinia Kingma ... *Rainerweld.*
Roomboterfabriek „Statum" .... *Lemelerveld.*
Roomboterfabriek Tjebbes & Co. .... *Workum (Fr.)*
Roomboterfabriek (Directeur Treurnict) *Kuinre (Over.)*
B. Veth & Co. .... *Delft.*
J. Wilh. Vergeer & Co. .... *Zutfen.*
Kaas- en Roomboterfabrieken „Vredewold", *Leek (Gr.)*

BROOD.
Stoommeelfabriek „Ceres" (G. A. Nering Bögel) *Amst.*
Broodfabriek De Haan .... *Amsterdam.*
De Haan's Broodfabriek .... *Amsterdam.*
Gebr. Pool (Bruinbrood) Ceintuurbaan 278, *Amst.*
P. C. Speckens .... *Vlissingen.*

CACAO.
A. Driessen .... *Rotterdam.*
C. Jamin .... *Rotterdam.*
Cacaofabriek „Holland" .... *Zaandam.*
Karstel & Co. .... *Rotterdam.*
Nederlandsche Cacaofabriek .... *Helmond.*

Haver-Cacao.
Nederlandsche Cacaofabriek .... *Helmond.*

CHOCOLADE.
Chocolat Vinay (Gebr. Both) .... *Leeuwarden.*

CAOUTCHOUC.
Ig. Eisler & Co. (Gummi-ringen voor Conserven- en Blikfabrieken) .... *Amsterdam*

COGNAC. (op schadelijke bestanddeelen
Grand Hotel (Caves du) .... *Parijs.*
J. J. Comerell, Distillateur 1e klasse (voorheen A. B. Kerssen) .... *'s-Gravenhage.*
P. J. Frenay, firma J. Vos & Co. .... *Utrecht.*
A. Hoogendijk Jz. .... *Vlaardingen.*
Wed. F. C. Bakker (Merk Planat en Cie te Cognac), *Cognac en Utrecht.*
Société Anon. pour la vente des Eaux-de-vie de Cognac *Amsterdam en Utrecht.*
B. ten Cate & Zn. .... *Groningen.*
Société générale des Eaux-de-Vie de Cognac *Rotterdam*

EIKELCACAO.
Kraepelien & Holm .... *Zeist.*

EMAIL (van kookgereedschappen).
Von Raesfeld, De Both & Co., „Vulkaansoord", *Terborg.*
Eugen vom Rath, Rheinisches Emaillirwerk. *Ehrenfeld bij Keulen.*
B. G. Weismuller & Co. (vertegenwoordigd door Gebrs. Van Leer, Prins Hendrikkade 65, Amst.) *Dusseldorf.*
S. van Embden .... *Amsterdam.*
H. Berk en Zoon, Vertind IJzeren Melktransportkannen *Kampen.*
Ulftsche IJzergieterij (firma Diepenbrock & Reigers) Graniet- en porselein-email .... *Ulft.*
De Ulftsche IJzergieterij (firma Bellaard, Becking & Bongers) (Porselein- en Graniet-Email) ..... *Ulft.*

EMAIL (voor cons. bussen).
Naaml. Vennootsch. tot Exploitatie van Verwer's Vernis en Stoommetaaldrukkerij .... *Krommenie.*

GLOBULINE (middel tegen Ketelsteen).
H. Schoetensack (Hoofdagent G. J. Dake, 15 Admiraliteitsstraat, Rotterdam) .... *Antwerpen.*

HONDEN-VLEESCHBROOD.
De Rotterdamsche Broodbakkerij .... *Rotterdam.*

JENEVER.
Blankenheijm & Nolet .... *Rotterdam.*
J. J. Comerell, Distillateur 1e klasse (voorheen A. B. Kerssen) .... *'s-Gravenhage.*
M. van Zanten, firma H. Kroes & Co., Stoomdistill. 1e kl. en Likeurst. „De Hoop" .... *Dordrecht.*
Nederlandsche Stoombranderij en Distilleerderij (voorheen E. Kiderlen) .... *Delftshaven.*
Distilleerderij-Likeurstokerij: „De Zwarte Ruiter" *Rotterdam.*

KATOENGAAS (voor boterverpakking).
J. C. Wübbe & Zonen .... *Amsterdam.*

KLEURSTOFFEN (voor levensmiddel.)
Polak & Schwarz, Essencefabrikanten .... *Zaandam, Amsterdam, Antwerpen.*

KOEK.
W. J. Heij .... *Tiel.*
G. Jansonius (koekjes) .... *Delft.*
J. A. Verhoeff (Koek en Goudsche Spritsen). *Gouda.*

KWAST.
G. H. Plantinga (Wielerskwast) .... *Bolsward.*
C. Polak Gzn. (Kroonkwast) .... *Groningen.*

LEVENSMIDDELEN (verduurzaamde)
Beverwijksche Conservenfabriek .... *Beverwijk.*
Middelburg & Ter Marsch .... *Rotterdam.*
J. H. Schreuder & Co. .... *Amsterdam.*
Tieleman & Dros .... *Leiden.*

LEVENSMIDDELEN (Gedroogde).
Maggi's Soepen en bouillon. Hoofdag. Paul Horn. *Amst.*

LEVERTRAAN.
L. G. Klaassens .... *Groningen.*
H. G. Scholtens .... *Wageningen.*
A. Smit & Zoon .... *Amsterdam.*

LIKEUREN.
A. van Bijsterveld, firma J. B. J. Klijn (advocaat) *Amst.*
K. van der Meer (advocaat) .... *Hannover.*
B. van Meurs (Boonekamp) .... *Nijmegen.*
Schudel & Co. (Gekruide Ceylon kaneellikeur). *Leiden.*
Benschop & Co. (Katz-Elixer) .... *Leiden.*

LIMONADE.
J. J. Comerell, Distillateur 1e klasse (voorheen A. B. Kerssen) .... *'s-Gravenhage.*
H. Busscher .... *Groningen.*
P. A. Hammes (Sinaasappel-limonadesiroop). *Rotterd.*
J. J. Post, Frambozen- en Citroenlimonade. *Reenen.*

MARGARINE-BOTER (Grondstoffen)
Hagemann & Co. .... *Rotterdam.*
Hollandia (Société néerlandaise pour la fabr. de prod. lactés) .... *Brussel.*

MEEL.
G. N. Bouma & Zonen (Boekweitmeel) ...... *Sneek.*
Stoommeelfabriek „Ceres" (G. A. Nering Bögel), *Amst.*
Wed. J. H. C. Kakebeeke Gz .... *Middelburg.*
Firma N. J. Wouda (Boekweit-, Gerst- en Maismeel benevens Boekweitegort) .... *Sneek.*
Van der Zee & Grippeling (Washburn Crosby Co's Meel) .... *Amsterdam.*

Havermeel.
Dönszelmann & Cie. (Hornby's Oats) ... *Rotterdam.*
Gebr. Altona (Norton Oats) .... *Rotterdam.*
The American Cereal Company („Kwakers Oats") *Rotterdam.*
Import Compagnie (Robinson's Provost Oats) *Rotterd.*
The Dayton Oats Company (Dayton Oats) *Amsterdam.*
Wed. J. Leupen & Zoon (John Grant's Oats) *Haarlem.*

Maïsbloem.
Gebr. Altona .... *Rotterdam.*

Kindermeel.
W. van Beckum .... *Culemborg.*
P. Molenaar & Co. .... *Westzaan.*

Roggebloem.
Ch. de Regt .... *Koudekerke (Walcheren).*

MELK.
Dordrechtsche Melkinrichting .... *Dordrecht.*
Ver. van Landbouwers t. verk. van zuivel, *Amsterdam.*

Bacteriënvrije Melk en Room.
Confederatie (Nederl. Vereen. tot bereiding van melkproducten) .... *Delftshaven.*
„Nederland", Zuivere bacteriën-vrije Melkinrichting *Ouder-Amstel.*

Gecondenseerde Melk.
Fabriek „Hollandia" .... *Vlaardingen.*
The Dutch Condensed Milk Co. (Jansen & Doorakkers. *Weesp.*

Gepasteuriseerde Melk.
Nederlandsche Zuivelfabrieken „Concordia" (Directie: Amsterdam, Achter-Oosteinde 44) .... *Vreeland.*

Kindermelk.
Inrichting tot bereiding van normale Kindermelk, M. van der Hagen .... *Zoetermeer.*

MELKSUIKER.
Erste Deutsche Milchzucker Gesellschaft. *Bonn a/R.*
Kraepelien & Holm .... *Zeist.*

MOSTERD.
A. van Rijn & Co. .... *Utrecht.*

ODOL (op antiseptische eigenschappen).
Dresdener Chemisch Laboratorium Lingner, *Dresden.*

PEPTON (vleesch-).
Denaeyer's Peptonoids and Extract of meat Cy. Lim. (Hoofdag. Rokin 62) .... *Amsterdam.*

PLANTENVET (Laureol).
Fabriques de produits chimiques (Hoofdagent M. H. Rubens, Amsterdam) .... *Thann et Mulhouse.*

RIJST.
C. Kamphuijs .... *Zaandam.*

SACCHARINE (Fahlberg).
F. H. van Heurck & Co. .... *Antwerpen.*

SODA (op percentage). **ANTI-STONE.**
Vane & Co. (Kristal- en Poeder-Soda-Fabr.) *Amsterdam*

SERVIES voor Koffie- en Theeber. enz.
J. N. Daalderop & Zn. (alboïd voorw.) .... *Tiel.*
Miele & Co. (Nikkel en Nikkelplaqué-voorw.). *Amst.*

SIGAREN (op Nicotine-gehalte.)
W. J. van der Boor .... *Vlaardingen.*
N. O. Estoppey & Co .... *Utrecht.*

SPIRITUS.
Nederlandsche Stoombranderij en Distilleerderij (voorheen E. Kiderlen) .... *Delftshaven*

Spuitwater en Limonad. gazeuses.
H. Busscher .... *Groningen.*

STAALPILLEN (op ijzergehalte.)
Viersen & Haan .... *Groningen.*

STIJFSEL.
Extra Stijfsel, merk „De Zwaan", Paul Avis, *Zaandam.*

SUIKERWERKEN (Pepermunt, Drop)
Naaml. Venn. voorh. Hoek & Co. .... *Amsterdam.*

SUIKERWERKEN (encacaohoudende)
P. A. Hammes .... *Rotterdam.*
C. Jamin .... *Rotterdam.*

TABAK.
W. J. van der Boor .... *Vlaardingen.*

THEE.
Parakan-Salak-Ondern. (F. A. L. de Gruyter), *Amst.*
Bölger & Zoon, hofleveranciers .... *Bosward.*

VERMICELLI.
Blanken, Thomas & Kleibeuker .... *Hoogeveen.*

VLEESCHMEEL.
Firma Manders en Van Zeeland .... *Vechel.*

VLEESCHWAREN.
„Confederatie", Ned. Ver. tot bereiding van melkproducten, Naaml. Venn. te *Delftshaven*, Fabriek te *Hees.* Filialen te *Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Nijmegen, Utrecht* en *Arnhem.*

WATER (natuurlijk mineraal).
Spontin (Source de la Duchesse) .. *Natoye* (België).

WATER (STAAL-) keukenzouthoudend
J. W. Schieven, Huize Morgenrood ..... *Varseveld.*

WATER (voor ijsbereiding en bierbrouwen)
Stoom-Bierbrouwerij „De Kroon" .... *Arnhem.*

WIJN (Bordeaux).
Ed. Blanchy & Co. .... *Bordeaux.*
B. ten Cate & Zoon .... *Groningen.*
Grand-Hôtel (Caves du) .... *Parijs.*

WIJN (Californische).
Californian Cellars .... *Amsterdam.*

WIJN (Kina-).
G. Roberdet (Herman Dam, Hoofdagent te Amsterdam) *Beaune (Côte d'Or) Frankrijk.*

WIJN (Malaga).
A. Hoogendijk Jz. .... *Vlaardingen.*

WIJN (Portwijn).
The Continental Bodega Company ..... *Brussel enz.*
D. Oolgaard & Zoon .... *Harlingen.*

WIJN (Italiaansche).
O. Oguibeni & Co. .... *Amsterdam.*

WIJN (Vruchten-).
Joh. W. Meijer (bessenwijn enz.) .... *Sneek.*
R. van der Veen (boschbessenwijn) .... *Loppersum.*
Louis Varossieau (boschbessenwijn) ... *Alfen a/d R.*

WIJN (voor Suikerzieken).
Wed. J. Florijn & Co. .... *Rotterdam.*

ZEEP (toilet-).
Gebr. Dobbelman (Fabriek „'t Anker") .. *Nijmegen.*
Sanders & Co. .... *Leiden.*
D. Swens & Co. (Fabriek „'t Klaverblad"), *Haarlem.*

ZEEP (Marseille-).
C. J. H. Redelé (merk „De Lelie") ..... *Eindhoven.*
Sanders & Co. .... *Leiden.*

ZEEP (zachte).
B. A. Albers & Co. (Kroonzeep) .... *Zutfen.*
Dros en Gebr. Tieleman (1 een Haan 1) ... *Leiden.*
Bs. Struben (groene en gele prima) .... *Meppel.*
J. Wilh. Vergeer & Co. (Natuurzeep) .... *Zutfen.*

ZOUT.
Schiedamsche Zoutziederij .... *Schiedam.*

Deli Langkat
Tabak-Maatschappij.
BUITENGEWONE ALGEMEENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS op **Vrijdag 22 Juli a.s.**, des namiddags 2½ uur, ten kantore der Vennootschap.
De te behandelen punten en voorstellen van het Bestuur liggen voor Aandeelhouders ter visie.
Aandeelen aan toonder moeten drie dagen vóór de vergadering ten kantore gedeponeerd worden.
HET BESTUUR.
AMSTERDAM, 2 Juli 1898. (14285)

HOLLANDSCHE IJZEREN SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.
Ter opleiding tot ambtenaar bij bovengenoemde Maatschappij kunnen **leerlingen** geplaatst worden, niet jonger dan vijftien en niet ouder dan achttien jaren.
De adspiranten moeten goed onderwijs genoten hebben, bekend zijn met Fransch en Duitsch en voldoen aan eene keuring van lichaam en gezichtsvermogen.
Daartoe zal in den loop der maand Augustus een examen gehouden worden, waarvan de datum nader aan de adspiranten bekend wordt gemaakt.
Reflecteerenden moeten zich tot deelneming aan dat examen uiterlijk tot 15 dezer **schriftelijk** aanmelden aan het „Bureau van den Chef van den Dienst van het Vervoer", Administratiegebouw (kamer 68), Droogbak 1a alhier, waar tevens des voormiddags tusschen 10 en 12 uur, inlichtingen en prospectussen te verkrijgen zijn.
De Raad van Administratie,
Het Gedelegeerd Lid,
R. VAN HASSELT.
AMSTERDAM, 4 Juli 1898. (14580)

Aan den Handel
geven wij bij deze kennis, dat wij onze Zaak van af 1 Juli 1898 hebben overgedaan aan den Heer **J. I. DRUKKER** te Amsterdam, welken Heer wij met het volste vertrouwen in elks gunst aanbevelen.
S. A. VAN RAAP & ZONEN.
Mij refereerende aan bovenstaande, en mij beroepende op een **dertigjarigen** werkkring in dienst van bovengen. Firma, zal het steeds mijn streven zijn, om door soliditeit **elks** vertrouwen waardig te blijven. (14593)
Aanbevelend
J. I. DRUKKER,
voorheen S. A. VAN RAAP & ZONEN.
Oud adres:
Waterlooplein 14, Amsterdam.

Een solied persoon
zoekt een betrekking als **Reiziger** in Holland of Duitschland, voor een goed gaand Artikel.
Brieven onder No. 14595, Bur. Handelsblad.

TE HUUR
voor een HEER, b. b. h. h., in een gesloten Huis zonder bij-inwonenden, **gem. Zit-** en **Slaapkamer**, Singel b/d Raadhuisstraat.
Br. fr. No. 14590, Bureel Handelsblad.

VOOR ENKELE KEEREN P. W.
aan stille gracht **Mod. Gemeub. Kamer TE HUUR.**
Motto *Vrij* p. a. Kiosk Damrak. (14603)

PORTLAND CEMENT — KNIGHT, BEVAN & STURGE — LONDON
VERKRIJGBAAR
BIJ (205)
E. GOMPERTZ,
Wijnstraat 72,
Rotterdam.

ALLEEN VERKRIJGBAAR BIJ CONFISEURS EN PATISSIERS.
DE CHOCOLADE VAN SENEZ-STURBELLE
verkrijgbaar
Kalverstraat 40
bij de Confiserie GERH. DREYHUS
is bepaald de fijnste.
VERTEGENWOORDIGERS: (9175)
GEBR. NETER. — AMSTERDAM.

IEMAND, van middelbaren leeftijd, met prima referentiën, vele jaren in het Buitenland aan het hoofd eener belangrijke In- en Exportzaak gestaan hebbende, wenschte nu hier bezigheid in eene of andere reeds bestaande Zaak, waar gelegenheid is om, na eenigen tijd tegen overeen te komen voorwaarden werkzaam geweest te zijn, als DIRECTEUR of MEDEWERKEND VENNOOT te worden opgenomen. — Aanbiedingen met conditiën worden ingewacht onder No. 14575, Bureel Handelsblad.

SIMPLEX.
Stalling voor RIJWIELEN in het Café PAVILJOEN, Vondelpark/10 per Seizoen. Schoonhouden inbegrepen.
Geopend ook des Zondags van 's morgens 7 uur tot 's avonds 10 uur.
(12737)

Wettelijk gewaarborgd.
ALPHONS CUSTODIS Actien gesellschaft für Essen- und Ofenbau. DÜSSELDORF
Specialiteit in ronde Schoorsteenen uit vormsteen. Inmetselen van ketels, hoogovens, gasretorten, alsmede **stookinrichtingen** voor alle industrieele doeleinden.
Filialen met Fabrieken te **Gleiwitz, Weenen, Marseille, Christiania, Kopenhagen, St. Petersburg, Moskou** en **Charkow.**
Meer dan 2000 installaties uitgevoerd in alle wereldstreken. (11423)

KRONINGSFEESTEN.
De schoonste gelegenheid om alles rustig te kunnen zien wat op den **DAM** voorvalt: **Intocht, Optocht, vertrek naar de Kerk, Aubade, Parade enz. enz.**, is zeker in het
MAGAZIJN NEDERLAND
van de firma KATTENBURG, Dam hoek Nieuwendijk.
Hiervoor zijn bij ondergeteekende **dagelijks** (uitgezonderd Zondags) van **1 tot 4 uur plaatsen te bespreken** en **Kamers te huren.** Het aantal plaatsen is zeer beperkt.
Aug. Büchenbacher Hzn.,
(14579) **Damrak 72a** (stille zijde bij de Oudebrugsteeg).

Noord- & Zuidhollandsche en Tweede Noord- & Zuidhollandsche
TRANSPORT VERZEKERING-MAATSCHAPPIJ.
Kapitaal *f* 500000.
Directie: BEKOUW & MIJNSSEN, Amsterdam/Rotterdam.
Verzekering van Passagiersgoederen, Passagegeld, Noodhavenkosten tot billijke premiën en voordeelige conditiën. Uitbetaling van schaden desverkiezend door hare Agenten op Java. Inlichtingen worden verstrekt ten kantore der Maatschappij, Amsterdam, Keizersgracht No. 455—461 (Gebouw New-York) Rotterdam, Scheepmakershaven No. 16, zoomede bij de verschillende Agenten hier te lande. (206)

Hull & Holland Steamship Service Joint Comittee.
Goole Steam Shipping Company, Limited.
GEREGELDE STOOMVAART.
TUSSCHEN
AMSTERDAM en HULL-GOOLE.
Van **Amsterdam** elken Dinsdag- en Zaterdagavond.
Van **Goole** ...... elken Woensdag- en Zaterdagavond.
De Agenten:
Wm. H. MÜLLER & Co.
Hollandsche Stoomboot-Maatschappij.
(216) **GEBROEDERS SCHEUER.**

Eerstvolgende afvaarten naar Ned. Indië.
Stoomv. Mij. „NEDERLAND" van AMSTERDAM via *Genua* } 9 Juli. BURGEM. DEN TEX, Kapt. *D. Hubert.* 23 Juli. PRINSES AMALIA, Kapt. *S. Turfboer.*
Direct naar **Padang** en **Java**: 16 Juli. JAVA, Kapt. *G. A. Zeilinga.*
" " " " " 30 Juli. SOENDA, Kapt. *P. Ouwehand.*
ROTTERDAMSCHE LLOYD van ROTTERDAM via *Marseille* (121) } 16 Juli. SOEMBING, Kapt. *P. de Boer.* 30 Juli. ARDJOENO, Kapt. *H. le Clercq.*
Direct naar **Padang** en **Java**: 10 Augustus. DRENTHE, Kapt. *W. Engelsman.*

Stoom-Snelpersdrukkerij C. A. SPIN & ZOON.